

บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น
: กรณีศึกษา "ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น" ในเขตกรุงเทพมหานคร

นางสาวรดา ธรรมวิจิตร

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม (สหสาขาวิชา)

คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ROLE OF PARENTS IN MONITORING THEIR CHILDREN'S USAGE OF INTERNET
: A CASE STUDY OF "TO BE NUMBER ONE FRIEND CORNER"
IN BANGKOK METROPOLITAN AREA.

Miss Rada Thammawijit

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Arts Program in Human and Social Development

Interdisciplinary Program

Graduate School

Chulalongkorn University

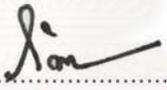
Academic Year 2006

หัวข้อวิทยานิพนธ์   บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น
: กรณีศึกษา "ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น" ในเขตกรุงเทพมหานคร
โดย   นางสาวรดา ธรรมวิจิตร
สาขาวิชา   พัฒนามนุษย์และสังคม
อาจารย์ที่ปรึกษา   ดร.กาญจพรพรช กอศรีพร

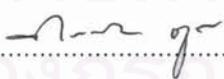
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

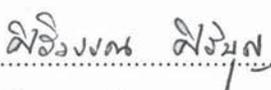

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.กัลยา ดิงศภัทย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.กัทสร ลิมานนท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร.กาญจพรพรช กอศรีพร)

..... กรรมการ
(นางทรายแก้ว ทิพากร)

..... กรรมการ
(นางสาวศิริวรรณ ศิริบุญ)

รดา ธรรมวิจิตร : บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น:
กรณีศึกษา "ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น" ในเขตกรุงเทพมหานคร. (ROLE OF PARENTS IN
MONITORING THEIR CHILDREN'S USAGE OF INTERNET: A CASE STUDY OF "TO
BE NUMBER ONE FRIEND CORNER" IN BANGKOK METROPOLITAN AREA.)

อ. ที่ปรึกษา : ดร.กาญจพรพร กอศรีพร, 125 หน้า.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของ
ลูกวัยรุ่น และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก
วัยรุ่น และเพื่อเสนอแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมสำหรับพ่อแม่ในการมีบทบาทกำกับดูแลการใช้
อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง 500
ราย และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับกลุ่มตัวอย่าง 20 ราย ซึ่งเป็นกลุ่มพ่อหรือแม่ของลูกวัยรุ่นที่เป็น
สมาชิกศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า พ่อแม่เกือบครึ่งหนึ่งมีบทบาทในระดับสูง ผลการวิเคราะห์การ
ถดถอยแบบง่าย พบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต
ของลูกวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ความรู้เกี่ยวกับ
อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ ทศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของ
พ่อหรือแม่ ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก และความตระหนักในบทบาท ส่วนผลการวิเคราะห์การ
ถดถอยแบบพหุ พบว่า กลุ่มตัวแปรอิสระมีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้
อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรอิสระทุกตัวสามารถอธิบาย
การแปรผันของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้ร้อยละ
31.4 และผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุขั้นตอน พบว่า ความตระหนักในบทบาทของพ่อแม่สามารถ
อธิบายการแปรผันของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้ดี
ที่สุด

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า กลุ่มพ่อสามารถแสดงบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต
ของลูกวัยรุ่นได้มากกว่ากลุ่มแม่ กลุ่มแม่ที่มีบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นใน
ระดับค่อนข้างน้อย เป็นกลุ่มที่มีความตระหนักในบทบาทในระดับน้อย

สาขาวิชา พัฒนามนุษย์และสังคม
ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่อนิสิต..... รดา ธรรมวิจิตร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4889123120 : MAJOR HUMAN AND SOCIAL DEVELOPMENT

KEY WORD: ROLE OF PARENTS IN MONITORING THEIR CHILDREN'S USAGE OF INTERNET

RADA THAMMAWIJIT: ROLE OF PARENTS IN MONITORING THEIR CHILDREN'S USAGE OF INTERNET: A CASE STUDY OF "TO BE NUMBER ONE FRIEND CORNER" IN BANGKOK METROPOLITAN AREA. THESIS ADVISOR: KANJAPAT KORSIEPRON, 125 pp.

The objectives of this research are to explore factors leading to parents taking the roles to monitor their children's internet use and to make recommendations to assist parents in monitoring their children's internet use. The methods used are both quantitative and qualitative. The quantitative research involves interview of 500 youths at "To Be Number One Friend Corner" in Bangkok metropolitan area and the qualitative research comprises in-depth interview of 20 parents.

The finding from Simple Regression Analysis is that the independent variables pertaining to parents at 0.05 significance level are age, education attainment, occupation, either parent's knowledge of, attitudes about internet and the actual internet use, the positive relationship between either parents to the children and the realization about the importance of their monitoring roles. Using Multiple Regression Analysis, the independent variables found significant at 0.05 statistic at level reduce from eight to four variables, namely, age, internet use, the positive relationship between either parents to the children and the realization. The four factors can explain 31.4 percent of the variation in the dependent variable. The Stepwise Regression Analysis also confirms this finding and demonstrates that the factor that could best explain the dependent variable is the parental realization of their monitoring roles.

In-depth interviews reveal that all the fathers realize that they have pivotal roles in monitoring their children's internet use and actually take steps to monitor it. However, only a few mothers have the same realization and the monitoring behaviors.

Field of study: Human and Social Development Student's signature Rada Thammawijit
Academic year: 2006 Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาได้ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้มีพระคุณหลายท่าน และเพื่อเป็นเกียรติแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน ผู้วิจัยจึงขอกล่าวนามไว้ในกิตติกรรมประกาศ ดังนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณดร.กาญจพรพร ขอศรีพร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ที่ทุ่มเททั้งร่างกายและแรงใจ ให้คำแนะนำและให้กำลังใจที่ดีแก่ศิษย์มาโดยตลอด และขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ดร.ภัสสร ลิมานนท์ ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ อาจารย์ทรายแก้ว ทิพากร และอาจารย์ศิริวรรณ ศิริบุญ กรรมการวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี ตลอดจนตลอดเวลาอันมีค่า ตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์อย่างละเอียดจนสำเร็จเป็นเล่มที่สมบูรณ์

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น พ่อแม่ของสมาชิกศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่นทั้ง 4 ศูนย์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

ขอบคุณพี่ๆ น้องๆ และเพื่อนๆ ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือรวบรวมด้วยความอดทน ขอบพระคุณพี่น้องสาว พี่งโพธิ์สภ ที่ให้ความช่วยเหลือคำแนะนำและเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำวิทยานิพนธ์ และขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นทุกคนที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้คำแนะนำ และเป็นกำลังใจที่ดีให้กันมาโดยตลอด นอกจากนี้ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ธุรการสถาบันวิจัยสังคมและเจ้าหน้าที่ห้องสมุดสถาบันวิจัยสังคมทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือประสานงานด้านต่างๆ ด้วยดีและอำนวยความสะดวกในการค้นคว้าข้อมูลต่างๆ เป็นอย่างดี

ท้ายสุดนี้ ขอขอบคุณพ่อแม่ ผู้คอยช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน เป็นกำลังใจที่ดีให้ลูก และสนับสนุนในเรื่องการเรียนตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภาพ.....	ญ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามหลักของการศึกษา.....	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	4
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา.....	5
2 แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวคิดเรื่องบทบาทของพ่อแม่.....	6
2.2 แนวความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต.....	9
2.3 แนวความคิดเรื่องวัยรุ่น.....	12
2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
2.5 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา.....	22
2.6 สมมติฐานในการศึกษา.....	23

3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	24
	3.1 วิธีดำเนินการศึกษา.....	24
	3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	24
	3.3 ข้อจำกัดของการศึกษา.....	25
	3.4 การนิยามตัวแปรและการสร้างดัชนี.....	25
	3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	28
	3.6 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	30
	3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
	3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
4	ผลการศึกษาวิจัย.....	34
	4.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	34
	4.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ.....	50
	4.2.1 การวิเคราะห์การแปรผันสองทาง.....	50
	4.2.2 การวิเคราะห์การแปรผันหลายทาง.....	57
	4.3 ผลการวิเคราะห์การสัมพัทธ์แบบเจาะลึก.....	64
5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	71
	5.1 สรุปผลการวิจัย.....	71
	5.2 ข้อเสนอแนะ.....	77
	รายการอ้างอิง.....	79
	ภาคผนวก.....	84
	ภาคผนวก ก.....	85
	ภาคผนวก ข.....	90
	ภาคผนวก ค.....	110
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	125

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ร้อยละของพ่อแม่จำแนกตามลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม ความรู้ พฤติกรรมและทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตและปัจจัยด้าน ครอบครัว.....	35
2	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือ แม่เป็นรายข้อ.....	41
3	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อ หรือแม่เป็นรายข้อ.....	42
4	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อ หรือแม่เป็นรายข้อ.....	44
5	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก เป็นรายข้อ.....	45
6	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการตระหนักในบทบาทของพ่อแม่ เป็นรายข้อ.....	47
7	ร้อยละของพ่อแม่จำแนกตามบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต ของลูกวัยรุ่น	47
8	ร้อยละของพ่อแม่ จำแนกตามบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นเป็นรายข้อ.....	49

9	การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแล การใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น.....	52
10	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ.....	58
11	การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแล การใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น.....	60
12	การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุขั้นตอนของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับ ดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น.....	63
13	สรุปผลการศึกษารoles of parents in supervising their children's internet usage by regression analysis.....	75
14	ค่า Durbin-Watson ของตัวแปรอิสระ.....	124

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาเรื่องบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการ ใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น: กรณีศึกษา ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร.....	22

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบที่		หน้า
1.1	แผนภาพการกระจายของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นและอายุ.....	110
1.2	แผนภาพการกระจายของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นและรายได้เฉลี่ยของครอบครัว.....	110
1.3	แผนภาพการกระจายของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นและความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต.....	111
1.4	แผนภาพการกระจายของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นและพฤติกรรมเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่.....	111
1.5	แผนภาพการกระจายของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นและทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต.....	112
1.6	แผนภาพการกระจายของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นและความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก.....	112
1.7	แผนภาพการกระจายของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นและเวลาที่พ่อหรือแม่ให้กับลูกในแต่ละวัน.....	113
1.8	แผนภาพการกระจายของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นและการตระหนักในบทบาท.....	113

2.1	แผนภาพการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนของอายุ.....	114
2.2	แผนภาพการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนของระดับการศึกษา.....	114
2.3	แผนภาพการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนของอาชีพ.....	115
2.4	แผนภาพการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนของรายได้เฉลี่ยของครอบครัว.....	115
2.5	แผนภาพการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนของความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ของพ่อแม่.....	116
2.6	แผนภาพการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนของพฤติกรรมเกี่ยวกับ อินเทอร์เน็ตของพ่อแม่.....	116
2.7	แผนภาพการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนของทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ของพ่อแม่.....	117
2.8	แผนภาพการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนของความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือ แม่กับลูก.....	117
2.9	แผนภาพการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนของเวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่ลูก ในแต่ละวัน.....	118
2.10	แผนภาพการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนของการตระหนักในบทบาท.....	118

3.1	การลงจุดความน่าจะเป็นปกติของค่าตลาดเคลื่อนไหวของอายุ.....	119
3.2	การลงจุดความน่าจะเป็นปกติของค่าตลาดเคลื่อนไหวของระดับการศึกษา.....	119
3.3	การลงจุดความน่าจะเป็นปกติของค่าตลาดเคลื่อนไหวของอาชีพ.....	120
3.4	การลงจุดความน่าจะเป็นปกติของค่าตลาดเคลื่อนไหวของรายได้เฉลี่ยของครอบครัว.....	120
3.5	การลงจุดความน่าจะเป็นปกติของค่าตลาดเคลื่อนไหวของความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่.....	121
3.6	การลงจุดความน่าจะเป็นปกติของค่าตลาดเคลื่อนไหวของพฤติกรรมเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่.....	121
3.7	การลงจุดความน่าจะเป็นปกติของค่าตลาดเคลื่อนไหวของทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่.....	122
3.8	การลงจุดความน่าจะเป็นปกติของค่าตลาดเคลื่อนไหวของความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก.....	122
3.9	การลงจุดความน่าจะเป็นปกติของค่าตลาดเคลื่อนไหวของเวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน.....	123
3.10	การลงจุดความน่าจะเป็นปกติของค่าตลาดเคลื่อนไหวของการตระหนักรู้ในบทบาท.....	123

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ได้แผ่ขยายอิทธิพลครอบคลุมไปทั่วภูมิภาคของโลก โดยมีการกระจายของข้อมูลข่าวสาร ผ่านช่องทางของสื่อกลางที่หลากหลายเพื่อมุ่งตรงไปสู่กลุ่มของผู้คนที่อยู่ในแต่ละสังคมอย่างรวดเร็วและทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งเหตุการณ์ลักษณะเช่นนี้จะส่งผลถึงการเปิดโอกาสในการรับรู้ข้อมูลและนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนากิจกรรมต่างๆ ได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดการเปิดกว้างต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม รวมทั้งความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการพัฒนาจนทำให้เกิดการติดต่อสื่อสารแบบไร้พรมแดน ทั้งด้านระยะเวลา ระยะทาง และพื้นที่ ทำให้เกิดการเชื่อมโยงถึงกันหมด (อานันท์ กาญจนพันธุ์, 2544: 15) ซึ่งเป็นดังที่ Marshal McLuhan (อ้างถึงใน สมเกียรติ ตั้งนโม, 2545: 5) ได้กล่าวว่า การสื่อสารสามารถเอาชนะความแปลกแยกที่ถูกสร้างขึ้นมาโดยความเป็นนามธรรมของวัฒนธรรมหนังสือ ซึ่งกำลังถูกแทนที่โดยความรู้สึกเชื่อมโยงและการทำให้เกิดการประสานกันของร่างกาย จิตใจ และเทคโนโลยีต่างๆ เข้าด้วยกัน จนสามารถเชื่อมโยงโลกทั้งใบ (Global Village) ซึ่งประกอบเป็นชุมชนโลก (Global Community) ที่ส่งความสำนึกและประสบการณ์ใหม่เป็นสากลอันหนึ่ง โดยการแพร่กระจายของสื่อที่เป็นระบบโลก (Global media system) อันเชื่อมโยงเข้าหากัน

สังคมไทยในปัจจุบัน เป็นสังคมที่มีการพัฒนาให้เป็นสังคมเปิดรับข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่มากมายตามอิทธิพลที่ได้รับจากเทคโนโลยีการสื่อสารสารสนเทศสมัยใหม่ที่มากับกระแสโลกาภิวัตน์อย่างรวดเร็ว โดยเห็นได้จากการผลักดันให้ประชาชนมีความสนใจและมีการบริโภคข่าวสารในอัตราสูงขึ้น (วิศรุต ตันติพงศ์อนันต์, 2547: 2) หากกล่าวถึงเทคโนโลยีสารสนเทศแล้วสิ่งที่สำคัญ คือ อินเทอร์เน็ต (Internet) ซึ่งอาจเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในฐานะของความยิ่งใหญ่ที่สุดในการดำเนินการทางเครือข่ายสากล และเป็นความก้าวหน้าของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการพัฒนาอย่างกว้างขวาง จึงทำให้อินเทอร์เน็ตเป็นอุปกรณ์ครั้งสำคัญของโลก (ไพรัช รัชยพงษ์, 2540: 7) ซึ่งมีการติดต่อสื่อสารกันในระบบเครือข่ายเป็นโลกไร้พรมแดนอันสามารถเชื่อมเครือข่ายได้อย่างอิสระ และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันได้ตลอดเวลา ซึ่งมีทั้งภาพ ตัวอักษร เสียง ภาพเคลื่อนไหว อีกทั้งบทบาทของอินเทอร์เน็ตยังสามารถเป็นได้หลาย

หน้าที่ตามจุดประสงค์ที่ต่างกันออกไป เช่น บทบาทของอินเทอร์เน็ตต่อเทคโนโลยีการศึกษาที่สารสนเทศมีความยืดหยุ่นทั้งเวลาและสถานที่ (ไพโรจน์ เบาใจ, 2543: 7) อินเทอร์เน็ตเพื่อการพาณิชย์ อินเทอร์เน็ตเพื่อการเพิ่มช่องทางของจำนวนลูกค้าและธุรกิจต่างๆ ให้มีความต่อเนื่องมากยิ่งขึ้น (พิชัย สิริรัตนพลกุล, 2545: 11)

ในโลกของยุคข้อมูลข่าวสาร อินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากต่อการดำเนินชีวิต การประกอบธุรกิจ การเรียนรู้ ตลอดจนการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ยังดำเนินต่อไปอย่างไม่หยุดยั้งนี้เอง จึงเป็นความจำเป็นที่เราจะต้องหันมาให้ความสนใจ สร้างความเข้าใจ และหาทางใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคม (ชฎามาศ อูวะเศรษฐกุล, 2540: 20) ตามสถิติที่ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ให้ข้อมูลว่าจำนวนคนไทยที่ใช้อินเทอร์เน็ตมีมากขึ้นเรื่อยๆ ทุกปี จนถึง 6 ล้านคน ในปี 2548 และในจำนวนนี้มีวัยรุ่นรวมอยู่ด้วย NECTEC กล่าวว่า วัยรุ่นจะใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อความเพลิดเพลินบันเทิงใจมากที่สุด และความบันเทิงที่ได้จากอินเทอร์เน็ต อาจมีข้อมูลไม่เหมาะสมหรือเป็น “ภัยซ่อนเร้น” ด้วยได้

ไทยคลีนเน็ต ได้ระบุตัวเลขสถิติปริมาณผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่เป็นเด็ก เยาวชนหรือวัยรุ่น ว่ามีการเติบโตอย่างรวดเร็ว ผลการสำรวจในไทย พบว่า เด็กใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในบ้าน ร้อยละ 41 โรงเรียน ร้อยละ 31 อินเทอร์เน็ตคาเฟ่ ร้อยละ 24 โดยพ่อแม่ส่วนใหญ่ร้อยละ 40 ควบคุมการใช้อินเทอร์เน็ตของเด็กอย่างไม่ค่อยใกล้ชิด ที่ใกล้ชิดมากมีร้อยละ 24 และพ่อแม่ถึงร้อยละ 68 ไม่ได้ติดตั้งโปรแกรมกั้นกรองเนื้อหาไม่เหมาะสมในคอมพิวเตอร์ของลูก มีเพียงร้อยละ 15 เท่านั้นที่ติดตั้งโปรแกรม และอีกร้อยละ 17 ไม่รู้เรื่องเลย โดยพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตร้อยละ 58 ของเด็กใช้สม่ำเสมอ หรือทุกวันร้อยละ 85 ของเด็ก และร้อยละ 87 ของเด็ก ไม่เคยได้รับการอบรมการใช้อินเทอร์เน็ตมาก่อน และร้อยละ 80 ของเด็กมักใช้อินเทอร์เน็ตตามลำพัง สำหรับสิ่งที่พวกเขาได้พบในอินเทอร์เน็ตนั้นร้อยละ 18 ได้รู้จักเพื่อนใหม่ ร้อยละ 12.41 ถูกนัดพบหรือถูกขอนัดให้พบเพื่อนบนอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 19.31 พบรูปภาพหรือข้อความลามก ร้อยละ 11.04 ตั้งใจเข้าเว็บลามก อีกร้อยละ 20 พบเว็บไซต์ลามกโดยไม่ได้ตั้งใจ ร้อยละ 11.72 ให้ข้อมูลที่ไม่เป็นความจริงเกี่ยวกับตนเอง และร้อยละ 3.45 ถูกทำให้ไม่สบายใจโดยคนที่รู้จักบนอินเทอร์เน็ต จากสถิติตัวเลขที่กล่าวมาข้างต้นจะสามารถบอกได้ว่าการใช้อินเทอร์เน็ต จะเกิดประโยชน์ขึ้นได้อย่างมากมาย หากวัยรุ่นได้รับคำแนะนำ ได้รับการส่งเสริม ได้รับทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ จะช่วยให้หันมาใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์ สามารถทำให้เกิดการพัฒนาความรู้ได้อย่างดีขึ้น แต่ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจและใช้ไปในทางบันเทิงเป็นส่วนมาก ดังนั้นจึงมีโอกาสสูงจากการเสี่ยงภัยจากอินเทอร์เน็ต (วิศรุต ตันติพงศ์อนันต์, 2547: 46)

ดังนั้น วัยรุ่นจึงต้องเรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ต และการหาวิธีใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ต ให้มากที่สุดและมีครอบครัวคอยดูแลเอาใจใส่การใช้อินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นอย่างใกล้ชิด โดยพ่อแม่จะต้องดูแลเอาใจใส่ สังเกตพฤติกรรมของลูกวัยรุ่น แต่ด้วยภาวะในสังคมเมืองที่มุ่งพัฒนา สภาพเศรษฐกิจและสังคม ทำให้ชีวิตของคนในครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป พ่อแม่ต้องออกไปทำงานนอกรายได้ให้กับครอบครัว ความอบอุ่น ความผูกพันภายในบ้านลดลง ทำให้พ่อแม่มีเวลาในการอบรมเลี้ยงดูลูกน้อยลง โดยพ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่มีเวลาในการทำกับดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของลูก อาจทำให้วัยรุ่นกลายเป็นเหยื่อของภัยอินเทอร์เน็ตได้

การศึกษาค้นคว้าจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับ ดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น พบว่า การศึกษาเรื่องบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแล การใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น ที่ผ่านมานั้นมีน้อยมาก ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเรื่องพฤติกรรม การใช้อินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นเท่านั้น และในการศึกษาที่ผ่านมาจะให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการ ป้องกันว่า ควรเริ่มต้นที่ครอบครัวในการเข้ามามีส่วนร่วมดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับ บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น โดยใช้ “ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น” ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นกรณีศึกษา เพื่อศึกษาบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก และปัจจัยต่างๆ ที่มี อิทธิพลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

การเลือก “ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น” ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นกรณีศึกษา เนื่องจากศูนย์ เพื่อนใจวัยรุ่นจัดตั้งขึ้นเพื่อให้วัยรุ่นใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยเข้าร่วมกิจกรรมกับศูนย์ เพื่อนใจวัยรุ่น และมีเป้าหมายผู้ให้บริการของศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น คือ วัยรุ่นรวมทั้งผู้ปกครอง และ วัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มาใช้บริการศูนย์นี้พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่และพ่อแม่มีบทบาทสำคัญในการดูแล ลูก โดยคาดว่าผลการศึกษานำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับองค์กรที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดแนวทางส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และกระตุ้นให้พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นได้ ตระหนักให้ความสนใจอย่างจริงจัง ในการแสวงหาความรู้ที่ถูกต้องและแนวทางที่เหมาะสมใน การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

1.2 คำถามหลักของการศึกษา

1. พ่อแม่มีบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นหรือไม่ อย่างไร
2. ปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น
3. เพื่อเสนอแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมสำหรับพ่อแม่ในการมีบทบาทกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น: กรณีศึกษา “ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น” ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจำกัดขอบเขตการศึกษาในกลุ่มพ่อหรือแม่ที่ลูกวัยรุ่นเป็นสมาชิกของศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร 4 สาขา ได้แก่ แฟชั่นไอส์แลนด์ ซีคอนสแควร์ พิวเจอร์พาร์ค รังสิต และเดอะมอลล์ บางแค โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นลูกที่พักอาศัยอยู่กับพ่อหรือแม่และต้องมีคอมพิวเตอร์มีระบบเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตอยู่ที่บ้าน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น และทราบปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น
2. เพื่อกระตุ้นให้พ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นได้ตระหนักและให้ความสนใจอย่างจริงจังในการที่จะหาความรู้ที่ถูกต้องและแนวทางที่เหมาะสมในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น
3. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและข้อเสนอแนะให้กับองค์กรที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องสำหรับกำหนดแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

1. ลูกวัยรุ่น หมายถึง สมาชิกของศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น ที่มีอายุระหว่าง 15 – 22 ปี
2. “ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น” หรือ “TO BE NUMER ONE FRIEND CORNER” หมายถึง โครงการของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งกำหนดจัดตั้ง ภายใต้การดำเนินโครงการ รณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (TO BE NUMER ONE) ที่มีเยาวชนร่วมเป็นเครือข่าย สมาชิกทั่วประเทศกว่า 12 ล้านคน ด้วยแนวคิด ปรับทุกข์ สร้างสุข แก้ปัญหา พัฒนา EQ โดยใช้พื้นที่ศูนย์การค้าที่มีขนาดพื้นที่ไม่น้อยกว่า 80 ตารางเมตร เพื่อให้สามารถแบ่งส่วนการให้บริการ ได้เป็น 3 ส่วน คือ บริการให้คำปรึกษาบริการแก้ปัญหาและพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) และบริการสร้างสุขด้วย ดนตรี กีฬา และศิลปะ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ วัยรุ่น อายุระหว่าง 10-24 ปี รวมทั้งครอบครัว ซึ่งศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร กำหนดจัดตั้งขึ้น 4 แห่ง ได้แก่

- ศูนย์การค้าแฟชั่นไอส์แลนด์
- ศูนย์การค้าซีคอนสแควร์
- ศูนย์การค้าพิวเจอร์พาร์ค รังสิต
- ศูนย์การค้าเดอะมอลล์ บางแค

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น: กรณีศึกษา “ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น” ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารทางวิชาการ ตำรางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและได้กำหนดหัวข้อเรื่องดังนี้

1. แนวคิดเรื่องบทบาทของพ่อแม่
2. แนวความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต
3. แนวคิดเรื่องวัยรุ่น
4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเรื่องบทบาทของพ่อแม่

สังคมมีส่วนในการกำหนดบทบาทของบุคคล เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไปย่อมมีผลกระทบต่อบทบาทของบุคคลด้วย เช่นเดียวกับบทบาทของพ่อแม่ที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยและพัฒนาการของสังคม

ในสังคมอเมริกันยุคแรกๆ (ค.ศ.1620 -1800)ซึ่งเป็นยุคสังคมเกษตรกรรม พ่อเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในครอบครัว ควบคุมทุกสิ่งทุกอย่างในครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นผู้ครอบครองที่ดิน ทรัพย์สิน มีบทบาทในการฝึกลูกชายในเรื่องพื้นฐานทางการศึกษาต่างๆไป วิธีการทำไร่นา การค้าขาย และเป็นแบบอย่างของความเป็นชายให้แก่ลูกชาย มีหน้าที่ในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาต่างๆของครอบครัว เป็นผู้ปลูกฝังค่านิยม และอบรมจริยธรรมให้แก่ลูก โดยเป็นผู้วางกฎระเบียบ ข้อบังคับภายในครอบครัว ส่วนแม่จะมีบทบาทในการเลี้ยงดูลูก ดูแลงานภายในบ้าน เป็นแบบอย่างของความเป็นหญิงให้แก่ลูกสาวและฝึกลูกสาวเรื่องการทำอาหาร การทำงานบ้าน เป็นต้น (Rotundo, 1985: 9-13, Tarkett & Hunsberger, 1981: 48-49)

สรุปได้ว่า ในอดีตพ่อเป็นผู้นำครอบครัว มีหน้าที่หลักในหาเลี้ยงครอบครัว และมีอำนาจในการตัดสินใจภายในครอบครัวอย่างมีเหตุผล ส่วนแม่เป็นผู้มีบทบาทที่เกี่ยวข้องในด้านจิตใจ ให้ความรัก ความอบอุ่น ดูแลสมาชิกในครอบครัว คอยจัดการดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในบ้าน

นับจาก ค.ศ.1960 เป็นต้นมา สังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากโดยเฉพาะสังคมตะวันตก โครงสร้างของครอบครัวได้เปลี่ยนจากครอบครัวขยายมาเป็นครอบครัวเดี่ยว การ

พัฒนาด้านอุตสาหกรรม ทำให้มีความต้องการแรงงานหญิงเข้าร่วมในการพัฒนามากขึ้น การเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจ ทำให้ผู้หญิงต้องออกทำงานนอกบ้าน มีส่วนช่วยในการหาเงินมาจุนเจือครอบครัว (Day, 1995: 47) เมื่อบทบาทของแม่ต้องเปลี่ยนแปลงไปจากที่มีขอบเขตความรับผิดชอบอยู่เพียงภายในบ้าน มีความจำเป็นต้องออกไปมีส่วนร่วมในสังคม มีส่วนในการหารายได้ให้กับครอบครัว ทำให้บทบาทในการหาเลี้ยงครอบครัวไม่ได้เป็นของพ่อเพียงผู้เดียว พ่อจึงต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดูลูก ดูแลงานบ้าน และความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในบ้าน ซึ่งเป็นการพัฒนาไปสู่โครงสร้างของครอบครัวแบบใหม่ คือแบบแอนโดรจีนัส (Androgynous) ซึ่งหมายถึง การที่บุคคลมีบุคลิกภาพ และพฤติกรรมรวมของเพศหญิงเพศชาย กล่าวคือ ในครอบครัว พ่อจะมีบทบาทในการทำงานนอกบ้านและในบ้าน ต้องมีบทบาทร่วมกับแม่ในการดูแลความเรียบร้อยภายในบ้าน รวมทั้งการดูแลอบรมเลี้ยงดูลูก ซึ่งครอบครัวแบบใหม่จะไม่แยกบทบาทว่าบทบาทใดเป็นบทบาทของพ่อ และบทบาทใดเป็นบทบาทของแม่ โดยที่ทั้งพ่อและแม่สามารถแสดงบทบาททั้งสองได้อย่างเท่าเทียมกัน (Rotundo, 1985: 15-17)

พัฒนาการของสังคมไทยก็มีลักษณะคล้ายคลึงสังคมตะวันตก โดยในระยะเวลาประมาณ 2 ทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงหลายด้าน และที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ และระบบการผลิตจากเกษตรกรรมมาเน้นอุตสาหกรรม (ภัสสร ลิมานนท์ และคนอื่นๆ, 2538: 4) ส่งผลให้มีการรับวัฒนธรรมตะวันตก และเทคโนโลยีใหม่ๆ จากต่างประเทศเข้ามา การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างสังคม จากครอบครัวขยายที่มีขนาดใหญ่ มาเป็นครอบครัวเดี่ยวที่มีขนาดเล็ก (โสภา ซปีลมันน์, 2536: 1) ทำให้บทบาทของพ่อแม่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต เช่น ในอดีตครอบครัวไทยให้อำนาจและสิทธิแก่พ่อ เป็นหัวหน้าครอบครัว ส่วนแม่จะอยู่กับบ้าน ทำอาหาร ดูแลครอบครัว เลี้ยงดูลูก ฯลฯ ต่อมาได้ปรับเปลี่ยนมาเป็นลักษณะที่ให้สมาชิกของครอบครัวมีส่วนร่วมในการปกครอง โดยเฉพาะครอบครัวที่ทั้งพ่อและแม่ เป็นผู้ทำงานหารายได้ พ่อจะเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อกิจการของบ้าน และครอบครัว รวมทั้งการช่วยอบรมเลี้ยงดูลูกมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้ลักษณะครอบครัวไทยในปัจจุบันมีความเท่าเทียมมากขึ้น กล่าวคือ หน้าที่ของแม่ที่มีต่อครอบครัวเป็นไปอย่างผสมกลมกลืนกับหน้าที่ของพ่อที่มีต่อลูก และครอบครัว

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่า ในสังคมไทยปัจจุบันมีรูปแบบ และโครงสร้างครอบครัวเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น บทบาทในการหาเลี้ยงครอบครัวของคนในสังคมส่วนมากเป็นหน้าที่ของทั้งพ่อและแม่โดยเฉพาะบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูลูก ดังนั้นพ่อและแม่จึงควรมีบทบาทในทุกด้านอย่างเท่าเทียมกัน

อย่างไรก็ตาม การแสดงบทบาทของบุคคลยังขึ้นกับองค์ประกอบ 4 ประการ ดังนี้ (Allport, 1976: 181-184)

1. ความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาท (Role Expectation) คือ บทบาทที่สังคมคาดหวังให้บุคคลปฏิบัติเป็นบทบาทที่ถูกระบุขึ้นโดยสังคม และเป็นไปตามสถานภาพที่บุคคลนั้นดำรงอยู่

2. อคติโนทัศน์ของบทบาท (Role Conception) คือ การที่บุคคลมองเห็นหรือคาดหวังว่า ตนเองควรมีบทบาทอย่างไร โดยเขาจะวาดภาพบทบาทของเขาตามความคิด และการรับรู้ของเขาเกี่ยวกับความคาดหวังของสังคม ซึ่งในความเป็นจริงอาจสอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมหรือไม่ก็ได้

3. การยอมรับบทบาท (Role Acceptation) คือ การยอมรับบทบาทของบุคคล ซึ่งจะเกิดขึ้นภายหลังจากที่ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า บทบาทนั้นเป็นของตนเอง และรับรู้ว่าเป็นบทบาทที่สังคมคาดหวัง มีความสำคัญต่อตนเองและก่อให้เกิดความขัดแย้งกับแนวทางที่สังคมกำหนดไว้น้อยที่สุด

4. การปฏิบัติตามบทบาท (Role Performance) คือ การปฏิบัติตามบทบาทของบุคคล ซึ่งขึ้นกับองค์ประกอบทั้ง 3 ประการที่กล่าวมา การปฏิบัติตามบทบาทจะมีมากน้อยเพียงใด ขึ้นกับระดับความเข้าใจ การรับรู้ และการยอมรับในบทบาทนั้น

จะเห็นได้ว่า การแสดงบทบาทเป็นเรื่องสำคัญ บุคคลมิได้ต้องการแสดงบทบาททุกบทบาทเสมอไป มีหลายบทบาทที่บุคคลไม่สามารถยอมรับได้ ซึ่งเมื่อเกิดความไม่เข้าใจในบทบาท ไม่รับรู้ว่าเป็นบทบาทของตนเองหรือไม่พึงพอใจต่อบทบาทนั้น ย่อมมีผลกระทบต่อการแสดงบทบาท และทำให้เกิดความล้มเหลวในการแสดงบทบาทได้

ในการศึกษาครั้งนี้ จะทำการศึกษา “บทบาทของพ่อแม่” ตามความหมายของพฤติกรรมของพ่อหรือแม่ที่กระทำต่อลูก เช่น การพูดคุย การให้คำแนะนำ การดูแลเอาใจใส่ในเรื่องการใช้ อินเทอร์เน็ต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 แนวความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

ความหมายของอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ต ย่อมาจากคำว่า "International Network" ต่อมานิยมเรียกสั้นๆ ว่า อินเทอร์เน็ต หรือ เน็ต สำหรับ คำว่า อินเทอร์เน็ต นั้น มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

กลาโน (Glano, 1994) ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง การเชื่อมโยงและสร้างความสัมพันธ์เพื่อวัตถุประสงค์ในการแบ่งทรัพยากรภายในกลุ่ม เป็นความต้องการของผู้ใช้คอมพิวเตอร์ เนื่องจากในช่วงแรกอุปกรณ์ทั้งหลายในระบบคอมพิวเตอร์ยังมีราคาค่อนข้างแพง การเชื่อมโยงทรัพยากรเหล่านี้เข้าด้วยกันก็ส่งผลให้ผู้ใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์สามารถใช้ทรัพยากรที่มีราคาแพงได้อย่างทั่วถึง (วิศรุต ตันติพงศ์อนันต์, 2547: 13)

วิเศษศักดิ์ โคตรอาษา (2542: 208-210) ให้ความหมายไว้ว่า อินเทอร์เน็ต คือ เครือข่ายที่มีขนาดใหญ่ที่สุด ครอบคลุมพื้นที่กว้างที่สุด และมีสมาชิกภายในมากที่สุด

ไพโรจน์ เบาลใจ (2543: 117-119) ให้ความหมายว่า อินเทอร์เน็ต คือ ระบบเครือข่ายขนาดใหญ่ที่เชื่อมต่อกันทั่วโลก ต่อกับเครื่องคอมพิวเตอร์ทุกชนิด หรือเรียกว่าเป็นระบบเครือข่ายที่เชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลต่างๆ ทั่วโลก

ดังนั้น เมื่อนำการให้ความหมายต่างๆ มารวมกัน จึงสามารถสรุปเป็นคำจำกัดความของอินเทอร์เน็ต ได้ว่า อินเทอร์เน็ตเป็นเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ระบบเครือข่ายที่เชื่อมต่อกัน โดยอาศัยเครือข่ายโทรคมนาคมเป็นตัวเชื่อมเครือข่าย ภายใต้มาตรฐานการเชื่อมโยงที่มีการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆ บนเครือข่ายที่เชื่อมต่อกันระหว่างนานาชาติ ในลักษณะการสื่อสารที่ไร้พรมแดน

ข้อดีและข้อจำกัดของอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตเป็นเทคโนโลยีใหม่ในการสื่อสารสารสนเทศ เปรียบเสมือนชุมชนแห่งใหม่ของโลก ซึ่งรวมคนทั่วทุกมุมโลกเข้าด้วยกัน จึงทำให้มีบริการต่างๆ เกิดขึ้นใหม่ตลอดเวลา ซึ่งมีทั้งข้อดีที่เป็นประโยชน์และข้อจำกัดบางประการ ดังนี้

ข้อดีของอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตประกอบไปด้วยบริการที่หลากหลาย ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการมากมาย ดังต่อไปนี้

1. ค้นคว้าข้อมูลในลักษณะต่างๆ เช่น งานวิจัย บทความในหนังสือพิมพ์ ความก้าวหน้าทางการแพทย์ ฯลฯ ได้จากแหล่งข้อมูลทั่วโลก เช่น ห้องสมุด สถาบันการศึกษา และสถาบันวิจัย โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายและเสียเวลาในการเดินทางและสามารถสืบค้นได้ตลอดเวลา 24 ชั่วโมง

2. ติดตามความเคลื่อนไหวต่างๆ ทั่วโลกได้อย่างรวดเร็วจากการรายงานข่าวของสำนักข่าวต่างๆ รวมทั้งอ่านบทความเรื่องราวที่ลงในนิตยสารหรือวารสารต่างๆ ได้ฟรีโดยมีทั้งข้อความและภาพประกอบด้วย

3. รับส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ทั่วโลกได้อย่างรวดเร็วโดยไม่ต้องเสียเงินค่าตราไปรษณียากร ถึงแม้จะเป็นการส่งข้อความไปต่างประเทศก็ไม่ต้องเสียเงินเพิ่มขึ้นเหมือนการส่งจดหมาย การส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์นั้นนอกจากจะส่งข้อความตัวอักษรแบบจดหมายธรรมดาแล้ว ยังสามารถส่งแฟ้มภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียงพร้อมกันไปได้ด้วย

4. สนทนากับผู้อื่นที่อยู่ห่างไกลได้ทั้งในลักษณะการพิมพ์ข้อความและเสียง

5. ร่วมกลุ่มอภิปรายหรือกลุ่มข่าวเพื่อแสดงความคิดเห็น หรือพูดคุยแก้ปัญหาเกี่ยวกับผู้ที่สนใจในเรื่องเดียวกัน เป็นการขยายวิสัยทัศน์ในเรื่องที่สนใจนั้นๆ

6. ถ่ายโอนแฟ้มข้อความ ภาพ และเสียงจากที่อื่นๆ รวมทั้งโปรแกรมต่างๆ ได้จากแหล่งที่มีผู้ให้บริการ

7. ตรวจสอบราคาสินค้าและสั่งซื้อสินค้ารวมทั้งบริการต่างๆ ได้โดยไม่ต้องเสียเวลาเดินทางไปห้างสรรพสินค้า

8. ให้ความบันเทิงหลายรูปแบบ เช่น การฟังเพลง รายการวิทยุ การชมรายการโทรทัศน์ ภาพยนตร์ รวมไปถึงการแข่งขันเกมกับผู้อื่นได้ทั่วโลก

9. ติดประกาศข้อความที่ต้องการให้ผู้อื่นทราบได้อย่างทั่วถึง

10. ให้เสรีภาพในการสื่อสารทุกรูปแบบแก่บุคคลทุกคน

ข้อจำกัดของอินเทอร์เน็ต

1. อินเทอร์เน็ตเป็นข่ายงานขนาดใหญ่ที่ไม่มีใครเป็นเจ้าของ ทุกคนจึงสามารถสร้างเว็บไซต์หรือติดประกาศข้อความได้ทุกเรื่อง บางครั้งข้อความนั้นอาจจะเป็นข้อมูลที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ได้รับการรับรอง เช่น ข้อมูลด้านการแพทย์หรือผลการทดลองต่างๆ จึงเป็นวิจรรย์ญาณของผู้อ่านที่จะต้องไตร่ตรองข้อความที่อ่านนั้นด้วยว่าควรจะเชื่อถือได้หรือไม่

2. นักเรียนและเยาวชนอาจติดต่อเข้าไปในเว็บไซต์ที่ไม่เป็นประโยชน์หรืออาจช่วยยั่วอารมณ์ ทำให้เป็นอันตรายต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม

วิธีป้องกันอันตรายจากอินเทอร์เน็ต

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย แนะนำ 6 วิธีป้องกัน อันตรายจากอินเทอร์เน็ตที่มีกับเด็ก ซึ่งผู้ใหญ่ต้องเรียนรู้เทคโนโลยี เพื่อให้คำแนะนำกับบุตรหลานพร้อมตั้งคอมพิวเตอร์ในห้องนั่งเล่นแทนห้องนอน ส่วนเยาวชนห้ามบอกชื่อจริง หรือที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์กับคนที่รู้จักทางเน็ต

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินการว่าในประเทศไทยมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตรวมประมาณ 4.5

ล้านคน โดยผู้ใช้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเยาวชน และแม้ว่าอินเทอร์เน็ตจะมีประโยชน์ในด้านต่างๆ มากมาย แต่ก็มียันตรายไม่น้อยสำหรับเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลายเป็นแหล่งการเกิดปัญหา การล่อลวงเด็ก และก่อให้เกิดความเสียหายกับตัวเด็ก

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จึงได้รวบรวมแนวทางในการป้องกันปัญหาในการใช้งาน อินเทอร์เน็ตให้กับกลุ่มผู้ปกครองและกลุ่มเยาวชน ดังนี้

สิ่งที่ผู้ปกครองต้องกระทำ คือ

1. ไม่ควรปล่อยให้เยาวชนหรือบุตรหลานเล่นอินเทอร์เน็ตตามลำพัง
2. กระตุ้นให้เด็กเล่าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่พบเห็นในอินเทอร์เน็ตให้กับผู้ปกครองได้รับทราบและให้ร้องขอความช่วยเหลือหรือขอคำปรึกษาเมื่อพบกับปัญหา
3. ทำความเข้าใจกับเด็กเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อป้องกันเด็กจากเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม
4. แนะนำเด็กในการใช้อีเมล และให้ตรวจสอบหรือสอบถามเกี่ยวกับการส่งอีเมลที่ส่งมาให้เด็กอยู่เสมอ
5. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้แชทรูม หรือห้องสนทนา เกี่ยวกับข้อมูลที่เด็กควรปกปิดไว้ ไม่ควรบอกให้คู่สนทนา รู้ เช่น นามสกุล ที่อยู่ หรือรหัสผ่านที่เป็นความลับกับผู้อื่นที่ไม่เคยรู้จัก หรือเริ่มรู้จักกันทางอินเทอร์เน็ต
6. ควรวางคอมพิวเตอร์ที่เด็กใช้ไว้ในที่เปิดเผย เช่น ห้องนั่งเล่นมากกว่าที่จะวางไว้ในห้องนอนหรือห้องส่วนตัว

กลุ่มเยาวชนต้องกระทำ คือ

1. ไม่บอกข้อมูลส่วนตัว เช่น นามสกุล ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ ชื่อโรงเรียน ที่ทำงาน หรือเบอร์ที่ทำงานของผู้ปกครองให้แก่บุคคลอื่นที่รู้จักทางอินเทอร์เน็ต
2. แจ้งให้ผู้ปกครองทราบโดยทันทีที่พบข้อมูลหรือรูปภาพใดๆ บนอินเทอร์เน็ตที่หยาบคายไม่เหมาะสม
3. ไม่ไปพบบุคคลใดก็ตามที่รู้จักทางอินเทอร์เน็ตโดยไม่ขออนุญาตจากผู้ปกครองก่อน
4. ไม่ส่งรูปหรือสิ่งของใดๆ ให้แก่ผู้อื่นที่รู้จักทางอินเทอร์เน็ตโดยมิได้ขออนุญาตจากผู้ปกครองก่อน

ศูนย์วิจัยกสิกรไทยระบุว่า แนวทางในการป้องกันและแก้ปัญหา ควรได้รับความร่วมมือด้วยกันทุกฝ่าย โดยเฉพาะผู้ปกครองควรสอดส่องดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต ของเยาวชนอย่างใกล้ชิดและให้คำแนะนำในการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างถูกต้องและเหมาะสม อย่างไรก็ตามปัญหาที่เกิดขึ้นกับกลุ่มผู้ปกครองก็คือความแตกต่างระหว่างความรู้ความเข้าใจ เทคโนโลยีระหว่างเด็ก

และผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองต้องหันมากระตุ้นเตือนตนเองให้เร่งหันมาศึกษาและทำความเข้าใจในเรื่องเทคโนโลยีให้มากขึ้น (วิศรุต ตันติพิงศ์อนันต์, 2547: 50)

2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น

เมื่อศึกษาคำว่า วัยรุ่น มีผู้ให้ความหมายที่อธิบายถึงลักษณะของวัยรุ่นไว้อย่างหลากหลาย ซึ่งได้แก่

Elizabeth. B. Hurlock (1974 : 104-107) กล่าวว่า วัยรุ่น (Adolescence) คือ วัยที่อยู่ในระยะกำลังเปลี่ยนแปลงจากเด็กไปสู่ผู้ใหญ่อยู่ระหว่างวัยที่กำลังจะเริ่มเป็นหนุ่มสาว จนถึงวัยที่จะเป็นผู้ใหญ่ หากพิจารณาตามช่วงอายุ จะพบว่า มีการให้คำนิยามที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะเด็กแต่ละคนจะเติบโตเข้าสู่วัยรุ่นไม่พร้อมกันเป็นเพียงโดยประมาณเท่านั้น ช่วงวัยรุ่นนั้นเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ เป็นวัยแห่งการปรับตัว เป็นวัยแห่งปัญหา และเป็นวัยที่มีความเคร่งเครียดทางอารมณ์ วัยรุ่นเป็นวัยพายุบูแคม (Storm and Stress) การแสดงออกโดยทั่วไปของวัยรุ่นนี้มักมีอะไรที่ผิดแปลก เช่น ชอบแต่งตัวแปลกๆ ตัดผมทรงใหม่ พูดภาษาแสลง ซึ่งการแสดงออกเหล่านี้ถือเป็นธรรมชาติของวัยรุ่น

สุพัตรา สุภาพ (2546: 58) กล่าวว่า วัยรุ่น (Adolescence) เป็นวัยที่เด็กพ้นจากสภาพของความเป็นผู้เยาว์ และเริ่มเข้าสู่สภาวะของความเป็นหนุ่มสาว มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจ เพื่อที่จะก้าวไปสู่การเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว มีการแปรปรวนของอารมณ์และจิตใจ ซึ่งความแปรปรวนของอารมณ์เป็นสาเหตุให้มีพฤติกรรมแปลกๆมีความต้องการที่จะให้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อนและต้องการความเป็นอิสระจากผู้ปกครอง

การเข้าสู่วัยรุ่น เป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่สุดระยะหนึ่งในชีวิต เป็นระยะที่เด็กมีปัญหาและต้องปรับตัวเข้ากับสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งทางร่างกาย จิตใจและสังคม เด็กวัยรุ่นส่วนมากมีอายุ 12 -21 ปี เด็กบางคนอาจเริ่มวัยรุ่นก่อนที่อายุกำหนด บางคนอาจถึงวัยรุ่นหลังอายุที่กำหนด นอกจากนี้ในแต่ละสังคมยังกำหนดช่วงอายุของวัยรุ่นไว้แตกต่างกัน สุพัตรา สุภาพ (2534: 15) ได้กำหนดช่วงอายุดังนี้

1. ก่อนวัยรุ่น (Pre-adolescence) ระหว่างอายุ 10 – 12 ปี
2. วัยแรกรุ่น (Early adolescence) ระหว่างอายุ 13 – 16 ปี
3. วัยรุ่นตอนปลาย (Late-adolescence) ระหว่างอายุ 17 – 25ปี

การแบ่งนี้ก็ได้เป็นกฎเกณฑ์ตายตัว ซึ่งก็แล้วแต่ผู้ที่ต้องการศึกษานำไปประยุกต์และเป็นแนวทางในการศึกษา ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ เลือกรกรณีศึกษา ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นสมาชิกของศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่นซึ่งมีอายุ 15 – 22 ปี

อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อพฤติกรรมวัยรุ่น

การที่วัยรุ่นต้องอยู่ตามลำพังหรืออยู่กับครอบครัวที่มีพ่อแม่พร้อมกันนั้น จะทำให้พฤติกรรมที่แสดงออกแตกต่างกัน กล่าวคือ วัยรุ่นที่มีครอบครัวที่อบอุ่นมีความยุติธรรม จะทำให้เป็นคนที่มีความเห็นอกเห็นใจโดยอาศัยเหตุประกอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง พฤติกรรมที่แสดงออกเป็นพฤติกรรมที่สังคมให้การยอมรับ ส่วนวัยรุ่นที่ครอบครัวขาดความอบอุ่น หรือพ่อแม่เข้มงวดมากเกินไปหรือครอบครัวที่ขาดพ่อหรือแม่ จะทำให้พฤติกรรมของวัยรุ่นอาจแสดงออกได้หลายประการที่สังคมไม่ให้การยอมรับ เช่น ก้าวร้าว เกเร (สุพัตรา สุภาพ, 2546: 60) ดังนั้นจึงสามารถสรุปประเด็นของอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นได้ดังนี้

1. บรรยากาศในครอบครัว การที่พ่อแม่ให้การเลี้ยงดูโดยใช้วิธีที่มีความเป็นประชาธิปไตยยอมรับฟังความคิดเห็นของลูกจะทำให้ลูกมีความอบอุ่น ถ้าแสดงความคิดเห็นจะทำให้ลูกมีความสุขรักครอบครัว พฤติกรรมที่แสดงออกจะเป็นพฤติกรรมในทางที่ดีตรงกันข้ามกับครอบครัวที่เลี้ยงดูลูกอย่างเข้มงวดเต็มไปด้วยกฎระเบียบต่างๆจะทำให้ลูกมีพฤติกรรมในทางเกือบกดไม่พยายามแสดงความคิดเห็น หลีกหนีไม่ยอมพบหน้าพ่อแม่เพื่อครอบครัว เป็นต้น

2. การอบรมเลี้ยงดู การที่พ่อแม่คอยให้กำลังใจ เอาใจใส่ลูกเป็นประจำ ลูกจะตอบสนองด้วยการแสดงพฤติกรรมที่ดี

จะเห็นได้ว่า ครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมวัยรุ่นเป็นอย่างมาก ทั้งการอบรมเลี้ยงดูและสัมพันธภาพในครอบครัว การที่วัยรุ่นเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทำให้ต้องปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น บุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ ควรเป็นผู้คอยดูแล ให้คำแนะนำ และเอาใจใส่ในพฤติกรรมของวัยรุ่น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษาครั้งนี้ปัจจัยต่าง ๆ ที่น่าจะมีอิทธิพลต่อบทบาทของพ่อแม่ในการดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้แก่

1. ปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจและสังคมของพ่อหรือแม่ ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยของครอบครัว
2. ปัจจัยทางด้านครอบครัว ประกอบด้วย เวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก และความตระหนักในบทบาทของพ่อหรือแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

1. ปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคมของพ่อหรือแม่

1.1 อายุ

อายุของพ่อแม่ในขณะที่ถูกเป็นวัยรุ่นมีความสำคัญมาก เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับขั้นของพัฒนาการในวัยผู้ใหญ่ อีริกสัน (Erikson, 1959 อ้างถึงใน พงษ์สุดา รัตนมาสมงคล, 2533: 35-36; พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2530: 139-140) ได้แบ่งขั้นของพัฒนาการหลังจากวัยรุ่นไปแล้วเป็น 3 ขั้น คือ

1. วัยผู้ใหญ่ตอนต้น หญิงและชายที่เริ่มเป็นพ่อแม่ จะพบว่าในขณะที่ถูกของตนเองเป็นวัยรุ่น พ่อแม่จะมีอายุประมาณ 25-30 ปี ซึ่งเป็นวัยผู้ใหญ่ตอนต้นอยู่ในขั้น Intimacy ที่มีความรู้สึกที่ตนเองยังมีเพื่อน มีส่วนในการรับผิดชอบต่อสังคมอย่างเต็มที่ ในขั้นนี้พ่อแม่มักจำกัดขอบเขตของตนเองภายในครอบครัว ที่ทำงาน และสังคม ซึ่งในวัยนี้จะมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการแบ่งเวลาให้ 3 ด้านอย่างเท่าเทียมกัน

2. วัยผู้ใหญ่ และวัยกลางคน หญิงชายที่เริ่มเป็นพ่อแม่เมื่ออายุ 20 ปีกว่าจะพบว่าในขณะที่ถูกของตนเองเป็นวัยรุ่น พ่อแม่จะมีอายุประมาณ 30-50 ปี เป็นวัยผู้ใหญ่และวัยกลางคน อยู่ในขั้น Generativity ที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และผู้อื่น มีความรับผิดชอบแบบผู้ใหญ่ พ่อแม่จะคำนึงถึงภารกิจของครอบครัวเป็นหลัก จะทุ่มเทสิ่งต่างๆ ให้แก่ลูก เพื่อให้ลูกได้รับแต่สิ่งที่ดี

3. วัยผู้ใหญ่ตอนปลาย หญิงชายที่เริ่มเป็นพ่อแม่เมื่อมีอายุมากแล้ว เมื่อลูกของตนเองเป็นวัยรุ่น พ่อแม่จะมีอายุมากกว่า 50 ปี ซึ่งอยู่ในขั้น Integrity ที่มีความรู้สึกมั่นคง เป็นวัยที่พ่อแม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสูงสุด แต่พ่อแม่มีอายุมาก อาจไม่เข้าถึงการด้นรนต่อสู้ของเด็กวัยรุ่น บทบาทที่แสดงอาจเป็นบทบาทของ ปู่ ย่า ตา ยาย

การศึกษาของสุวรรณณี ศรีจันทร์อาภา (2527: ง-ฉ) เรื่อง ความพร้อมในการเป็นบิดามารดาของบิดามารดาในภาคเหนือของประเทศไทย พบว่าพ่อแม่ที่มีอายุ 20-21 ปีและสูงกว่ามีความพร้อมในการเป็นพ่อแม่มากกว่าพ่อแม่ที่มีอายุ 20 ปีและต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศุภาศิริ การิกาญจน์ (2541: 102) เรื่อง บทบาทของพ่อแม่ในการสอนเพศศึกษาแก่ลูกสาววัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อายุของพ่อและแม่มีความสัมพันธ์ทางลบกับบทบาทในการสอนเพศศึกษาให้แก่ลูกสาว

จากแนวคิด และผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น อายุของพ่อแม่จึงน่าจะมีความสัมพันธ์กับบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น หากพ่อแม่มีอายุน้อย ช่องว่างระหว่างวัยระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่นก็น่าจะน้อยกว่าพ่อแม่ที่มีอายุมาก พ่อแม่ที่มีอายุน้อยจึงน่าจะมีความสัมพันธ์กับการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก ได้ดีกว่าพ่อแม่ในวัยอื่น ในการศึกษาครั้งนี้ จึงนำตัวแปร อายุ มาศึกษาหาความสัมพันธ์ กับบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

1.2 ระดับการศึกษา

ตัวแปรระดับการศึกษา เป็นตัวแปรหนึ่งที่น่าสนใจส่วนมากมักนำมาศึกษาเนื่องจากมีเหตุผลว่า การศึกษาเป็นองค์ประกอบหนึ่งของสิ่งแวดล้อมทางสังคม ทำให้บุคคลมีความแตกต่างกันในด้านคุณลักษณะ และสภาพแวดล้อม ดังนั้น ผู้มีระดับการศึกษาต่างกัน ย่อมมีผลทำให้บุคคลมีความแตกต่างกันประการหนึ่ง คือ ผู้มีการศึกษาสูงกว่ามักมีความสามารถในการคิด จำแนก การประเมิน ไตร่ตรอง ใช้เหตุผลได้ดีกว่า ผู้มีการศึกษาระดับต่ำ เพราะการศึกษาช่วยให้บุคคลรู้จักใช้ความรู้ ความคิดของตน เข้าแก้ปัญหาการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม (สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ และนิภา มนูญปัจจุ, 2528: 110)

จะเห็นได้จาก ผลการศึกษาที่ผ่านมา เช่น การศึกษาของ Adeyemo and Brieger (1995: 241-252) ที่ พบว่า ระดับการสื่อสารระหว่างพ่อแม่ กับลูกในเรื่องครอบครัวศึกษา จะเพิ่มขึ้นตามระดับการศึกษาของพ่อแม่ แต่ผลการศึกษาของศุภาศิริ การิกาญจน์ (2541: 105) เรื่องบทบาทของพ่อแม่ในการสอนเพศศึกษาแก่ลูกสาววัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการศึกษาของพ่อแม่ไม่มีความสัมพันธ์กับบทบาทในการสอนเพศศึกษาให้แก่ลูกสาว อาจอธิบายได้ว่า เนื้อหา การเรียนการสอนที่มีอยู่ในหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับบทบาทในการเป็นพ่อแม่มีน้อย แต่ความรู้ในการสอนเพศศึกษาให้แก่ลูกสาว เป็นความรู้ที่ได้รับจากบทความ หนังสือพิมพ์ รายการวิทยุ โทรทัศน์ และยังเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ สังคม วัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาและการได้รับคำแนะนำที่ถูกต้องเหมาะสม

จากแนวคิด และผลการศึกษาล้วนใหญ่ จะเห็นได้ว่า การศึกษา ทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้สิ่งต่างๆ มากขึ้น มีความเจริญงอกงามทางสติปัญญา มีความรู้ มีเหตุผล รู้จักใช้ความคิด และสามารถตัดสินใจเลือกปฏิบัติตามบทบาทที่เหมาะสมกับตัวเองได้ (สมจิตต์สุพรรณทัศน์ และนิภา มนูญปัจจุ, 2528: 110)

ดังนั้น ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง จะสามารถแสดงบทบาทตามฐานะของตนในสังคมได้ดีกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย บทบาทในการอบรมเลี้ยงดูลูก เป็นบทบาทหนึ่งที่สังคม วัฒนธรรม กำหนดให้เป็นบทบาทของพ่อ แม่ ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง จึงน่าจะปฏิบัติบทบาทนี้ได้ดีกว่าพ่อแม่ที่มีการศึกษาน้อย

ในการศึกษาครั้งนี้จึงนำตัวแปร ระดับการศึกษาของพ่อ แม่ มาศึกษาหาความสัมพันธ์กับบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น โดยพิจารณาจากระดับชั้นสูงสุดที่พ่อแม่เรียนสำเร็จการศึกษา

1.3 อาชีพ

อาชีพ เป็นตัวแปรหนึ่งที่สืบเนื่องมาจากระดับการศึกษาของบุคคล และมีความเกี่ยวข้องกับรายได้ และระยะเวลาที่ให้กับลูก อาชีพที่แตกต่างกัน มีส่วนที่จะส่งผลต่อฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว นอกจากนั้นอาชีพที่แตกต่างกัน จะทำให้พ่อแม่มีเวลาดูแลลูกแตกต่างกันออกไป ซึ่งจะมีผลต่อลูกทั้งด้านร่างกาย จิตใจ บุคลิกภาพ และอาจแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรม ซึ่งอาจจะเหมาะสม หรือไม่ก็ได้

การศึกษาของสุจินดา ขจรรุ่งศิลป์ (2530: 81-88) เรื่อง ความรู้ในการเลี้ยงดูบุตรวัยเด็กเล็ก: ศึกษาเฉพาะมารดาที่คลอดบุตรคนแรกที่โรงพยาบาลราชวิถี พบว่า แม่ที่ทำงานนอกบ้าน จะมีความรู้ในการเลี้ยงดูลูกวัยเด็กเล็ก สูงกว่าแม่ที่ทำงานในบ้าน แต่อย่างไรก็ตาม การศึกษาของวิลาวัณย์ ศรีสุวัฒน์ (2531: ก) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพของคู่สมรส เจตคติของบิดาต่อบุตรกับบทบาทในการเลี้ยงดูบุตรของบิดาที่มีบุตรคนแรก พบว่าพ่อแม่ที่มีอาชีพต่างกัน มีบทบาทในการเลี้ยงดูลูกแตกต่างกัน แต่ผลการศึกษาของศุภาศิริ การิกานัญจน์ (2541: 105) เรื่องบทบาทของพ่อแม่ในการสอนเพศศึกษาแก่ลูกสาววัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า อาชีพของพ่อแม่และแม่ไม่มีความสัมพันธ์กับบทบาทในการสอนเพศศึกษาให้แก่ลูกสาว อาจเนื่องจาก ในปัจจุบันการทำงานเชิงเศรษฐกิจได้เปลี่ยนรูปแบบไปจากอดีต ไม่ว่าจะได้ผลตอบแทนมากหรือน้อย ผู้ทำงานก็ต้องทุ่มเทเวลาและกำลังกายให้กับการทำงานอย่างเต็มที่ เนื่องจากต้องแข่งขันและต่อสู้กับภาวะการณ์ในปัจจุบัน ดังนั้น พ่อแม่ไม่ว่าจะมีอาชีพที่มี

รายได้มากหรือน้อยก็ต้องทุ่มเทให้กับงาน ทำให้อาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับบทบาทในการสอนเพศศึกษาให้แก่ลูกสาว

จากผลงานวิจัยส่วนใหญ่ จะพบว่า พ่อแม่ที่มีอาชีพค้าขายหรือประกอบอาชีพส่วนตัวจะมีเวลาว่างในการดูแลลูกได้มากกว่าพ่อแม่ที่ประกอบอาชีพอื่นๆ ในการศึกษาครั้งนี้ จึงนำตัวแปรอาชีพมาศึกษาหาความสัมพันธ์กับบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น โดยพิจารณาจากกิจกรรมที่ทำรายได้หลักให้แก่พ่อแม่

1.4 รายได้เฉลี่ยของครอบครัว

รายได้ของครอบครัว เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ ต่อการอบรมเลี้ยงดูลูก ครอบครัวที่มีรายได้ดีย่อมเป็นฐานที่ดีในการอบรมเลี้ยงดูลูก ครอบครัวที่มีรายได้แตกต่างกันย่อมมีค่านิยมที่แตกต่างกันเนื่องจากบุคคลเหล่านี้มีวิถีการดำเนินชีวิตที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นผลให้คนเหล่านั้นมีวิธีการอบรมเลี้ยงดูลูกไม่เหมือนกัน Garrison (1965 อ้างถึงใน ชัยยุทธ ดามา, 2534: 38) ได้อธิบายว่าในครอบครัวที่ยากจน โดยเฉพาะครอบครัวที่พ่อต้องทำงานหนักตลอดวัน ได้รับประทานอาหารไม่เพียงพอ ทำให้อารมณ์เสีง่าย ประกอบกับได้รับการศึกษาน้อย ไม่เหมาะจะอบรมสั่งสอนลูก ผลก็คือ ทำให้เกิดความตึงเครียดตลอดเวลา เพราะฉะนั้น จึงเป็นการยากที่พ่อแม่จะสร้างความสัมพันธ์อันใกล้ชิดกับบุตร ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตครอบครัว

แต่อย่างไรก็ตาม จิตรา เฝ้าทรัพย์(2520 อ้างถึงใน ศุภาศิริ การิกาญจน์, 2541: 38) อธิบายว่า ในครอบครัวที่มีระดับรายได้ปานกลาง ทั้งพ่อและแม่ต้องประกอบอาชีพเลี้ยงครอบครัวด้วยกันทั้งคู่ สามารถให้ความสุขลูกด้วยการให้เงินใช้จ่ายอย่างเพียงพอ การที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านทั้งคู่ ทำให้ไม่มีเวลาอบรมลูก ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้เด็กคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ประกอบกับมีเงินใช้จ่ายอย่างเพียงพอ จึงอาจถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ถูกต้องก็ได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ โสพิน สุวรรณกุล (2535: ข) เรื่อง ศึกษาบทบาทของบิดาในการเลี้ยงดูบุตรวัยขวบปีแรก พบว่า รายได้ของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทของพ่อในการเลี้ยงดูบุตรวัยขวบปีแรก แต่ผลการศึกษาของศุภาศิริ การิกาญจน์ (2541: 105) เรื่อง บทบาทของพ่อแม่ในการสอนเพศศึกษาแก่ลูกสาววัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า รายได้ของพ่อและแม่ไม่มีความสัมพันธ์กับบทบาทในการสอนเพศศึกษาให้แก่ลูกสาว อาจเนื่องจาก ในปัจจุบันการทำงานเชิงเศรษฐกิจได้เปลี่ยนรูปแบบไปจากอดีต ไม่ว่าจะได้ผลตอบแทนมากหรือน้อย ผู้ทำงานก็ต้องทุ่มเทเวลาและกำลังกายให้กับการทำงานอย่างเต็มที่ เนื่องจากต้องแข่งขันและต่อสู้กับภาวะการณ์ในปัจจุบัน ดังนั้น พ่อแม่ไม่ว่าจะ

มีรายได้มากหรือน้อย ก็ต้องทุ่มเทให้กับงานทำให้รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับบทบาทในการสอนเพศศึกษาให้แก่ลูกสาว

จากแนวคิดและผลการวิจัยข้างต้น จะเห็นว่า ฐานะทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อกรอบเลี้ยงดูลูกของพ่อแม่ ไม่ว่าจะเป็ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงหรือครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ แต่ผลกระทบอาจแตกต่างกัน โดยครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมักเป็นครอบครัวที่ทั้งพ่อ และแม่ต้องทำงานหารายได้นอกบ้านทั้งคู่ จึงไม่ได้สนใจที่จะดูแลอบรมสั่งสอนลูกมากนัก และส่วนใหญ่มักเป็นผู้มีการศึกษาน้อย ความคาดหวังในคุณภาพของลูกจึงมีน้อยกว่าครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง ดังนั้น ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง น่าจะปฏิบัติบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูลูกและบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น ได้ดีกว่าครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ

ในการศึกษาครั้งนี้จึงนำรายได้ของครอบครัว มาศึกษาหาความสัมพันธ์กับบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นของพ่อแม่ โดยพิจารณาจากรายได้ของพ่อ และรายได้ของแม่วรรวมกัน ซึ่งเสมือนกับเป็นตัวแทนฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว โดยเชื่อว่ารายได้ของพ่อหรือรายได้ของแม่ คนใดคนหนึ่งไม่น่าจะมีความสัมพันธ์กับการอบรมเลี้ยงดูลูก แต่รายได้ของครอบครัวน่าจะมีความสัมพันธ์กับการอบรมเลี้ยงดูลูกของพ่อแม่

2. ปัจจัยทางด้านครอบครัว

2.1 เวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน

ในสังคมปัจจุบัน ลักษณะงาน และสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่แตกต่างกัน ทำให้พ่อแม่มีเวลาให้แก่ลูกแตกต่างกัน เช่น ลักษณะงานบางประเภท ทำให้พ่อแม่ต้องจากลูกไปเป็นระยะเวลาสั้นๆ หรืออาชีพบางอย่างพ่อแม่ต้องทำงานพิเศษ ล่วงเวลา ทำให้มีเวลาให้ลูกได้ไม่มากนัก นอกจากนี้ การที่สมาชิกของครอบครัวมีเวลาอยู่ด้วยกันน้อยลง โดยเฉพาะครอบครัวในเมืองและกรุงเทพมหานคร อาจเกิดจากเวลาที่เข้าไปในการเดินทางไปทำงานหรือไปโรงเรียน การจราจรที่ติดขัด ครอบครัวมีกิจการอื่นๆ เช่น บางครอบครัวดูโทรทัศน์เป็นงานอดิเรก แต่ต่างคนต่างดู หรือเยาวชนสมัยใหม่ติดคอมพิวเตอร์ วันสุดสัปดาห์สมาชิกแต่ละคนในครอบครัวต่างมีกิจกรรมของตน ลักษณะการดำเนินชีวิตในเมือง ทำให้ครอบครัวมีเวลาให้กันและกันไม่เต็มที่ ทั้งๆ ที่ การมีเวลาให้กันมีความสำคัญต่อสัมพันธภาพที่ดีภายในครอบครัว และมีความสัมพันธ์กับบทบาทของพ่อแม่ในการอบรมดูแลลูกด้วย ดังผลการศึกษาของ โสพิน สุวรกุล (2535: ข) เรื่อง ศึกษาบทบาทของบิดาในการเลี้ยงดูบุตรวัยขวบปีแรก พบว่า การให้เวลาแก่

ลูกในแต่ละวันมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทของพ่อในการเลี้ยงดูลูกวัยขวบปีแรก สอดคล้องกับการศึกษาของ Adeyemo and Brieger (1995: 241-252) พบว่าการสื่อสารในเรื่องครอบครัวศึกษาระหว่างพ่อแม่กับลูกมีความสัมพันธ์กับการมีเวลาให้ครอบครัวของพ่อแม่ แต่ผลการศึกษาของศุภาศิริ การิกาญจน์ (2541: 106) เรื่อง บทบาทของพ่อแม่ในการสอนเพศศึกษาแก่ลูกสาววัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า เวลาที่ให้แก่ลูกในแต่ละวันไม่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของพ่อแม่ในการสอนเพศศึกษาให้แก่ลูกสาว อาจเนื่องจาก การมีเวลาให้ครอบครัวในแต่ละวันของพ่อแม่ อาจมีกิจกรรมที่ทำร่วมกันในครอบครัว พูดคุย ถามไถ่ทุกข์ สุขในเรื่องต่างๆไป แต่ไม่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศศึกษา ทำให้เวลาที่ให้แก่ลูกในแต่ละวันไม่มีความสัมพันธ์กับบทบาทในการสอนเพศศึกษาให้แก่ลูกสาว

จากผลการศึกษาส่วนใหญ่พบว่า การใช้เวลาแก่ลูกในแต่ละวัน การได้ร่วมกันทำกิจกรรมด้วยกันระหว่างพ่อแม่ลูก เช่น การรับประทานอาหารเย็นพร้อมกัน การนั่งดูโทรทัศน์ร่วมกัน การได้ไปเที่ยวสุดสัปดาห์ด้วยกันหรือการมีเวลาพูดคุย ปรึกษาหารือระหว่างกัน เป็นสิ่งที่ช่วยสนับสนุนความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพ่อ แม่ และลูก ซึ่งมีความสัมพันธ์กับบทบาทในการอบรม เลี้ยงดู สั่งสอน และจะนำไปสู่การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้ ในการศึกษาครั้งนี้ จึงนำเวลาที่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน เป็นตัวแปรหนึ่งที่จะนำมาศึกษาหาความสัมพันธ์ กับบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น โดยพิจารณาจากที่พ่อแม่ประเมินตนเองว่า ในแต่ละวันโดยเฉลี่ยแล้วตนเองมีเวลาที่ชั่วโมงที่จะร่วมทำกิจกรรมกับลูก มีเวลาพูดคุยถามไถ่ทุกข์สุขของลูก

2.2 ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก

ครอบครัวเป็นสถาบันที่มีความสำคัญที่สุดสถาบันหนึ่ง กล่าวคือ ครอบครัวเป็นหน่วยทางสังคม ที่มีความผูกพันกันด้วยความรัก ความอบอุ่นอย่างบริสุทธิ์ใจ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นที่พึ่งกันทั้งทางวัตถุและจิตใจ ทำให้คนในครอบครัวมีความอบอุ่นและมีความมั่นคงในชีวิต ความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ อันเนื่องมาจากสมาชิกในครอบครัวได้ให้ความรัก ความผูกพัน ความใกล้ชิดสนิทสนม มีอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดร่วมกัน การเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) เป็นแบบแผนของความรัก ความเข้าใจ ค่านิยมและการประพฤติปฏิบัติต่อกัน การช่วยเหลือเกื้อกูลกันในครอบครัว (สุธีรา นุ้ยจันทร์, 2530: 1)

Weiss (อ้างถึงใน ฉวีวรรณ แก้วพรหม, 2530: 46) ได้กล่าวถึง แนวความคิดเรื่องสัมพันธ์ภาพที่ดีในกลุ่มสังคม ไว้ว่า ประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ต่อไปนี้ คือ

1. ความใกล้ชิดสนิทสนม ทำให้บุคคลมีความรู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย ซึ่งบุคคลในครอบครัวให้แก่กัน
2. การมีส่วนร่วมในสังคม เป็นการแสดงถึงควมมีส่วนร่วมระหว่างบุคคลกับบุคคลอื่นมีส่วนร่วมในความเป็นครอบครัวเดียวกัน ทำให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข่าวสาร ความคิด ความชื่นชมซึ่งกันและกัน
3. พฤติกรรมในการดูแลรับผิดชอบ เช่น บิดา มารดาดูแลบุตรที่ยังเล็ก บุตรวัยผู้ใหญ่ดูแลบิดา มารดาที่สูงอายุ ผู้ที่แข็งแรงกว่าดูแลผู้ที่อ่อนแอกว่า
4. การยอมรับ ซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีความสามารถกระทำกรต่างๆ ตามความเหมาะสม ซึ่งบทบาทนี้อาจเป็นบทบาทในครอบครัว หรืออาชีพ การยอมรับ ทำให้ผู้ได้รับเกิดความมั่นใจ
5. การช่วยเหลือ เป็นการช่วยเหลือกันในเรื่องต่างๆ ซึ่งบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันจะให้แก่กัน

ในเรื่องความใกล้ชิดระหว่างพ่อแม่ลูก มีงานวิจัยที่ทำการศึกษาถึงระดับความสัมพันธ์หรือระดับความใกล้ชิดในการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อแม่ ที่มีผลต่อพฤติกรรมของลูก หรือการสื่อสารเรื่องต่างๆ ระหว่างพ่อแม่ กับลูก ในลักษณะที่ต่างกัน

การศึกษาของ ชัยยุทธ ดาผา (2534: 101) เรื่อง ปัจจัยของการขัดเกลาทางสังคมของพ่อแม่ที่กระทบต่อ พฤติกรรมการตีมีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น พบว่า ระดับความใกล้ชิดในการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อแม่ มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ของลูก และจากการศึกษาของ จรรยา เศรษฐบุตร (2536: 104-107,132) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลภายในครอบครัวและอิทธิพลภายนอกครอบครัวต่อค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นหญิงใน อ.นางรอง จ.บุรีรัมย์ ซึ่งวัดความสัมพันธ์ในครอบครัวจากการที่แม่รายงานว่าได้ปฏิบัติต่อลูกด้วยความสนใจใกล้ชิดสนิทสนมกันมากน้อยเพียงไร โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ความใกล้ชิดสนิทสนม ความขัดแย้ง การร่วมปรึกษาหารือ การควบคุมดูแล พบว่า ถ้าความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ในระดับต่ำ ผู้เป็นลูกสาวจะได้รับความรู้ด้านเพศศึกษาจากครอบครัวต่ำ ถ้าความสัมพันธ์ในครอบครัวระหว่างแม่กับลูกสาวอยู่ในระดับสูง การได้รับเพศศึกษาจะสูงตามไปด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของวันทนี วาสิกะสิน และคนอื่นๆ (2537: 26) อธิบายว่าก่อนที่พ่อแม่จะถ่ายทอดความรู้ในเรื่องเพศให้แก่เด็กได้ นอกจากพ่อแม่ต้องมีความรู้ในเรื่องเพศอย่างเพียงพอ และมีทัศนคติที่ดีในเรื่องเพศแล้ว พ่อแม่ต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกด้วยซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศุภาศิริ การิกาญจน์ (2541: 104) เรื่อง บทบาทของพ่อแม่ในการสอนเพศศึกษา

แก่ลูกสาววัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับบทบาทของพ่อแม่ในการสอนเพศศึกษาให้แก่ลูกสาว

จากแนวคิดและผลงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูกจึงน่าจะมีความสัมพันธ์กับการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น ในการศึกษาครั้งนี้ จึงนำความสัมพันธ์ภายในครอบครัว มาเป็นตัวแปรศึกษาหาความสัมพันธ์กับบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก หมายถึง ระดับความใกล้ชิดระหว่างพ่อแม่กับลูกใน แบบ 2 แบบ ดังนี้

1. ระดับความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูกมาก ได้แก่ พ่อหรือแม่กับลูกใช้เวลาว่างร่วมกัน ลูกมีปัญหาก็มาปรึกษาพ่อแม่
2. ระดับความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูกน้อย ได้แก่ พ่อหรือแม่กับลูกมีเรื่องขัดแย้งกันเสมอ ลูกไม่เชื่อฟังพ่อแม่

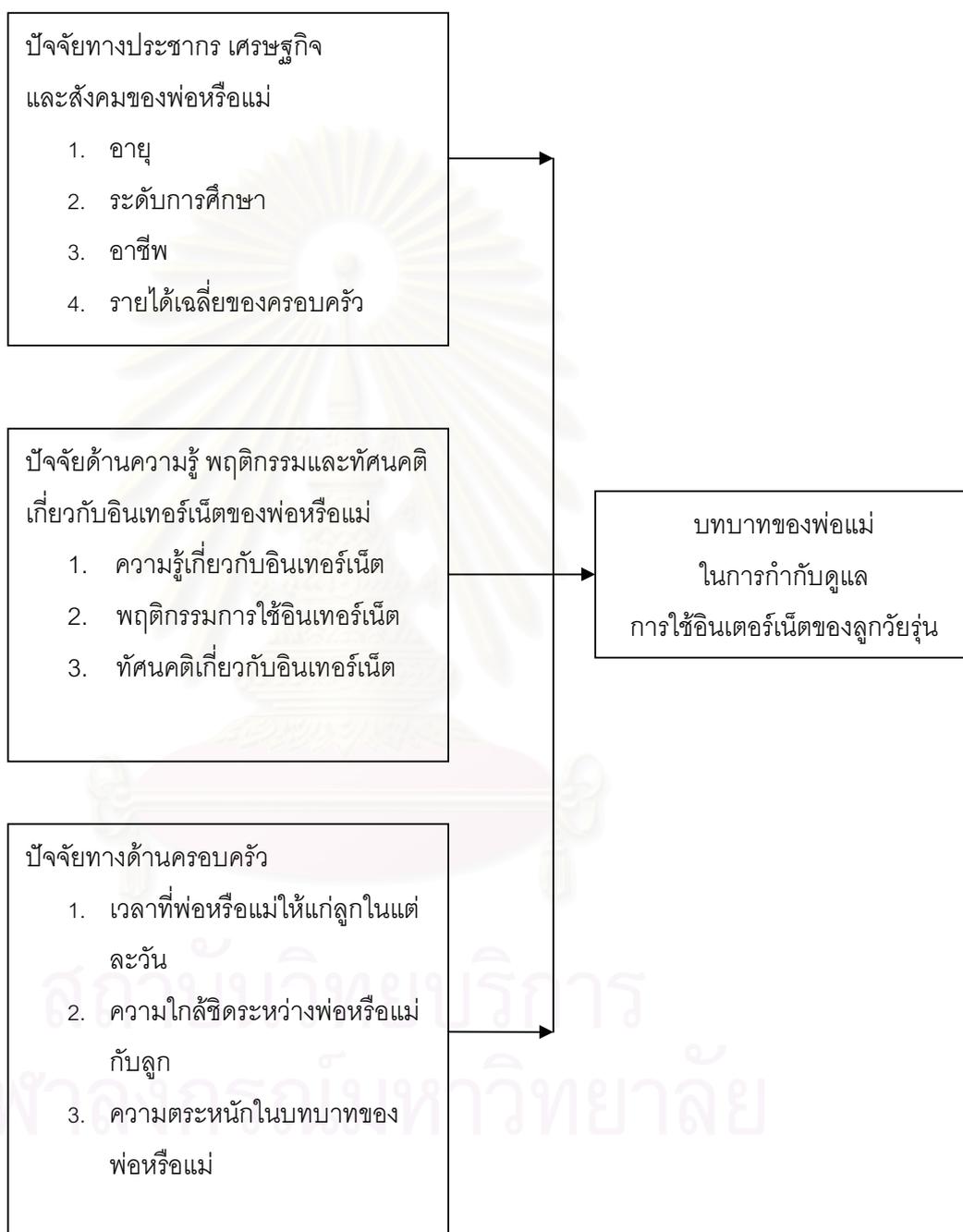
2.3 ความตระหนักในบทบาทของพ่อหรือแม่

การแสดงบทบาทของบุคคลขึ้นอยู่กับความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาท อัตมโนทัศน์ของบทบาท การยอมรับบทบาท การปฏิบัติตามบทบาท (Allport, 1976: 181-184) ถ้าบุคคลรับรู้ว่ามีบทบาทนั้นเป็นของตน บุคคลก็จะปฏิบัติตามบทบาทนั้น แต่ถ้าบุคคลไม่รับรู้ว่ามีบทบาทนั้นๆ เป็นของตนก็ย่อมล้มเหลวในการแสดงบทบาทนั้น

การศึกษาของ Adeyemo and Brieger (1995: 241-252) พบว่า ระดับการสื่อสารระหว่างพ่อแม่ กับลูกในเรื่องครอบครัวศึกษา จะเพิ่มขึ้นตามระดับการศึกษาของพ่อแม่ และการรับรู้ในบทบาทของพ่อแม่ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศุภาศิริ การิกกาญจน์ (2541: 104) พบว่า การที่พ่อแม่รับรู้ว่ามีบทบาทในการสอนเพศศึกษาให้แก่ลูกสาวเป็นบทบาทของครูมีความสัมพันธ์เชิงลบกับบทบาทของแม่ในการสอนเพศศึกษาให้แก่ลูกสาว นั่นคือ การที่แม่รับรู้ว่ามีบทบาทในการสอนเพศศึกษาให้แก่ลูกสาว จะมีบทบาทในการสอนเพศศึกษาให้แก่ลูกสาวน้อยกว่าการที่แม่รับรู้ว่ามีบทบาทในการสอนเพศศึกษาให้แก่ลูกสาวเป็นบทบาทของแม่

จากแนวคิดและผลงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ความตระหนักในบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น จึงน่าจะมีความสัมพันธ์กับการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น หากพ่อแม่รับรู้บทบาทของตนก็จะนำมาซึ่งการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

2.5 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

2.6 สมมติฐานในการศึกษา

ผู้วิจัยศึกษาบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น: กรณีศึกษา “ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น” ในเขตกรุงเทพมหานคร จากกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ สามารถตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานหลัก

พ่อแม่ที่มีปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยทางด้านความรู้ พฤติกรรมและทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต และปัจจัยทางด้านครอบครัวที่แตกต่างกัน น่าจะมีบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย

1. บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผกผันกับอายุของพ่อแม่
2. บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผันตามระดับการศึกษาของพ่อแม่
3. บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผันตามพ่อแม่ที่ประกอบอาชีพส่วนตัว/ค้าขาย
4. บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผันตามรายได้เฉลี่ยของครอบครัว
5. บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผันตามความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่
6. บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผันตามพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อแม่
7. บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผันตามทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่
8. บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผันตามเวลาที่พ่อหรือแม่มีให้แก่อลูในแต่ละวัน
9. บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผันตามความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก
10. บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผันตามความตระหนักในบทบาทของพ่อแม่

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาบทบาทของพ่อแม่ ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น: กรณีศึกษา “ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น” ในเขต กรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนตามหัวข้อต่อไปนี้

3.1 วิธีดำเนินการศึกษา

เพื่อความครอบคลุมถึงเนื้อหาในการศึกษาและให้ผลการศึกษาที่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นจึงใช้วิธีการศึกษาทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการศึกษาจาก แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย

1. การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาจากตำราเอกสารต่างๆ วารสาร สิ่งพิมพ์ และผลงานการศึกษาหรือผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การศึกษาวิจัยภาคสนาม (Field Study Research) อันได้แก่

- 2.1 การสอบถามโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) พ่อหรือแม่ของวัยรุ่นที่เป็นสมาชิกของศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงปริมาณเกี่ยวกับบทบาทของพ่อแม่ ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นและปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการแสดง บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

- 2.2 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยการสัมภาษณ์ตามคำถาม ที่เตรียมไว้ล่วงหน้า (Interview Schedule) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับบทบาท ของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ พ่อหรือแม่ของวัยรุ่นที่เป็นสมาชิกของศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น ในเขต กรุงเทพมหานคร 4 ศูนย์ ได้แก่ แพชั่นไอส์แลนด์ ซีคอนสแควร์ ฟิวเจอร์พาร์ครังสิต และเดอะ มอลล์บางแค

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พ่อหรือแม่ของวัยรุ่นที่เป็นสมาชิกของศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น ในเขต กรุงเทพมหานคร 4 ศูนย์ ได้แก่ แพชั่นไอส์แลนด์ ซีคอนสแควร์ ฟิวเจอร์พาร์ครังสิต และเดอะ มอลล์บางแค โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ทั้งนี้

จากบัญชีรายชื่อสมาชิกศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยส่งแบบสอบถามไปศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่นแห่งละ 200 ชุด รวมเป็น 800 ชุด

โดยกลุ่มตัวอย่างมีคุณสมบัติทั้งหมดดังต่อไปนี้

1. พ่อหรือแม่และลูกต้องพักอาศัยอยู่ด้วยกันและต้องมีคอมพิวเตอร์ซึ่งมีระบบเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตอยู่ที่บ้าน

2. ลูกวัยรุ่นที่เป็นสมาชิกศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่นมีอายุระหว่าง 15 - 22 ปี

โดยที่การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้วิธีการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ จึงมีการเก็บข้อมูลจาก 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างสำหรับการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจำนวน 500 ราย ซึ่งคัดเลือกจากพ่อหรือแม่ของลูกวัยรุ่นที่เป็นสมาชิกศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 15 - 22 ปี ซึ่งพ่อหรือแม่และลูกต้องพักอาศัยอยู่ด้วยกันและต้องมีคอมพิวเตอร์ซึ่งมีระบบเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตอยู่ที่บ้าน

2. กลุ่มตัวอย่างสำหรับการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษาได้คัดเลือกด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง จากกลุ่มตัวอย่าง 500 คนที่ใช้เก็บข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อศึกษาเป็นรายกรณีจำนวน 20 ราย เพื่อสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) พ่อหรือแม่ที่มาที่ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่นพร้อมกับลูกที่ยินยอมให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

3.3 ข้อจำกัดของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดในการวิเคราะห์ผลการศึกษา เนื่องจากเป็นการศึกษาบทบาทของพ่อหรือแม่ โดยไม่ได้แยกเพศผู้ตอบ และการวัดพฤติกรรมเรื่องพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ เป็นการวัดความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ตเพียงอย่างเดียว โดยไม่ได้ระบุทิศทางพฤติกรรม การใช้อินเทอร์เน็ตว่าเป็นทางด้านบวกหรือลบ และพ่อแม่ของสมาชิกศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ไม่สามารถเป็นตัวแทนของพ่อแม่ในกรุงเทพมหานครได้

3.4 การนิยามตัวแปรและการสร้างดัชนี

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ 10 ตัว ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยของครอบครัว ความรู้เรื่องอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ ทศนคติต่อเรื่องอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ เวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก และความตระหนักในบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต ส่วนตัวแปรตาม คือ บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น โดยให้คำจำกัดความของแต่ละตัวแปรไว้ดังนี้

ตัวแปรตาม

บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น หมายถึง พฤติกรรมของพ่อหรือแม่ที่แสดงออกต่อลูกวัยรุ่นบนพื้นฐานของความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

ตัวแปรอิสระ

1. อายุ หมายถึง อายุเต็มปีของพ่อหรือแม่ ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีระดับการวัดแบบแบ่งช่วง (Interval scale)
2. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาชั้นที่พ่อหรือแม่สำเร็จการศึกษา ซึ่งมีระดับการวัดแบบอันดับ (Ordinal scale) โดยแบ่งออกเป็น 7 กลุ่ม คือ
  1. ไม่ได้เรียน
  2. ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า
  3. มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า
  4. มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า/ ปวช.
  5. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า/ ปวส.
  6. ปริญญาตรี
  7. สูงกว่าปริญญาตรี
3. อาชีพ หมายถึง กิจกรรมที่ทำรายได้หลักให้กับพ่อหรือแม่ ซึ่งมีระดับการวัดแบบแบ่งกลุ่ม (Nominal scale) โดยแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม คือ
  1. ค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว
  2. พนักงานบริษัทเอกชน
  3. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ
  4. พ่อบ้าน/แม่บ้าน
  5. รับจ้างทั่วไป
  6. เกษตรกรรม
4. รายได้เฉลี่ยของครอบครัว หมายถึง เงินรายได้นับจำนวนเต็มของพ่อและแม่รวมกันเฉลี่ยต่อเดือน โดยไม่หักค่าใช้จ่ายใดๆ
5. ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ โดยวัดจากคำตอบของคำถามย่อย 6 คำถาม (ข้อ B1 ถึง B6) เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตว่าผู้ตอบแบบสอบถามทราบหรือไม่ทราบ ซึ่งมีระดับการวัดแบบช่วง (Interval scale)

โดยการให้คะแนนจากข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตโดยใช้วิธีนับหน่วย แบบมีตัวเลือก 3 ตัว คือ ใช่ ไม่ใช่ ไม่แน่ใจ แล้วจึงนำมาจัดลำดับการให้คะแนนเป็นสูง ปานกลาง และต่ำ

6. พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต หมายถึง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ โดยวัดจากคำตอบของคำถามย่อยเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต รวม 5 คำถาม (ข้อ C1 ถึง C5) ซึ่งมีระดับการวัดแบบแบ่งช่วง (Interval scale) โดยการให้คะแนนจากข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต โดยใช้วิธีนับหน่วย แบบมีตัวเลือก 5 ตัว คือ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ปฏิบัตินานๆ ครั้งและไม่ปฏิบัติเลย แล้วจึงนำมาจัดลำดับการให้คะแนนเป็นสูง ปานกลาง และต่ำ

7. ทศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต หมายถึง ความรู้สึก และความคิดเห็นต่ออินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ อาจเป็นการยอมรับคือเห็นด้วย หรือไม่ยอมรับคือไม่เห็นด้วยก็ได้ โดยวัดจากคำตอบของคำถามย่อยรวม 6 คำถาม (ข้อ D1 ถึง D6) เกี่ยวกับเจตคติว่าเห็นด้วยหรือยอมรับอย่างน้อยเพียงใดในเรื่องอินเทอร์เน็ต โดยวัดจากคำตอบของคำถามเกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีระดับการวัดแบบช่วง (Interval scale) โดยการให้คะแนนจากข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตโดยใช้วิธีนับหน่วย แบบมีตัวเลือก 5 ตัว คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แล้วจึงนำมาจัดลำดับการให้คะแนนเป็นสูง ปานกลาง และต่ำ

8. เวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่วินิจฉัยในแต่ละวัน หมายถึง จำนวนเวลานับเป็นชั่วโมงโดยเฉลี่ยในแต่ละวันที่พ่อหรือแม่คนใดคนหนึ่ง ที่กระทำกิจกรรมร่วมกันกับลูก เวลาพูดคุยกับลูก ถามไถ่ทุกข์สุขของลูกหรือรับประทานอาหารร่วมกันกับลูก

9. ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก หมายถึง ระดับพฤติกรรมที่แสดงถึงความใกล้ชิดระหว่างพ่อแม่กับลูก ซึ่งมีระดับการวัดแบบแบ่งช่วง (Interval scale) โดยการให้คะแนนจากข้อคำถามย่อย 6 คำถาม (ข้อ F1 ถึง F6) เกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงถึงความใกล้ชิดระหว่างพ่อแม่กับลูก โดยใช้วิธีนับหน่วย แบบมีตัวเลือก 5 ตัว คือ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติบ่อยครั้ง ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ปฏิบัตินานๆ ครั้งและไม่ปฏิบัติเลย แล้วจึงนำมาจัดลำดับการให้คะแนนเป็นสูง ปานกลาง และต่ำ

10. ความตระหนักในบทบาทการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต หมายถึง ความรู้สึกตระหนักและเข้าใจในหน้าที่ของพ่อแม่เกี่ยวกับบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น ซึ่งมีระดับการวัดแบบช่วง (Interval scale) โดยการให้คะแนนจากข้อคำถามย่อย 6 คำถาม (ข้อ E1 ถึง E6) เกี่ยวกับการรับรู้บทบาทโดยใช้วิธีนับหน่วย แบบมีตัวเลือก 5 ตัว คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด แล้วจึงนำมาจัดลำดับการให้คะแนนเป็นสูง ปานกลาง และน้อย

3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ผู้ศึกษาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม โดยสร้างแบบสอบถามจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแบบสอบถามสำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ประกอบด้วยแบบสอบถามปลายปิด (Close-Ended Questionnaire) แบ่งเป็น 7 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของพ่อหรือแม่ เกี่ยวกับปัจจัยทางด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยของครอบครัว เวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน มีจำนวนทั้งสิ้น 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ โดยวัดจากข้อคำถามความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตจำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามที่เป็นความรู้ที่ถูกต้อง 3 ข้อและข้อคำถามที่เป็นความรู้ที่ไม่ถูกต้อง 3 ข้อ เพื่อวัดคำตอบของข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้หรือไม่

สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อคำถามที่เป็นความรู้ที่ถูกต้อง 3 ข้อและข้อคำถามที่เป็นความรู้ที่ไม่ถูกต้อง 3 ข้อ ดังนี้

	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
คำถามที่เป็นความรู้ที่ถูกต้อง	1	0	0
คำถามที่เป็นความรู้ที่ไม่ถูกต้อง	0	1	0

คะแนนที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับจะมีคะแนนระหว่าง 0 – 6 คะแนน คะแนนเต็ม 6 คะแนน หมายถึง พ่อหรือแม่ที่มีความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตมากที่สุดและคะแนน 0 คะแนน หมายถึง พ่อหรือแม่ที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต โดยนำคะแนนรวมมาหาค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมาย แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง ต่ำ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ โดยวัดจากคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตประกอบด้วยคำถาม 6 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย
คำถาม	5	4	3	2	1

คะแนนที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับจะมีคะแนนระหว่าง 5 -25 คะแนน คะแนนเต็ม 25 คะแนนหมายถึง พ่อหรือแม่ที่มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด และคะแนน 5 คะแนน หมายถึง พ่อหรือแม่ที่มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด โดยนำคะแนนรวมมาหาค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมาย แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง ต่ำ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ โดยวัดจากข้อคำถามทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามเชิงบวก 4 ข้อ และข้อคำถามเชิงลบ 2 ข้อ โดยใช้แบบการวัดทัศนคติแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) ที่แบ่งคำตอบเป็นการประเมินค่า 5 ระดับโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ คำถามเชิงบวก 4 ข้อ และคำถามเชิงลบ 2 ข้อ ดังนี้

	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
คำถามเชิงบวก	5	4	3	2	1
คำถามเชิงลบ	1	2	3	4	5

คะแนนที่ผู้ตอบแบบสอบถามจะได้รับจะอยู่ระหว่าง 6 - 30 คะแนน คะแนนรวมสูงสุด 30 คะแนน หมายถึง พ่อหรือแม่ที่มีทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตเชิงบวกมากที่สุด และคะแนนรวม 6 คะแนน หมายถึง พ่อหรือแม่ที่มีทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตเชิงลบมากที่สุด โดยนำคะแนนรวมมาหาค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมาย ตามการจัดระดับทัศนคติ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง ต่ำ

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความตระหนักในบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น โดยวัดจากข้อคำถามเกี่ยวกับความตระหนักในบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น ซึ่งมีข้อคำถามทั้งสิ้น 6 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบ่ง ดังนี้

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
คำถามเชิงบวก	5	4	3	2	1
คำถามเชิงลบ	1	2	3	4	5

คะแนนที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับจะมีคะแนนระหว่าง 6 -30 คะแนน คะแนนเต็ม 30 คะแนน หมายถึง พ่อหรือแม่ที่ตระหนักในบทบาทการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นมากที่สุด และคะแนน 6 คะแนน หมายถึง พ่อหรือแม่ที่ตระหนักในบทบาทการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นน้อยที่สุด โดยนำคะแนนรวมมาหาค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมาย แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง น้อย

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก โดยวัดจากคำถามเกี่ยวกับความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก ประกอบด้วยคำถาม 6 ข้อ โดยแบ่งเป็นคำถามเชิงบวก 3 ข้อ และคำถามเชิงลบ 3 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ คำถามเชิงบวก 5 ข้อและคำถามเชิงลบ 2 ข้อ ดังนี้

	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย
คำถามเชิงบวก	5	4	3	2	1
คำถามเชิงลบ	1	2	3	4	5

คะแนนที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับจะมีคะแนนระหว่าง 6 - 30 คะแนน คะแนนเต็ม 30 คะแนนหมายถึง พ่อหรือแม่กับลูกใกล้ชิดกันมากที่สุด และคะแนน 6 คะแนน หมายถึง พ่อหรือแม่กับลูกใกล้ชิดกันน้อยที่สุด โดยนำคะแนนรวมมาหาค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมาย แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง ต่ำ

ตอนที่ 7 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น โดยวัดจากข้อคำถามเกี่ยวกับบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น ซึ่งมีข้อคำถามทั้งสิ้น 12 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งออกเป็น ดังนี้

	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย
คำถาม	5	4	3	2	1

คะแนนที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับจะมีคะแนนระหว่าง 12 - 60 คะแนน คะแนนเต็ม 60 คะแนนหมายถึง พ่อหรือแม่ที่มีบทบาทมากที่สุด และคะแนน 12 คะแนน หมายถึง พ่อหรือแม่ที่มีบทบาทน้อยที่สุด

2. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยการสัมภาษณ์ตามคำถามที่เตรียมไว้ล่วงหน้า (Interview Schedule)

3. เครื่องบันทึกเสียง เพื่อบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

3.6 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปทดสอบความถูกต้องในเนื้อหา (Content Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามดังนี้

1. การหาความถูกต้องในเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นนำกลับมาปรับปรุงคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษาหาความเชื่อมั่นโดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเดียวกับกับกลุ่มที่ต้องการศึกษาในพื้นที่อื่นจำนวน 10 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบวัด โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) โดยมีค่าความเชื่อมั่นที่ .70 ขึ้นไป (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2546: 259-263)

หลังจากได้แบบสอบถามกลับคืนครบถ้วนทั้ง 500 ชุดแล้ว ได้มีการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติหาค่า Cronbach's Alpha ปรากฏผลดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่	0.73
2. พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่	0.90
3. ทศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่	0.73
4. ความตระหนักในบทบาทของพ่อหรือแม่	0.80
5. ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก	0.74
6. บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น	0.92

3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อให้สามารถนำไปใช้กับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. การศึกษาวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยผู้ศึกษาศึกษาจากตำรา เอกสารต่างๆ วารสาร สิ่งพิมพ์ และผลงานการศึกษาหรือผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การศึกษาวิจัยภาคสนาม (Field Study Research) เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพ่อหรือแม่ของวัยรุ่นซึ่งเป็นสมาชิกศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น โดยแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนี้เป็นแบบคำถามปลายปิด (Close-Ended Questionnaire) ผู้ศึกษาเก็บข้อมูลโดยนำแบบสอบถามไปให้ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่นแจกแบบสอบถามให้วัยรุ่นที่เป็นสมาชิกศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น เพื่อนำแบบสอบถามไปให้พ่อหรือแม่เป็นผู้ตอบ แล้วส่งกลับมายังศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 800 ชุด ได้คืนกลับมา 600 ชุด และเมื่อตรวจสอบพบว่า แบบสอบถามที่สมบูรณ์มีทั้งหมด 500 ชุด

2.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยการสัมภาษณ์ตามคำถามที่เตรียมไว้ล่วงหน้า (Interview Schedule) สัมภาษณ์ตัวอย่างจำนวน 20 คน ตามวันเวลาที่ผู้เป็นตัวอย่างกำหนด

3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาเรื่องบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น: กรณีศึกษา ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร ดัง รายละเอียดต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยนำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความ ถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อคำถามแต่ละฉบับพร้อมทั้งกำกับรหัสของข้อมูลแต่ละข้อเพื่อไป ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยการคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทาง สังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science for Window: SPSS for Window ดังต่อไปนี้

1.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อสรุปลักษณะทั่วไปของ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยของครอบครัว ปัจจัยด้าน ความรู้ พฤติกรรมและทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับ อินเทอร์เน็ต พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต และปัจจัยด้าน ครอบครัว ได้แก่ เวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก ความตระหนักในบทบาทของพ่อหรือแม่ และบทบาทของพ่อหรือแม่ในการดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

1.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1.2.1 การวิเคราะห์การแปรผันสองทาง (Bivariate analysis) โดยใช้การ วิเคราะห์การถดถอยแบบง่าย (Simple Regression Analysis) ซึ่งเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร 2 ตัว

1.2.2 การวิเคราะห์การแปรผันหลายทาง (Multivariate analysis) เป็น การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม 1 ตัวกับตัวแปรอิสระมากกว่า 1 ตัว โดยใช้สถิติใน การวิเคราะห์ดังนี้

1.2.2.1 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุ (Multiple Regression Analysis)

1.2.2.2 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุขั้นตอ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีการพรรณนาเกี่ยวกับบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก แล้วนำเสนอในรูปของการอธิบายเชิงพรรณนา (Descriptive Method)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการศึกษาวิจัย

ในบทนี้เป็นการนำเสนอผลการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นการพรรณนาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ ซึ่งแบ่งออกเป็นการวิเคราะห์การแปรผันสองทาง โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบง่าย และการวิเคราะห์การแปรผันหลายทาง โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุและการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุขั้นต้น

ส่วนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์การสัมพัทธ์แบบเจาะลึก

รายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละส่วน มีดังนี้

4.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ตัวแปรอิสระ

ผู้วิจัยได้แบ่งตัวแปรอิสระออกเป็น 3 ส่วน คือ ปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคมของพ่อแม่ ปัจจัยด้านความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ และปัจจัยด้านครอบครัว (ดังปรากฏในตารางที่ 1) มีรายละเอียดดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 ร้อยละของพ่อแม่จำแนกตามลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม ความรู้ พฤติกรรมและทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่และปัจจัยด้านครอบครัว

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ปัจจัยทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคมของพ่อหรือแม่		
อายุ		
ต่ำกว่า 40 ปี	120	24.0
40-44 ปี	160	32.0
45-49 ปี	126	25.2
50 ปีขึ้นไป	94	18.8
รวม	500	100.0
ค่าเฉลี่ย (Mean) = 43.73	ค่ามัธยฐาน (Median) = 43	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 6.21	ค่าต่ำสุด = 30	ค่าสูงสุด = 62
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียน	3	0.6
ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า	87	17.4
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	56	11.2
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า/ปวช.	98	17.6
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า/ปวส.	64	12.8
ปริญญาตรี	159	31.8
สูงกว่าปริญญาตรี	33	6.6
รวม	500	100.0

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	109	21.8
พนักงานบริษัทเอกชน	112	22.4
ค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว	206	41.2
พ่อบ้าน/แม่บ้าน	33	6.6
รับจ้าง	35	7.0
เกษตรกรรม	5	1.0
รวม	500	100.0
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว		
ต่ำกว่า 20,000 บาท	192	38.4
20,001- 40,000 บาท	134	26.8
40,001 บาทขึ้นไป	174	34.8
รวม	500	100.0
ค่าเฉลี่ย = 47,700	ค่ามัธยฐาน (Median) = 30,000	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 95,828	ค่าต่ำสุด = 3,200	ค่าสูงสุด = 150,000

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ปัจจัยทางด้านความรู้ พฤติกรรมและทัศนคติ เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่		
ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต		
ระดับมาก	74	14.8
ระดับปานกลาง	232	46.4
ระดับน้อย	194	38.8
รวม	500	100.0
ค่าเฉลี่ย = 2.81	ค่ามัธยฐาน = 3	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.58	ค่าต่ำสุด = 0	ค่าสูงสุด = 6
พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต		
ระดับมาก	45	9.0
ระดับปานกลาง	129	25.8
ระดับน้อย	326	65.2
รวม	500	100.0
ค่าเฉลี่ย = 8.46	ค่ามัธยฐาน = 8	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 5.54	ค่าต่ำสุด = 5	ค่าสูงสุด = 25
ทัศนคติที่ถูกต้อง/เหมาะสมเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต		
ทางบวก	192	38.4
ระดับกลาง	176	35.2
ทางลบ	132	26.4
รวม	500	100.0
ค่าเฉลี่ย = 20.54	ค่ามัธยฐาน = 21	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 2.7	ค่าต่ำสุด = 13	ค่าสูงสุด = 28

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ปัจจัยด้านครอบครัว		
เวลาที่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน		
3 ชั่วโมงหรือน้อยกว่า	134	26.8
4-6 ชั่วโมง	227	45.4
7 ชั่วโมงหรือมากกว่า	139	27.8
รวม	500	100.0
ค่าเฉลี่ย = 5.52	ค่ามัธยฐาน = 5	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 3.21	ค่าต่ำสุด = 1	ค่าสูงสุด = 15
ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก		
ระดับมาก	157	31.4
ระดับปานกลาง	208	41.6
ระดับน้อย	135	27.0
รวม	500	100.0
ค่าเฉลี่ย = 20.45	ค่ามัธยฐาน = 20	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 3.88	ค่าต่ำสุด = 12	ค่าสูงสุด = 30
ความตระหนักในบทบาทของพ่อหรือแม่		
ระดับสูง	172	34.4
ระดับปานกลาง	207	41.4
ระดับน้อย	121	24.2
รวม	500	100.0
ค่าเฉลี่ย = 13.17	ค่ามัธยฐาน = 13	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 3.85	ค่าต่ำสุด = 12	ค่าสูงสุด = 50

4.1.1 ปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม

อายุ

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพ่อแม่มีอายุโดยเฉลี่ย 44 ปี โดยมีอายุระหว่าง 40 – 44 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 32.0) รองลงมา มีอายุระหว่าง 45 – 49 ปี (ร้อยละ 25.2) อายุ 39 ปีหรือน้อยกว่า (ร้อยละ 24.0) และอายุ 50 ปีหรือมากกว่า (ร้อยละ 18.8) ตามลำดับ

ระดับการศึกษา

ผลการศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างที่ได้สำรวจนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากที่สุดมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 31.8) รองลงมา มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า /ปวช. (ร้อยละ 19.6) มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 17.4) มีการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า /ปวส. (ร้อยละ 12.8) มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 11.2) มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 6.6) และไม่ได้เรียน (ร้อยละ 0.6) ตามลำดับ

อาชีพ

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัวมากที่สุด (ร้อยละ 41.2) รองลงมา ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน (ร้อยละ 22.4) อาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 21.8) รับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 7.0) พ่อบ้าน / แม่บ้าน (ร้อยละ 6.6) และประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ร้อยละ 1.0) ตามลำดับ

รายได้เฉลี่ยของครอบครัว

ผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนประมาณ 47,700 บาท และมีค่ามัธยฐาน เท่ากับ 30,000 บาท ซึ่งความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยและค่ามัธยฐาน ตลอดจนการมีค่ามัธยฐานที่สูงถึง 95,828 บาท สะท้อนให้เห็นว่า ข้อมูลของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างบางคน เบี่ยงไปในทางบวก ซึ่งผลการศึกษากการกระจายตัวของข้อมูลพบว่า มีประชากรตัวอย่างจำนวน 12 ราย ที่มีรายได้สูงกว่าประชากรตัวอย่างกลุ่มอื่นๆ ดังนั้นในการศึกษานี้จึงตัดประชากรตัวอย่างที่มีรายได้สูงผิดปกติออกไปจากการคำนวณ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับรายได้พบว่า

กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวมากที่สุด 20,000 บาทหรือน้อยกว่า (ร้อยละ 38.4) รองลงมา มีรายได้ 40,001 บาทหรือมากกว่า (ร้อยละ 34.8) และ มีรายได้ระหว่าง 20,001 – 40,000 บาท (ร้อยละ 26.8)

4.1.2 ปัจจัยด้านความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่

ปัจจัยด้านความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ ในที่นี้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต และทักษะเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต มีรายละเอียดดังนี้

ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

ในการศึกษาครั้งนี้ (ตารางที่ 1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนของความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตเฉลี่ย 2.81 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนต่ำสุด 0 คะแนน มีคะแนนสูงสุด 6 คะแนน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.58 คะแนน

ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งหนึ่งมีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลาง ร้อยละ 46.4 รองลงมา ร้อยละ 38.8 มีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตในระดับน้อย และมีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตในระดับมาก ร้อยละ 14.8

การวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่เป็นรายข้อนั้น พบว่า ข้อที่พ่อหรือแม่ตอบได้ถูกมากที่สุด (ร้อยละ 73.2) คือ ข้อ 1 “อินเทอร์เน็ตคือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ใหญ่ที่สุดในโลกเกิดขึ้นจากระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เล็กๆ รวมกันเป็นระบบเครือข่ายเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลกันทั่วโลก” รองลงมา (ร้อยละ 59.6) คือ ข้อ 4 “www.sanook.com คือ ชื่ออีเมล” และร้อยละ 54.8 คือ ข้อ 5 “การติดตั้งโปรแกรมกั้นกรองเนื้อหาไม่เหมาะสมในคอมพิวเตอร์เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยป้องกันภัยอินเทอร์เน็ตแก่ลูกได้” จะเห็นได้ว่า ข้อคำถามที่พ่อหรือแม่ตอบได้ถูกต้องมากที่สุด เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

ส่วนข้อที่พ่อหรือแม่ตอบได้ผิดมากที่สุด (ร้อยละ 89.4) คือ ข้อ 6 “ถ้าพบเห็นการกระทำ ความผิดบนอินเทอร์เน็ตสามารถแจ้งได้ที่ โทร.1111” รองลงมา (ร้อยละ 68.6) คือ ข้อ 3 “www.google.com เป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการดาวน์โหลดข้อมูล” และ ร้อยละ 51.8 คือ ข้อ 2 “การส่งจดหมายบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรียกว่า เว็บไซต์” จะเห็นได้ว่า ข้อคำถามที่พ่อหรือแม่ตอบผิดมากที่สุด เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้เฉพาะเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต (ดังปรากฏในตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่เป็นรายข้อ

ข้อความ	ร้อยละ	
	ตอบถูก	ตอบผิด
1. อินเทอร์เน็ตคือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ใหญ่ที่สุดในโลกเกิดขึ้นจากระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เล็กๆ รวมกันเป็นระบบเครือข่ายเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลกันทั่วโลก	73.2	26.8
2. การส่งจดหมายบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรียกว่าเว็บไซด์	51.8	48.2
3. www.google.com เป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการดาวน์โหลดข้อมูล	31.4	68.6
4. www.sanook.com คือ ชื่ออีเมลล์	59.6	40.4
5. การติดตั้งโปรแกรมกั้นกรองเนื้อหาไม่เหมาะสมในคอมพิวเตอร์เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยป้องกันภัยอินเทอร์เน็ตแก่ลูกได้	54.8	45.2
6. ถ้าพบเห็นการกระทำความผิดบนอินเทอร์เน็ตสามารถแจ้งได้ที่ โทร. 1111	10.6	89.4

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

ในการศึกษาครั้งนี้ (ตารางที่ 1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนของพฤติกรรมเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตเฉลี่ย 8.46 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนต่ำสุด 5 คะแนน มีคะแนนสูงสุด 25 คะแนน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.54 คะแนน

ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในระดับน้อย ร้อยละ 65.2 รองลงมา ร้อยละ 25.8 มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในระดับปานกลาง และพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในระดับมาก ร้อยละ 9.0

ส่วนการวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่เป็นรายข้อนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมประจำและบ่อยครั้งเป็นมาก บางครั้งเป็นปานกลาง และนานๆครั้งรวมกับไม่เคยเป็นน้อย เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปได้สะดวกมากขึ้น

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่เป็นรายข้อ พบว่า พ่อแม่ที่มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตระดับมาก (ร้อยละ 25.8) คือ ข้อ 1 “ท่านใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อ

ค้นคว้าหาความรู้” รองลงมา (ร้อยละ19.6) คือ ข้อ 5 “ท่านใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง เช่น ฟังเพลง ชมโทรทัศน์ ชมภาพยนตร์” และ ร้อยละ 17.0 คือ ข้อ 4 “ท่านใช้บริการดาวน์โหลดข้อมูลผ่านทางอินเทอร์เน็ต”

ส่วนพ่อหรือแม่ที่มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตระดับน้อย (ร้อยละ 71.6) คือ ข้อ 3 “ท่านใช้โปรแกรมสนทนาผ่านทางอินเทอร์เน็ต” รองลงมา (ร้อยละ75.0) คือ ข้อ 2 “ท่านใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์บนอินเทอร์เน็ต” และ ร้อยละ67.2 คือ ข้อ 4 “ท่านใช้บริการดาวน์โหลดข้อมูลผ่านทางอินเทอร์เน็ต” (ดังปรากฏในตารางที่ 3)

การศึกษานี้ยังมีข้อจำกัดเรื่องทิศทางของพฤติกรรมที่ไม่ได้ระบุว่าเป็นพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ทราบแต่เพียงระดับของพฤติกรรมเท่านั้น

ตารางที่ 3 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่เป็นรายข้อ

ข้อความ	ร้อยละ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ท่านใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นคว้าหาความรู้	25.8	19.2	55.0
2. ท่านใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์บนอินเทอร์เน็ต	16.6	11.8	71.6
3. ท่านใช้โปรแกรมสนทนาผ่านทางอินเทอร์เน็ต	13.6	11.4	75.0
4. ท่านใช้บริการดาวน์โหลดข้อมูลผ่านทางอินเทอร์เน็ต	17.0	15.8	67.2
5. ท่านใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง เช่น ฟังเพลง ชมโทรทัศน์ ชมภาพยนตร์	19.6	17.4	53.0

ทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่

ในการศึกษาครั้งนี้ (ตารางที่ 1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนของทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตเฉลี่ย 20.54 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนต่ำสุด 13 คะแนน มีคะแนนสูงสุด 28 คะแนน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.7 คะแนน

ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตในทางบวกมากที่สุด ร้อยละ 38.4 รองลงมา ร้อยละ 35.2 มีทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลาง และมีทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตในทางลบ ร้อยละ 26.4 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 20.54 คะแนนจากคะแนนเต็ม 30 คะแนน

ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตในรายข้อคำถาม พบว่า ข้อความด้านอินเทอร์เน็ตที่มีลักษณะทางบวก คือ ข้อ 1, 2, 5, 6 ส่วนข้อความด้านอินเทอร์เน็ตที่มีลักษณะทางลบคือ ข้อ 3, 4 ในการวิเคราะห์รายข้อคำถามนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ระดับทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่ง ถึงเห็นด้วยรวมกัน และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งถึงไม่เห็นด้วยรวมกัน เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปได้ด้วยความสะดวก

เมื่อวิเคราะห์ทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต เป็นรายข้อคำถาม พบว่า ข้อความทางบวกที่กลุ่มตัวอย่างตอบในทางเห็นด้วยมากที่สุด (ร้อยละ 85.4) คือ ข้อ 6 “ควรมีการออกกฎหมายที่ควบคุมสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ต รองลงมา (ร้อยละ 74.4) คือ ข้อ 2 “ข้อสังเกตของภัยอินเทอร์เน็ต คือ พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของลูก เช่น นั่งหน้าคอมพิวเตอร์ตลอดเวลา” และร้อยละ 73.4 คือ ข้อ 1 “พ่อแม่ควรเลือกเกมส์ร่วมกับเด็ก”

ส่วนข้อความทางลบที่กลุ่มตัวอย่างตอบในทางไม่เห็นด้วยมากที่สุด (ร้อยละ 68.6) คือ ข้อ 4 “อินเทอร์เน็ตเป็นโลกส่วนตัวของวัยรุ่นพ่อแม่ไม่ควรเข้าไปก้าวกาย” และ ร้อยละ 18.8 คือ ข้อ 3 “อินเทอร์เน็ตมีแต่ประโยชน์ เพราะทำให้ลูกค้นหาข้อมูลข่าวสารที่สนใจได้ทุกเรื่อง” (ดังปรากฏในตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่เป็นรายข้อ

ข้อความ	ร้อยละ		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
1. พ่อแม่ควรเลือกเกมส์ร่วมกับเด็ก (+)	73.4	18.0	8.6
2. ข้อสังเกตของภัยอินเทอร์เน็ต คือ พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของลูก เช่น นั่งหน้าคอมพิวเตอร์ตลอดเวลา(+)	74.4	17.4	8.2
3. อินเทอร์เน็ตมีแต่ประโยชน์ เพราะทำให้ลูกค้นหาข้อมูลข่าวสารที่สนใจได้ทุกอย่าง(-)	58.4	22.8	18.8
4. อินเทอร์เน็ตเป็นโลกส่วนตัวของวัยรุ่น พ่อแม่ไม่ควรเข้าไปก้าวก่าย(-)	14.6	16.8	68.6
5. การพูดคุยผ่านโปรแกรมสนทนาทางอินเทอร์เน็ต เป็นสาเหตุหนึ่งของการล่อลวงไปกระทำในสิ่งที่ไม่ดี(+)	69.4	18.8	11.8
6. ควรมีการออกกฎหมายที่ควบคุมสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ต(+)	85.4	10.4	4.2

4.1.3 ปัจจัยทางด้านครอบครัว

ปัจจัยทางด้านครอบครัวในที่นี้ ได้แก่ ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก เวลาที่ให้แก่อลูในแต่ละวัน และความตระหนักในบทบาท มีรายละเอียดดังนี้

ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก

ในการศึกษาครั้งนี้ (ตารางที่ 1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนของใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูกเฉลี่ย 20.45 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนต่ำสุด 12 คะแนน มีคะแนนสูงสุด 30 คะแนน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.88 คะแนน

ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งหนึ่งมีระดับความใกล้ชิดปานกลาง ร้อยละ 41.6 รองลงมาร้อยละ 31.4 มีความใกล้ชิดในระดับมาก และมีความใกล้ชิดในระดับน้อย ร้อยละ 27.0 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 21.45 คะแนนจากคะแนนเต็ม 30 คะแนน

ส่วนการวิเคราะห์ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก เป็นรายข้อนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมประจำและบ่อยครั้งเป็นมาก บางครั้งเป็นปานกลาง และนานๆครั้งรวมกับไม่เคยเป็นน้อย เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปได้สะดวกมากขึ้น

ผลการวิเคราะห์ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก เป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมที่พ่อหรือแม่เคยกระทำมากที่สุด (ร้อยละ 74.8) คือ ข้อ 1 “สมาชิกในครอบครัวรับประทานอาหารร่วมกันเสมอ” รองลงมา (ร้อยละ 63.6) คือ ข้อ 3 “สมาชิกในครอบครัวให้ความสำคัญในโอกาสต่างๆ เช่น วันแม่ วันพ่อ” และร้อยละ 48.44 คือ ข้อ 4 “เมื่อสมาชิกในครอบครัวมีปัญหาจะนำมาปรึกษากัน”

ส่วนพฤติกรรมที่พ่อหรือแม่ ตอบว่า เคยกระทำน้อยที่สุด (ร้อยละ 58.6) คือ ข้อ 2 “ท่านมีเรื่องขัดแย้งกับลูก” รองลงมา (ร้อยละ 44.86) คือ ข้อ 6 “ลูกไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของท่าน” และร้อยละ 39.4 คือ ข้อ 5 “ท่านแสดงอาการหงุดหงิด อารมณ์เสียเมื่อลูกทำให้ท่านไม่พอใจ” (ดังปรากฏในตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก เป็นรายข้อ

ข้อความ	ร้อยละ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. สมาชิกในครอบครัวรับประทานอาหารร่วมกันเสมอ	74.8	14.8	10.4
2. ท่านมีเรื่องขัดแย้งกับลูก	16.6	24.8	58.6
3. สมาชิกในครอบครัวให้ความสำคัญในโอกาสต่างๆ เช่น วันแม่ วันพ่อ	63.4	21.8	14.8
4. เมื่อสมาชิกในครอบครัวมีปัญหาจะนำมาปรึกษากัน	48.4	32.2	19.4
5. ท่านแสดงอาการหงุดหงิด อารมณ์เสีย เมื่อลูกทำให้ท่านไม่พอใจ	27.8	32.8	39.4
6. ลูกไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของท่าน	20.2	35.0	44.8

เวลาที่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน

ในการศึกษาครั้งนี้ (ตารางที่ 1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีเวลาให้แก่ลูกเฉลี่ยวันละ 5 ชั่วโมง โดยเกือบครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 45.5 ของกลุ่มพ่อแม่มีเวลาให้แก่ลูกวันละ 4 – 6 ชั่วโมง โดย รองลงมา มีเวลาให้แก่ลูก 7 ชั่วโมงหรือมากกว่า ร้อยละ 27.8 และมีเวลาให้ลูก 3 ชั่วโมงหรือน้อยกว่า ร้อยละ 26.8

ความตระหนักในบทบาทของพ่อหรือแม่

ในการศึกษาครั้งนี้ (ตารางที่ 1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนของตระหนักในบทบาทของพ่อหรือแม่เฉลี่ย 13.17 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนต่ำสุด 12 คะแนน มีคะแนนสูงสุด 50 คะแนน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.85 คะแนน

ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งหนึ่งมีความตระหนักในบทบาทในระดับปานกลาง ร้อยละ 41.4 รองลงมา ร้อยละ 34.4 มีความตระหนักในบทบาทในระดับมาก และมีความตระหนักในบทบาทในระดับน้อย ร้อยละ 24.2 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13.17 คะแนนจากคะแนนเต็ม 30 คะแนน

ส่วนการวิเคราะห์ความตระหนักในบทบาทของพ่อหรือแม่เป็นรายข้อนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมมากที่สุดรวมกันเป็นมาก และน้อยถึงน้อยที่สุดรวมกันเป็นน้อย เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปได้สะดวกมากขึ้น

ผลการวิเคราะห์บทบาทของพ่อแม่เป็นรายข้อ พบว่า ความตระหนักในบทบาทพ่อหรือแม่ ตอบว่า เคยกระทำมากที่สุด (ร้อยละ 72.4) คือ ข้อ 4 “การป้องกันภัยจากอินเทอร์เน็ตต้องเริ่มต้นที่พ่อแม่ต้องรู้เท่าทันอินเทอร์เน็ตไม่น้อยไปกว่าลูก” รองลงมา (ร้อยละ 69.6) คือ ข้อ 5 “พ่อแม่ต้องมีหน้าที่คอยสังเกต ดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก” และร้อยละ 66.0 คือ ข้อ 6 “พ่อแม่ควรรู้เรื่องอินเทอร์เน็ตแก่ลูก”

ส่วนความตระหนักในบทบาทที่พ่อหรือแม่ ตอบว่า เคยกระทำน้อยที่สุด (ร้อยละ 47.0) คือ ข้อ 2 “พ่อแม่ควรมีเวลาอยู่ดูแลลูกในช่วงที่ลูกเล่นอินเทอร์เน็ต” (ดังปรากฏในตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความตระหนักในบทบาทของพ่อแม่ เป็นรายข้อ

ข้อความ	ร้อยละ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ลูกสามารถเรียนรู้เรื่องอินเทอร์เน็ตได้ด้วยตนเอง	65.0	28.4	6.6
2. พ่อแม่ควรมีเวลาอยู่ดูแลลูกในช่วงที่ลูกเล่นอินเทอร์เน็ต	8.8	44.2	47.0
3. พ่อแม่ต้องเข้ามามีบทบาทสอนวิธีการใช้อินเทอร์เน็ตที่ถูกต้องปลอดภัยให้กับลูกๆ	63.8	28.8	7.4
4. การป้องกันภัยจากอินเทอร์เน็ต ต้องเริ่มต้นที่พ่อแม่ ต้องรู้เท่าทันอินเทอร์เน็ตไม่น้อยไปกว่าลูก	72.4	21.4	6.2
5. พ่อแม่ต้องมีหน้าที่คอยสังเกต ดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก	69.6	26.4	4.0
6. พ่อแม่ควรให้ความรู้เรื่องอินเทอร์เน็ตแก่ลูก	66.0	26.8	7.2

4.1.2 ตัวแปรตาม

การวิเคราะห์ลักษณะของตัวแปรตาม คือ และบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น (ดังปรากฏในตารางที่ 7) มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 7 ร้อยละของพ่อแม่จำแนกตามบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

บทบาทของพ่อแม่	จำนวน	ร้อยละ
ระดับสูง	243	48.6
ระดับปานกลาง	146	29.2
ระดับน้อย	111	22.2
รวม	500	100.0
ค่าเฉลี่ย = 29.2	ค่ามัธยฐาน = 30	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 10.40	ค่าต่ำสุด = 10	ค่าสูงสุด = 50

ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนของความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับ อินเทอร์เน็ตเฉลี่ย 29.2 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนต่ำสุด 10 คะแนน มีคะแนนสูงสุด 50 คะแนน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.40 คะแนน

ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งหนึ่งมีบทบาทในระดับสูง ร้อยละ 48.6 รองลงมา ร้อยละ 29.2 มีบทบาทในระดับปานกลาง และมีบทบาทในระดับน้อย ร้อยละ 22.2 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 29.2 คะแนนจากคะแนนเต็ม 50 คะแนน

ส่วนการวิเคราะห์บทบาทของพ่อหรือแม่เป็นรายข้อนั้น ผู้วิจัยได้จัดระดับพฤติกรรม ประจำและบ่อยครั้งเป็นระดับมาก การมีพฤติกรรมบางครั้งเป็นระดับปานกลาง และการปฏิบัติ นานๆครั้งรวมกับไม่เคยเป็นระดับน้อย เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปได้สะดวกมากขึ้น

ผลการวิเคราะห์บทบาทของพ่อแม่เป็นรายข้อ พบว่า บทบาทที่พ่อหรือแม่ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 53.6) เคยกระทำมากที่สุด คือ ข้อ 4 “ท่านมีข้อตกลงในการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก เช่น ทำการบ้านหรืองานบ้านให้เสร็จก่อนใช้อินเทอร์เน็ต” รองลงมา ร้อยละ 53.6 คือ ข้อ 3 “ท่านคอย ชี้แจงให้ลูกเข้าใจถึงพิษภัยของอินเทอร์เน็ต” และร้อยละ 44.6 คือ ข้อ 7 “ท่านทำความเข้าใจกับ ลูกเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อป้องกันลูกจากเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม”

ส่วนบทบาทที่พ่อหรือแม่ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 55.0) เคยกระทำน้อยที่สุด คือ ข้อ 9 “ท่าน สอบถามการส่งอีเมลที่ส่งมาให้ลูก” รองลงมา ร้อยละ 53.4 คือ ข้อ 8 “ท่านแนะนำลูกในการใช้อีเมล” และร้อยละ 41.8 คือ ข้อ 10 “ท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้แชทหรือห้องสนทนา เกี่ยวกับข้อมูลที่เด็กไม่ควรบอกให้คู่สนทนา รู้ เช่น ชื่อ ที่อยู่กับผู้ที่ไม่เคยรู้จัก หรือเริ่มรู้จักกันทาง อินเทอร์เน็ต” (ดังปรากฏในตารางที่ 8)

เมื่อพิจารณาบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นพบว่า บทบาทที่พ่อแม่เคยกระทำส่วนใหญ่ เป็นการตั้งข้อตกลงในการใช้อินเทอร์เน็ตและการชี้แจง การใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อให้เข้าใจพิษภัยเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ส่วนบทบาทที่พ่อแม่เคยกระทำน้อย ที่สุดนั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับการดูแล การให้ความรู้และคำแนะนำการใช้อีเมลและการใช้โปรแกรม พุดคุยทางอินเทอร์เน็ต

ตารางที่ 8 ร้อยละของพ่อแม่จำแนกตามบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต
ของลูกวัยรุ่น เป็นรายข้อ

ข้อความ	ร้อยละ		
	สูง	ปานกลาง	น้อย
1. ท่านคอยสังเกตและซักถามลูก ขณะลูกใช้ อินเทอร์เน็ต	41.4	30.0	28.6
2. ท่านแนะนำเว็บไซต์ที่มีประโยชน์ให้ลูก	30.8	27.4	41.8
3. ท่านคอยชี้แจงให้ลูกเข้าใจถึงพิษภัยของ อินเทอร์เน็ต	53.6	19.8	26.6
4. ท่านมีข้อตกลงในการใช้อินเทอร์เน็ต ของลูก เช่น ทำการบ้านหรืองานบ้านให้เสร็จ ก่อนใช้อินเทอร์เน็ต	53.6	19.8	26.6
5. ท่านจำกัดช่วงเวลาการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก	42.2	24.2	33.6
6. ท่านกระตุ้นให้ลูกเล่าเรื่องเกี่ยวกับสิ่งที่พบ เห็นในอินเทอร์เน็ตให้กับท่านได้รับทราบ	32.2	30.4	37.4
7. ท่านทำความเข้าใจกับลูกเกี่ยวกับการใช้ อินเทอร์เน็ตเพื่อป้องกันลูกจากเว็บไซต์ที่ ไม่เหมาะสม	44.6	23.0	32.4
8. ท่านแนะนำลูกในการใช้อีเมล	26.6	23.0	50.4
9. ท่านสอบถามการส่งอีเมลที่ส่งมาให้ลูก	22.2	22.8	55.0
10. ท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้แฮทกรม หรือห้องสนทนาเกี่ยวกับข้อมูลที่เด็ก ไม่ควร บอกให้ผู้อื่นรู้ เช่น ชื่อ ที่อยู่กับผู้ที่ไม่เคย รู้จักหรือเริ่มรู้จักกันทางอินเทอร์เน็ต	38.0	18.4	43.6

4.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ

ในส่วนนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์การแปรผันสองทาง โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบง่าย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว คือ ตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือไม่ และมีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่

ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์การแปรผันหลายทาง

1. การวิเคราะห์การแปรผันหลายทาง (Multivariate analysis) โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุ เพื่อศึกษาตัวแปรอิสระทั้งหมดว่า สามารถอธิบายการแปรผันของตัวแปรตามได้ดีเพียงใด และเมื่อควบคุมตัวแปรอิสระตัวอื่นๆ แล้ว ตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่สามารถอธิบายการแปรผันของตัวแปรตาม

2. การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุขั้นตอน เนื่องจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุขั้นตอนเป็นการเลือกตัวแปรอิสระเข้าวิเคราะห์พร้อมกันทุกตัวแปร ตามที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดของการศึกษาและสมมติฐานของการศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาเพิ่มเติมด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน โดยเลือกตัวแปรอิสระที่มีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปรตามเข้าไปวิเคราะห์ทีละขั้นตอน เพื่อศึกษาว่าตัวแปรอิสระตัวใดสามารถอธิบายการแปรผันของตัวแปรตามได้ดีที่สุด และตัวแปรอิสระตัวใดที่สามารถเพิ่มอำนาจการอธิบายการแปรผันของตัวแปรตามในลำดับถัดไปและตัวแปรเหล่านี้สามารถอธิบายการแปรผันของตัวแปรตามได้มากน้อยเพียงใด

1. การวิเคราะห์การแปรผันสองทาง

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบง่ายในการวิเคราะห์การแปรผันสองทาง ซึ่งการนำเทคนิคดังกล่าวมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลต้องคำนึงถึงระดับตัวแปรเป็นสำคัญ กล่าวคือ ตัวแปรตามและตัวแปรอิสระต้องเป็นตัวแปรระดับจัดช่วงขึ้นไป แต่ถ้าเป็นตัวแปรที่ต่ำกว่าระดับจัดช่วงจะต้องแปลงค่าตัวแปรนั้นให้เป็นตัวแปรหุ่น (Dummy variable) ซึ่งมีค่าเพียง 2 ค่า คือ 0 และ 1 (Handy, 1993: 1-2) สำหรับการศึกษานี้มีตัวแปรอิสระที่ต้องแปลงให้เป็นตัวแปรหุ่น 2 ตัว คือ ระดับการศึกษาและอาชีพ โดยกำหนดให้กลุ่มที่ผู้วิจัยสนใจตามสมมติฐานมีค่าเท่ากับ 1 ส่วนกลุ่มอื่นมีค่าเท่ากับ 0 ดังนี้

ระดับการศึกษา

edu1 = การศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา

กำหนดให้ 1 = ตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา

0 = ไม่ใช่ตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา

edu2 = การศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป

กำหนดให้ 1 = ปริญญาตรีขึ้นไป

0 = ไม่ใช่ปริญญาตรีขึ้นไป

อาชีพ

work1 = อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจและพนักงานบริษัทเอกชน

กำหนดให้ 1 = รับราชการ/รัฐวิสาหกิจและพนักงานบริษัทเอกชน

0 = ไม่ใช่รับราชการ/รัฐวิสาหกิจและพนักงานบริษัทเอกชน

work2 = อาชีพค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว

กำหนดให้ 1 = อาชีพค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว

0 = ไม่ใช่อาชีพค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว

ในส่วนของผลการศึกษาระยะจบตัวของข้อมูลรายได้เฉลี่ยของครอบครัวพบว่า มีประชากรตัวอย่างจำนวน 12 ราย ที่มีรายได้สูงกว่าประชากรตัวอย่างกลุ่มอื่นๆ ดังนั้น ใน การศึกษานี้จึงตัดประชากรตัวอย่างที่มีรายได้สูงผิดปกติออกไปจากการคำนวณ

เมื่อได้ตัวแปรที่เหมาะสมกับการวิเคราะห์ถดถอยแล้ว จึงทดสอบสมมติฐานของตัวแปร แต่ละคู่ ผลการวิจัยที่ได้ (ตารางที่ 9) มีรายละเอียดดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

ตัวแปรอิสระ	a	b	t	R	R ²	n	ผลการทดสอบ
อายุของพ่อแม่	45.270	-0.367	-5.021*	0.219	0.048	500	/
การศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา ¹	32.490	-5.334	-5.750*	0.250	0.062	500	/
การศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ¹	27.669	4.828	4.944*	0.216	0.047	500	/
อาชีพรับราชการ/พนักงานบริษัทเอกชน ²	27.677	3.454	3.733*	0.165	0.027	500	/
อาชีพค้าขาย/ ประกอบอาชีพส่วนตัว ²	29.619	-1.007	-1.066	0.048	0.002	500	x
รายได้เฉลี่ยของครอบครัว	28.802	0.259	2.694	0.065	0.007	488	/
ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่	24.609	2.611	3.936*	0.174	0.066	500	/
พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อแม่	22.777	4.469	6.525*	0.281	0.139	500	/
ทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่	26.596	1.230	2.112*	0.094	0.011	500	/
เวลาที่พ่อหรือแม่มีให้แก่อุปกรณ์แต่ละวัน	27.935	0.230	1.590	0.071	0.005	500	/
ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก	22.929	3.070	5.161*	0.225	0.073	500	/
ความตระหนักในบทบาทของพ่อแม่	38.987	4.654	8.058*	0.340	0.149	500	/

หมายเหตุ	(a)	=	ค่าคงที่	b	=	สัมประสิทธิ์การถดถอย
	t	=	สถิติการทดสอบแบบที	F	=	สถิติการทดสอบแบบเอฟ
	R	=	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	R ²	=	สัมประสิทธิ์การตัดสินใจ
	n	=	ขนาดตัวอย่าง	*	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

¹การศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย = กลุ่มอ้างอิง

²อาชีพอื่นๆ = กลุ่มอ้างอิง

1. อายุของพ่อหรือแม่

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นกับตัวแปรอายุของพ่อหรือแม่ พบว่า คะแนนของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผกผันตามอายุ ซึ่งมีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผกผันตามอายุ โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางลบ และความสัมพันธ์ดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบว่า ตัวแปรอายุสามารถอธิบายการแปรผันของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้ร้อยละ 4.8 จึงสรุปได้ว่า อายุมีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

2. ระดับการศึกษาของพ่อหรือแม่

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นกับระดับการศึกษาของพ่อหรือแม่ พบว่า ส่วนคะแนนของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผันตามระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ซึ่งมีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบว่า ตัวแปรระดับการศึกษาสามารถอธิบายการแปรผันของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้ร้อยละ 4.7 จึงสรุปได้ว่า ระดับการศึกษามีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

3. อาชีพ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นกับอาชีพ พบว่า คะแนนของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผันตามอาชีพค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางลบและความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีทิศทางไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบว่า ตัวแปรอาชีพค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว สามารถอธิบายการแปรผันของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้ร้อยละ 0.2 จึงสรุปได้ว่า อาชีพค้าขาย/

ประกอบอาชีพส่วนตัวไม่มีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

ส่วนคะแนนของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผันตามอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจและพนักงานบริษัทเอกชน โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่มีทิศทางไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบว่า ตัวแปรอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจและพนักงานบริษัทเอกชน สามารถอธิบายการแปรผันของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้ร้อยละ 2.7 จึงสรุปได้ว่าอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจและพนักงานบริษัทเอกชนมีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

4. รายได้เฉลี่ยของครอบครัว

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นกับรายได้เฉลี่ยของครอบครัว พบว่า คะแนนของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผันตามรายได้เฉลี่ยของครอบครัว ซึ่งมีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวก แต่ความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบว่า ตัวแปรรายได้เฉลี่ยของครอบครัว สามารถอธิบายการแปรผันของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้ร้อยละ 0.7 จึงสรุปได้ว่ารายได้เฉลี่ยของครอบครัวไม่มีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

5. ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นกับความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่ พบว่า คะแนนของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผันตามความรู้เกี่ยวกับ อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ ซึ่งมีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบว่า ตัวแปรความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่สามารถอธิบายการแปรผันของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้ร้อยละ 6.6 จึง

สรุปได้ว่า ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่มีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

6. พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อแม่

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ พบว่า คะแนนของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผันตามพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ ซึ่งมีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบว่า ตัวแปรพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อแม่ สามารถอธิบายการแปรผันของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้ร้อยละ 13.9 จึงสรุปได้ว่า พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่มีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

7. ทักษะเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นกับทักษะเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ พบว่า คะแนนของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผันตามทักษะเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ ซึ่งมีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบว่า ตัวแปรทักษะเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ สามารถอธิบายการแปรผันของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้ร้อยละ 1.1 จึงสรุปได้ว่า ทักษะเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่มีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

8. เวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่อุปกรณ์ในแต่ละวัน

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นกับเวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่อุปกรณ์ในแต่ละวัน พบว่า คะแนนของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผันตามเวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่อุปกรณ์ในแต่ละวัน ซึ่งมีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวก แต่ความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณา

สัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบว่า ตัวแปรเวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน สามารถอธิบาย การแปรผันของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้ ร้อยละ 0.5 จึงสรุปได้ว่า เวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่ลูกในแต่ละวันไม่มีผลต่อการแสดงบทบาทของ พ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

9. ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นกับความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก พบว่า คะแนนของการแสดง บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผันตามความใกล้ชิด ะหว่างพ่อหรือแม่กับลูก ซึ่งมีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยตัวแปรทั้งสองมี ความสัมพันธ์ทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การ ตัดสินใจพบว่า ตัวแปรความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก สามารถอธิบายการแปรผันของ การแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้ร้อยละ 7.3 จึง สรุปได้ว่า ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูกมีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการ กำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

10. ความตระหนักในบทบาท

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นกับความตระหนักในบทบาทของพ่อแม่ พบว่า คะแนนของการแสดง บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นแปรผันตามความตระหนัก ในบทบาท ซึ่งมีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบว่า ตัวแปร ความตระหนักในบทบาทสามารถอธิบายการแปรผันของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการ กำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้ร้อยละ 14.9 จึงสรุปได้ว่า ความตระหนักในบทบาท มีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

จากผลการวิเคราะห์การแปรผันสองทางซึ่งผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบง่าย เพื่อทดสอบสมมติฐาน สรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการ กำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นหรือมีทิศทางความสัมพันธ์เป็นไปตามสมมติฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ อายุของพ่อหรือแม่ ระดับการศึกษาของพ่อหรือแม่ อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจและพนักงานบริษัทเอกชน ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือ แม่ พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ ทศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่

ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก และความตระหนักในบทบาทของพ่อหรือแม่ เป็นที่น่าสังเกตว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b) และค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ (R^2) ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อแม่และความตระหนักในบทบาทของพ่อแม่อยู่ในระดับสูง และมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นเมื่อเทียบกับตัวแปรตัวอื่นๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า พ่อแม่ที่มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและพ่อแม่ที่ตระหนักในบทบาทของตนเองจะเป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

ส่วนตัวแปรที่มีทิศทางความสัมพันธ์ไม่ปฏิบัติตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ อาชีพค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว นอกจากนี้ยังมีตัวแปรอีกส่วนหนึ่งที่มีทิศทางความสัมพันธ์เป็นไปตามสมมติฐานแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ รายได้เฉลี่ยของครอบครัว และเวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เป็นการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับ 2 ตัวแปรเท่านั้น ดังนั้น เมื่อต้องการทราบความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นกับตัวแปรอิสระเหล่านั้นอย่างแท้จริง จึงต้องศึกษาความสัมพันธ์ในระดับหลายตัวแปรที่จะกล่าวถึงในลำดับต่อไป

2. การวิเคราะห์การแปรผันหลายทาง

ในส่วนนี้เป็นการรายงานผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุขั้นต้น ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นกับตัวแปรอิสระทั้ง 10 ตัว โดยมีรายละเอียดของผลการศึกษา ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุ

ในการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุ ตัวแปรอิสระแต่ละตัวต้องไม่สัมพันธ์กันในระดับสูง กล่าวคือ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระไม่ควรสูงกว่า 0.6 (Blalock, 1972: 457) เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาที่เรียกว่า ความสัมพันธ์พหุร่วมเชิงเส้น (multicollinearity) จากผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละคู่พบว่าไม่มีค่าไม่เกิน 0.5 (ดังปรากฏในตารางที่ 10) ดังนั้น จึงใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุได้โดยไม่มีปัญหาความสัมพันธ์พหุร่วมเชิงเส้นระหว่างตัวแปรอิสระ

ตารางที่ 10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 ager	1.00											
2 edu1	-0.009	1.00										
3 edu2	0.039	-0.444**	1.00									
4 work1	0.070	-0.285**	-0.127**	1.00								
5 work2	-0.149**	-0.165**	0.058	-0.283**	1.00							
6 income	0.142**	-0.113*	-0.032	0.145**	-0.014	1.00						
7 know	0.146**	-0.228**	-0.037	0.169**	0.047	0.013	1.00					
8 beh	-0.049	-0.242**	-0.117**	0.135**	0.109*	0.147**	0.263**	1.00				
9 att	0.061	-0.080	0.019	0.048	0.063	-0.068	0.241**	-0.078	1.00			
10 time	0.037	0.104*	-0.075	-0.007	-0.086	0.038	0.052	0.127**	-0.032	1.00		
11 rel	-0.001	-0.158**	0.066	0.058	0.044	-0.025	0.118**	0.093*	0.198**	0.087	1.00	
12 duty	0.061	0.174**	0.053	-0.122**	-0.034	-0.059	-0.166**	-0.102*	-0.199**	-0.038	-0.183**	1.00

หมายเหตุ

ager	=	อายุ	beh	=	พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อแม่
edu1	=	การศึกษาตั้งแต่มัธยมปลายถึงอนุปริญญา	att	=	ทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่
edu2	=	การศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป	work1	=	อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และพนักงานบริษัทเอกชน
work2	=	อาชีพค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว	income	=	รายได้เฉลี่ยของครอบครัว
time	=	เวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน	know	=	ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่
rel	=	ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก	duty	=	ความตระหนักในบทบาท

สำหรับผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุ ปรากฏในตารางที่ 11 พบว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมด สามารถร่วมกันอธิบายการแปรผันของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น ได้ร้อยละ 31.4 ($R^2 = 0.314$) ถึงแม้การศึกษาความสัมพันธ์สองทาง (ตารางที่ 9) จะพบว่า มีตัวแปรอิสระ 9 ตัว ที่มีอิทธิพลต่อการแปรผันในบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น แต่เมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระตัวอื่นๆ แล้ว มีตัวแปรอิสระเพียง 4 ตัวที่มีอิทธิพลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ อายุของพ่อหรือแม่ พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก และความตระหนักในบทบาท โดยตัวแปรความตระหนักในบทบาท สามารถอธิบายการแปรผันของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้ดีที่สุด (Beta = 0.264) รองลงมา คือ พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ (Beta = 0.239) อายุของพ่อหรือแม่ (Beta = -0.178) และความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก (Beta = 0.161) ตามลำดับ ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้น มีสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

ตัวแปรอิสระ	b	Beta	t
(a)	33.288		6.153*
อายุของพ่อหรือแม่	-0.299	-0.178	-4.632*
การศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา ¹	-0.133	-0.006	-0.077
การศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ¹	1.308	0.059	0.769
อาชีพราชการ/พนักงานบริษัทเอกชน ²	1.238	0.059	0.956
อาชีพค้าขาย/ ประกอบอาชีพส่วนตัว ²	1.943	0.092	1.605
รายได้เฉลี่ยของครอบครัว	1.567	0.054	0.739
ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต	0.445	0.068	1.541
พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต	0.448	0.239	5.256*
ทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต	0.053	0.014	0.342
เวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน	0.071	0.022	0.569
ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่ในแต่ละวัน	0.432	0.161	4.134*
ความตระหนักในบทบาท	0.713	0.264	6.445*
R = 0.560 R ² = 0.314 F = 20.305 n = 488			

หมายเหตุ

(a)	=	ค่าคงที่	b	=	สัมประสิทธิ์การถดถอย
Beta	=	สัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน	t	=	สถิติการทดสอบแบบที
F	=	สถิติการทดสอบแบบเอฟ	R	=	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R ²	=	สัมประสิทธิ์การตัดสินใจ	*	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
n	=	ขนาดตัวอย่าง			
		¹ การศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย			= กลุ่มอ้างอิง
		² อาชีพอื่นๆ			= กลุ่มอ้างอิง

ความตระหนักในบทบาทของพ่อแม่

ความตระหนักในบทบาทของพ่อแม่มีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อธิบายได้ว่า ถ้าบุคคลรับรู้ว่าเป็นของตน บุคคลก็จะปฏิบัติตามบทบาทนั้น แต่ถ้าบุคคลไม่รับรู้ว่าเป็นบทบาทนั้นๆ เป็นของตนก็ย่อมล้มเหลวในการแสดงบทบาทนั้น (Allport, 1976: 181-184) ถ้าพ่อแม่ตระหนัก รับรู้ว่าตนมีหน้าที่การดูแลลูก พ่อแม่จะปฏิบัติตามบทบาทนั้น เมื่อพ่อแม่ตระหนักในบทบาทของตนเองว่า มีหน้าที่ต้องเอาใจใส่ดูแลลูก จะทำให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองและสามารถแสดงบทบาทของตนเองได้

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อแม่

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อแม่มีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อธิบายได้ว่า พ่อแม่ที่มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในระดับมาก เป็นพ่อแม่ที่มีความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นอย่างดี จะเป็นพ่อแม่ที่มีความเข้าใจการใช้อินเทอร์เน็ต ประโยชน์และพิษภัยของอินเทอร์เน็ต จึงจะสามารถแสดงบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตได้ดีกว่าพ่อแม่ที่มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในระดับน้อย ดังนั้น พ่อแม่ที่มีพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่าจึงมีแนวโน้มในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นมากกว่าพ่อแม่ที่มีพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตน้อยกว่า

อายุพ่อหรือแม่

อายุของพ่อหรือแม่มีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นกับ โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางลบ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อธิบายได้ว่า พ่อแม่ที่มีอายุน้อยกว่าจะมีช่องว่างระหว่างวัยระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่นน้อยกว่าพ่อแม่ที่มีอายุมากกว่า อีกทั้งพ่อแม่ที่มีอายุน้อยกว่าจะเป็นกลุ่มพ่อแม่ที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตมากกว่าพ่อแม่ที่มีอายุมากกว่า ดังนั้น พ่อแม่ที่มีอายุน้อยกว่าจึงมีบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกได้ดีกว่าพ่อแม่ที่มีอายุมากกว่า

ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก

ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก มีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อธิบายได้ว่า เพราะครอบครัวเป็นหน่วยทางสังคม ที่มีความผูกพันกันด้วยความรัก ความอบอุ่นอย่างบริสุทธิ์ใจ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทำให้คนในครอบครัวมีความอบอุ่นและมีความมั่นคงในชีวิต การที่มีพ่อแม่มีความใกล้ชิดกับลูกมาก มีการดูแลเอาใจใส่กันและกัน ทำให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข่าวสาร ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน (สุธีรา นุ้ยจันทร์, 2530: 1)

2.2 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุขั้นตอน

ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุขั้นตอน ดังปรากฏในตารางที่ 12 พบว่า ตัวแปรอิสระที่สามารถอธิบายการแปรผันของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 มี 4 ตัว คือ ความตระหนักในบทบาทของพ่อหรือแม่ พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก และอายุของพ่อหรือแม่ ซึ่งตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวสามารถอธิบายการแปรผันของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้ร้อยละ 30.2

เมื่อเปรียบเทียบอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว ที่มีต่อการแปรผันของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น พบว่า ความตระหนักในบทบาทเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุด เพราะสามารถอธิบายการแปรผันของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้ถึงร้อยละ 14.9 และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Beta) มีค่าสูงสุด คือ 0.290 ตัวแปรที่มีความสำคัญในระดับรองลงมาคือ พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ ซึ่งสามารถอธิบายการแปรผันของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้ถึงร้อยละ 9.8 และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Beta) ใกล้เคียงกันกับความตระหนักในบทบาท (Beta = 0.289) สำหรับตัวแปรความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูกและอายุของพ่อหรือแม่ ถึงแม้จะมีอิทธิพลต่อบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น แต่อิทธิพลดังกล่าวค่อนข้างน้อย (Beta = 0.169 และ 0.164 ตามลำดับ) (ดังปรากฏในตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุขั้นตอนของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อแม่

ตัวแปรอิสระ	b	Beta	t	R ²	R ² Change
(a)	31.077				
ความตระหนักในบทบาท	0.782	0.290	7.468*	0.149	0.149
พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่	0.543	0.289	7.545*	0.247	0.098
ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก	0.453	0.169	4.396*	0.275	0.028
อายุของพ่อหรือแม่	-0.274	0.164	-4.330*	0.302	0.026
F = 53.451*		n = 488			

หมายเหตุ

(a)	=	ค่าคงที่	b	=	สัมประสิทธิ์การถดถอย
Beta	=	สัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน	t	=	สถิติการทดสอบแบบที
F	=	สถิติการทดสอบแบบเอฟ	n	=	ขนาดตัวอย่าง
R ²	=	สัมประสิทธิ์การตัดสินใจ	*	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
R ² Change	=	สัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่เปลี่ยนแปลง			

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.3 ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเรื่อง บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน แบ่งเป็น กลุ่มพ่อและกลุ่มแม่ กลุ่มละ 10 คน พบว่า

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพ่อมีอายุโดยเฉลี่ย 48 ปี โดยมีอายุระหว่าง 40 – 62 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (6 ราย) รองลงมา คือ จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ ประถมศึกษาปีที่ 4 (อย่างละ 1 ราย) ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน (4 ราย) ประกอบอาชีพส่วนตัว (3 ราย) เกษียณจากการทำงาน (1 ราย) และเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ (1 ราย) มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัว 43,500 บาท พ่อมีเวลาให้ลูกเฉลี่ยต่อวัน 3.7 ชั่วโมง

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นแม่มีอายุโดยเฉลี่ย 42 ปี โดยมีอายุระหว่าง 36 - 48 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (5 ราย) รองลงมาจบการศึกษาระดับปริญญาโท (2 ราย) จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) (2 ราย) และจบมัธยมศึกษาปีที่ 6 (1 ราย) และส่วนใหญ่เป็นแม่บ้าน (5 ราย) รองลงมาเป็นพนักงานบริษัทเอกชน (3 ราย) และประกอบอาชีพส่วนตัว/ค้าขายและรับราชการ (อย่างละ 1 ราย) มีเวลาให้ลูกเฉลี่ยต่อวัน 5.8 ชั่วโมง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว 36,500 บาท

ความรู้ พฤติกรรม และความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มพ่อส่วนใหญ่ (6 ราย) มีความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตและมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ในขณะที่แม่บางส่วน (4 ราย) มีความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตและมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

ในภาพรวมของกลุ่มพ่อ 9 ราย และกลุ่มแม่ 2 ราย ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตว่า อินเทอร์เน็ตมีทั้งประโยชน์และโทษขึ้นอยู่กับการใช้งาน ถ้าลูกใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนถือว่าเป็นประโยชน์มาก เช่น ใช้ค้นคว้าหาความรู้ หาข้อมูลทำรายงาน แต่ถ้านำมาใช้ในทางที่ไม่ดี ก็จะไม่เกิดประโยชน์ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อทางลบ เช่น การเล่นเกมออนไลน์ การ Chat การเข้าไปดูเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม

ในขณะที่พ่อ 1 รายและแม่ 2 ราย ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตว่า อินเทอร์เน็ตมีทั้งประโยชน์และโทษ เพราะอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ดี ถ้ารู้จักการใช้ก็จะเกิดประโยชน์ ถ้าไม่รู้จักควบคุม ไม่ป้องกัน ก็เกิดโทษ ถ้าพ่อแม่ไม่ดูแลก็อาจเกิดปัญหาได้ เช่น เข้าไปดูเว็บไซต์ลามก เล่นเกมส์

แต่มีแม่ 2 ราย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตว่า ไม่ค่อยอยากให้ลูกใช้อินเทอร์เน็ต เพราะได้รับความรู้ ข่าวสารผ่านทางสื่อหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และวิทยุมาว่า มีภัยอินเทอร์เน็ตหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็น เกมส์ออนไลน์ เว็บไซต์ลามก

“ไม่ดีหรอก ไม่ค่อยอยากให้ลูกใช้อินเทอร์เน็ต โดนเฉพาะลูกคนเล็ก กลัวได้รับสิ่งที่ไม่ดีจากการใช้อินเทอร์เน็ต ทุกวันนี้เห็นข่าวทั่วไปก็เป็นห่วงลูก”

การใช้อินเทอร์เน็ตของลูก

ผลการศึกษา พบว่า พ่อแม่ส่วนใหญ่ (12 ราย) มีลูกใช้อินเทอร์เน็ตในการเล่นเกมส์ออนไลน์ โดยมักจะเล่นเป็นเวลานาน โดยวันธรรมดาจะเล่นเกมส์หลังเลิกเรียน ส่วนวันเสาร์ – อาทิตย์จะเล่นทั้งวัน ลูกจะติดเกมส์มาก จนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัดเจน เช่น ก้าวร้าว ชอบเอาชนะ ถ้าใครทำให้ไม่พอใจจะโมโหง่าย พูดไม่ค่อยเชื่อฟัง กลับมาบ้านก็หมกมุ่นกับการเล่นเกมส์ ในขณะที่บางส่วนใช้อินเทอร์เน็ตในการเล่น Chat และ MSN โดยเล่นเป็นเวลานาน และชอบแอบเล่นตอนกลางคืน โดยไม่ยอมเข้านอน

“ลูกชายคนโตติดเล่น Chat, MSN มาก เคยเล่นอินเทอร์เน็ตจนค่าโทรศัพท์ที่บ้านแพงมาก ประมาณ 4,000 บาทต่อเดือน และพูดก็ไม่ฟัง ไม่ค่อยเชื่อฟัง ชอบแอบเล่นตอนกลางคืน”(แม่)

“ตอนนี้ลูกติดเกมส์มาก ไม่สนใจกิจกรรมอื่นๆเลย นอกจากรอลงเกมส์ ใจจดจ่ออยู่กับการเล่นเกมส์ และเลียนแบบพฤติกรรมตามเกมส์ เช่น ทำทาง บุคลิกที่ก้าวร้าว และจะดื้อ พูดแล้วไม่เชื่อฟัง” (แม่)

“ช่วงลูกเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนชอบชวนไปเล่นเกมส์ ทำให้ติดเกมส์มาก พวกเกมส์ต่อสู้ แรกนาร็อก ชอบไปเล่นตามร้าน เคยขโมยเงินไปเล่นเกมส์ ช่วงนั้นมีพฤติกรรมชอบโกหก ก้าวร้าว มักหายไปทั้งวัน ไปเล่นเกมส์กับกลุ่มเพื่อนแถวบ้าน” (แม่)

“ตอนลูกอายุ 13 ปี เคยเล่นเกมสตั๊ดสู้้มาก จนมีอาการเบลอ ซึ่ลึ่ม ก้าวร้าว พูดจาไม่เพราะ เคยใช้โปรแกรมสนทนาทางอินเทอร์เน็ต ตั้งแต่ 8 โมงเช้า ถึงเที่ยงคืน แม่เคยห้ามแต่ไม่ฟัง เล่นจนปวดหัว ต้องกินพารา 10 เม็ด เคยเล่นอินเทอร์เน็ตแล้วให้เบอร์โทรศัพท์เพื่อนชายไป” (พ่อ)

“ลูกจะติดเกมสตั๊ดมาก จนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัด เช่น ก้าวร้าว โมโหง่ายถ้าใครทำให้ไม่พอใจ พูดไม่ค่อยเชื่อฟัง” (พ่อ)

“ส่วนใหญ่เล่นเกมสตั๊ดสร้างฐาน เกมสตั๊ดยิงกัน ตั้งแต่เล่นเกมสตั๊ดก็มีนิสัยเปลี่ยนแปลงไปมาก นิสัยแย่ง ก้าวร้าว พูดไม่ฟัง ชอบเอาชนะอย่างเดียว กลับมาบ้านก็หมกมุ่นกับการเล่นเกมสตั๊ด” (แม่)

ในขณะที่พ่อแม่บางส่วน (8 ราย) มีลูกใช้อินเทอร์เน็ตในเรื่องการเรียน ใช้ทำรายงาน ค้นคว้าหาข้อมูล เล่นเกมสตั๊ดบ้างเป็นบางครั้ง ลูกกลุ่มนี้จะไม่ค่อยใช้อินเทอร์เน็ตมากนัก เนื่องจากสนใจทำกิจกรรมอย่างอื่นมากกว่า เช่น กีฬา เรียนดนตรีไทย เรียนเต้น การแสดง ร้องเพลง

“ลูกจะใช้อินเทอร์เน็ตทุกอย่างไม่ว่าจะเป็น เล่นเกมสตั๊ด เล่น Chat เล่น MSN เข้าเว็บไซต์ทุกประเภท ลูกเคย Chat พูดคุยกับเพื่อน โทรคุยกัน แล้วนัดเจอกัน แต่ไม่ได้มีปัญหาอะไร ลูกๆจะใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีขีดจำกัด ที่บ้าน 2 ทุ่ม ทุกคนจะเข้านอน ลูกไม่ติดอินเทอร์เน็ต เพราะลูกมีกิจกรรมอื่นทำ ลูกชอบดนตรีมาก ทั้ง 3 คน เรียนดนตรีไทย ทั้งขลุ่ย ระนาด ซิม โดยแม่จะให้อิสระไม่ได้บังคับให้ลูกเรียน แต่พาไปก่อน ถ้าลูกชอบก็ให้เรียน”

การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก

ผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างพ่อ พบว่า กลุ่มพ่อทั้ง 10 ราย สามารถแสดงบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้เป็นอย่างดี โดยกลุ่มพ่อทั้งหมดจะวางคอมพิวเตอร์ไว้ในที่ที่สามารถสังเกตพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกได้อย่างชัดเจนและซักถามขณะลูกใช้อินเทอร์เน็ตได้ โดยพ่อบางส่วน (3 ราย) จะเข้ามานั่งดูหรือใช้อินเทอร์เน็ตร่วมกันกับลูก เพื่อเป็นการคอยแนะนำ อธิบายการใช้อินเทอร์เน็ตในทางที่ประโยชน์และคอยชี้แนะการใช้เว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม เช่น เว็บไซต์ลามก เกมออนไลน์ที่มีเนื้อหาเป็นการต่อสู้ที่รุนแรง โปรแกรมการสนทนา (MSN, Chat)

ซึ่งพอรายหนึ่งที่ถูกใช้โปรแกรมการสนทนาจะให้คำแนะนำกับลูก เช่น ห้ามให้เบอร์โทรกับคนที่คุยด้วย ให้คุยกับเพื่อนหรือคนที่รู้จักเท่านั้น

พ่อส่วนใหญ่ (6 ราย) จะมีข้อตกลงในการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก เช่น ต้องทำงานบ้าน ทำการบ้าน และอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนให้เสร็จก่อนใช้อินเทอร์เน็ต พ่อส่วนใหญ่ (7 ราย) จะจำกัดการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก เช่น ใช้ได้เฉพาะวันเสาร์-วันอาทิตย์ ใช้อินเทอร์เน็ตวันละ 2 ชั่วโมงต่อวัน หรือห้ามใช้เกินช่วงเวลานอน

“เข้มงวดในการใช้อินเทอร์เน็ตมาก ให้เล่นเกมเฉพาะเสาร์-อาทิตย์ วันละ 1 ชั่วโมง. วันธรรมดาให้ใช้เฉพาะค้นคว้าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนเท่านั้น นอกนั้นห้ามเด็ดขาด วางคอมพิวเตอร์ไว้ห้องกลางบ้าน เนื่องจากจะได้คอยสังเกตพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก”

“ให้วางคอมพิวเตอร์ไว้ในห้องรับแขก เนื่องจากจะได้ดูแลได้สะดวก คอยสังเกตได้ว่า ลูกใช้ทำอะไรบ้าง วางกฎในการใช้อินเทอร์เน็ตไว้ว่า ใช้เล่นเกมได้เฉพาะวันเสาร์ - วันอาทิตย์ วันละ 1 ชั่วโมง ห้ามเล่นเกิน 2 ชม ส่วนวันธรรมดาให้ใช้เฉพาะค้นคว้าข้อมูลเรื่องการเรียน ห้ามเล่นเกิน 3 ชม”

“วางคอมพิวเตอร์ไว้หน้าบ้าน เพื่อจะได้รู้ว่าลูกใช้ทำอะไรบ้าง ตั้งกฎไว้ว่าจะเล่นตอนไหนก็ได้ แต่ห้ามเกินเที่ยงคืน และช่วง 1 ชมถึง 2 ชมครึ่ง จะต้องทำการบ้านหรือไม่ก็อ่านหนังสือเรียน”

“เมื่อก่อนให้ลูกใช้อย่างอิสระเนื่องจากไม่ค่อยมีเวลาดูแลเวลาลูกใช้ แต่พอลูกเริ่มติดอินเทอร์เน็ตมากๆ ก็เริ่มควบคุมการใช้มากขึ้น เช่น ให้ใช้วันละ 2 ชั่วโมง และจะพยายามไปสังเกตพูดคุยเวลาลูกเล่นเกม จนช่วงนี้ลูกเริ่มเล่นน้อยลง”

ส่วนกลุ่มตัวอย่างแม่ พบว่า แม่ส่วนใหญ่ (8 ราย) มีบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้เป็นอย่างดี โดยกลุ่มแม่ (8 ราย) จะวางคอมพิวเตอร์ไว้ในที่ที่สามารถสังเกตพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ชักถามขณะลูกใช้อินเทอร์เน็ตได้ แม่บางส่วน (5 ราย) จะมีข้อตกลงในการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก ให้ขออนุญาตก่อนใช้อินเทอร์เน็ตทุกครั้ง และจำกัดการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก และแม่รายหนึ่งที่ถูกใช้โปรแกรมการสนทนาจะให้คำแนะนำกับลูก เช่น ห้ามให้เบอร์โทรกับคนที่คุยด้วย ให้คุยกับเพื่อนหรือคนที่รู้จักเท่านั้น

“ตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ในห้องทำงานซึ่งสามารถสังเกตเห็นได้ตลอด เมื่อก่อนไม่ค่อยมีเวลาดูแลลูก พอเกิดปัญหาลูกเล่นเกมส์และเล่น Chat มากเกินไป จึงเข้ามาดูแลลูกมากขึ้น โดยตั้งกฎว่า จะใช้อินเทอร์เน็ตต้องขออนุญาตก่อนทุกครั้ง และพยายามดึงลูกไปทำกิจกรรมที่ลูกสนใจแทน”

“ตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ในห้องรวมของบ้าน จะได้สังเกตได้ว่าลูกใช้ทำอะไรบ้าง”

“วางคอมพิวเตอร์ไว้กลางบ้าน ตั้งกฎการใช้อินเทอร์เน็ตไว้ว่า วันจันทร์ถึงวันพฤหัสบดีจะไม่ให้เล่น เพราะลูกจะได้ใช้เวลาอย่างเต็มที่ในการเรียน เช่น อ่านหนังสือ ทบทวนบทเรียน ทำรายงาน ส่วนวันศุกร์ถึงวันอาทิตย์ให้เล่นอินเทอร์เน็ตวันละ 1 ชั่วโมง ถ้าเกิดเล่นเกมส์ จะให้เล่นเฉพาะเกมส์ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนและเกมส์ที่ไม่รุนแรง ถ้าเป็นเกมส์ที่เป็นการต่อสู้ที่รุนแรงจะไม่ให้เล่นเด็ดขาด แม่จะอยู่คอยดูแลเวลาลูกใช้อินเทอร์เน็ตตลอด”

ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า มีแม่รายหนึ่งใช้วิธีการติดตั้งโปรแกรมป้องกันเว็บไซต์ลามกเพื่อป้องกันการเข้าไปดูเว็บไซต์ลามก เนื่องจากตอนซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ได้รับข้อมูลจากบริษัทว่า มีการป้องกันการเข้าเว็บไซต์ลามกด้วยการติดตั้งโปรแกรมชนิดนี้ จึงให้บริษัทติดตั้งให้เลย เพราะคิดว่า เป็นวิธีการป้องกันที่ดี เนื่องจากเทคโนโลยีมีความก้าวหน้ามาก ถึงแม้ลูกจะไม่ได้เข้าไปดูโดยตรง แต่เว็บไซต์เหล่านี้ก็สามารถเข้ามาได้ เนื่องจากไม่สามารถสังเกตลูกตลอดเวลาได้ ฉะนั้น วิธีการติดตั้งโปรแกรมป้องกันเว็บไซต์ลามก อาจเป็นการป้องกันการใช้อินเทอร์เน็ตในทางไม่เหมาะสมของลูกได้

“ตอนซื้อคอมพิวเตอร์ได้ข้อมูลมาว่ามีโปรแกรมป้องกันเว็บไซต์ลามก ก็เลยบอกบริษัทให้ติดตั้งโปรแกรมป้องกันเว็บไซต์ลามก เพื่อป้องกันลูกเข้าไปดูเว็บไซต์ลามก”

ในขณะที่กลุ่มพ่อ (4 ราย) และกลุ่มแม่ (3 ราย) ที่เห็นว่า ลูกเริ่มติดอินเทอร์เน็ตหรือเล่นอินเทอร์เน็ตมากเกินไป เช่น นั่งเล่นอินเทอร์เน็ตทั้งวัน กลับจากโรงเรียนก็มานั่งเล่นอินเทอร์เน็ต เล่นเกมส์ออนไลน์จนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป เช่น ก้าวร้าว พุดจาไม่เพราะ พุดไม่ค่อยเชื่อฟัง จะใช้วิธีการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกอย่างเข้มงวด หรือใช้วิธีการพาลูกไปทำกิจกรรมอื่นๆ ที่ลูกชอบและสนใจ เช่น เล่นกีฬา เรียนร้องเพลง เรียนดนตรี จนปัจจุบันลูกสนใจกิจกรรมมากกว่าการใช้อินเทอร์เน็ต

“เมื่อเห็นว่า ลูกเริ่มจะใช้อินเทอร์เน็ตในทางที่ไม่เหมาะสม แม่จึงพยายามดึงลูกไปทำกิจกรรมที่ลูกชอบ เช่น เรียนเต้นรำ การแสดง ร้องเพลง จนลูกสนใจกิจกรรมเหล่านั้นมากกว่าอินเทอร์เน็ต” (แม่)

“เมื่อก่อนชอบเล่นเกมส์ ระยะเวลาเริ่มพาลูกไปทำกิจกรรมที่ลูกสนใจ เช่น เล่นปิงปอง คาโปเอรา เพื่อดึงความสนใจจากอินเทอร์เน็ตไปอยู่ที่กีฬา ทำให้ตอนนี้ลูกเล่นอินเทอร์เน็ตน้อยลงและมาสนใจกีฬาแทน” (พ่อ)

“ก่อนหน้านี้ไม่มีเวลาในการดูแลลูก ทำให้ลูกเล่นเกมส์และใช้โปรแกรมสนทนาทางอินเทอร์เน็ต แต่ตอนนี้ออกจากงานแล้ว มีเวลาดูแลลูกมากขึ้น นอกจากนี้พ่อยังมีความคิดว่า ลูกอายุอยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อต้องดูแลมากเป็นพิเศษในช่วงนี้ ทำให้เข้มงวดกับลูกมาก จะเริ่มปล่อยก็ต่อเมื่อลูกขึ้นมหาวิทยาลัย เพราะลูกโตแล้วมีความคิดเป็นของตนเอง” (พ่อ)

ในขณะที่แม่ 2 ราย มีบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นในระดับค่อนข้างน้อย เป็นกลุ่มแม่ที่มีความตระหนักในบทบาทในระดับน้อย เนื่องจากแม่เหล่านั้นมองว่า ลูกโตแล้วสามารถดูแลตัวเองได้ ไม่จำเป็นต้องดูแลเอาใจใส่มาก ต้องให้อิสระกับลูก ให้คิดเองทำเอง เรียนรู้ทุกอย่างด้วยตนเอง จึงไม่ต้องคอยสังเกตดูแลกำกับการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกจะวางคอมพิวเตอร์ไว้ในห้องลูก เพราะลูกโตแล้วน่าจะแยกแยะสิ่งดีและไม่ดีได้ ไม่ต้องคอยสังเกตดูแลกำกับการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก จึงให้อิสระลูกในการใช้อินเทอร์เน็ต ไม่จำกัดการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก

“ค่อนข้างให้อิสระในการใช้อินเทอร์เน็ตแก่ลูก เพราะเห็นว่าลูกโตแล้ว วางเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ในห้องลูกจนเมื่อลูกใช้เน็ตแล้วเสียค่าใช้จ่ายมากเกินไปคิดว่ากลัวตักเตือน แต่ลูกก็ยังแอบเล่น จนปัจจุบันไม่ต่อโทรศัพท์บ้าน ทำให้ต่ออินเทอร์เน็ตไม่ได้”

“คอมพิวเตอร์วางไว้ในห้องลูก แม่ไม่ได้วางกฎเกณฑ์การใช้เน็ตให้แก่อีก เพราะคิดว่าลูกโตแล้วใช้วิธีการพูดให้เข้าใจเหตุผลดีกว่าห้ามไม่ให้ทำ”

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพบประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ผลการศึกษาทั้งกลุ่มตัวอย่างพ่อและแม่ พบว่า กลุ่มพ่อมีบทบาทมากกว่ากลุ่มแม่ โดยกลุ่มพ่อสามารถแสดงบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้มากกว่าแม่ โดยพ่อก็จะมีบทบาทในการควบคุมดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต เช่น การจำกัดช่วงเวลาการใช้อินเทอร์เน็ต การตั้งกฎเกณฑ์การใช้อินเทอร์เน็ต ส่วนแม่ที่มีความใกล้ชิดกับลูกมากกว่าจะมีบทบาทในการให้คำแนะนำการใช้อินเทอร์เน็ต การดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด แต่โดยภาพรวมแล้ว การแสดงบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นเป็นบทบาทที่พ่อแม่ต้องแสดงร่วมกัน โดยแม่อาจจะเป็นคนคอยดูแลเอาใจใส่ คอยสังเกต ให้คำแนะนำเวลาลูกใช้อินเทอร์เน็ต ในขณะที่พ่ออาจจะควบคุมดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต เช่น การตั้งกฎเกณฑ์การใช้อินเทอร์เน็ต

2. พ่อแม่ที่มีบทบาทในระดับมาก จะเป็นกลุ่มพ่อแม่ที่มีความตระหนักในบทบาท จะมีความคิดเห็นว่า การดูแลเอาใจใส่ลูกเป็นสิ่งสำคัญ เพราะลูกอยู่ในช่วงวัยรุ่น มีการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างทั้งร่างกาย จิตใจและสังคม อีกทั้งอินเทอร์เน็ตเป็นโลกเสรี มีทั้งสิ่งที่ดีและไม่ดี ดังนั้น พ่อแม่จึงเข้ามามีบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกเป็นอย่างมาก

3. แม่ที่มีบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นในระดับค่อนข้างน้อย เป็นกลุ่มแม่ที่มีความตระหนักในบทบาทในระดับน้อย เนื่องจากแม่เหล่านั้นมองว่า ลูกโตแล้วสามารถดูแลตัวเองได้ ไม่จำเป็นต้องดูแลเอาใจใส่มาก ต้องให้อิสระกับลูก ให้คิดเองทำเอง เรียนรู้ทุกอย่างด้วยตนเอง จึงไม่ต้องคอยสังเกตกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก เพราะคิดว่าลูกโตแล้วน่าจะแยกแยะสิ่งดีและไม่ดีได้ จึงให้อิสระลูกในการใช้อินเทอร์เน็ต ไม่จำกัดการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นการสรุปสาระสำคัญของ การวิจัย พร้อมทั้งข้อเสนอแนะเชิงนโยบายให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปวางแผนหรือกำหนดนโยบาย และข้อเสนอแนะเชิงวิชาการให้กับนักวิชาการหรือผู้สนใจได้ศึกษาต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น และเพื่อเสนอแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมสำหรับพ่อแม่ในการมีบทบาทกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น โดยการสร้างกรอบแนวคิดของการศึกษา คือ บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น ส่วนตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยของครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่ พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ ทศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ เวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก และความตระหนักในบทบาท

ข้อมูลที่ใช้การศึกษาได้จากการสำรวจโดยวิธีสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง 500 ราย โดยคัดเลือกจากพ่อหรือแม่ของลูกวัยรุ่นที่เป็นสมาชิกศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 15 - 22 ปี ซึ่งพ่อหรือแม่และลูกต้องพักอาศัยอยู่ด้วยกันและต้องมีคอมพิวเตอร์ซึ่งมีระบบเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตอยู่ที่บ้านและการสัมภาษณ์โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับกลุ่มตัวอย่าง 20 ราย โดยคัดเลือกด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง โดยเป็นกลุ่มพ่อหรือแม่ที่มาที่ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่นพร้อมกับลูก เพราะเป็นกลุ่มคนที่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

การเสนอผลการวิจัยแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการพรรณนาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์เป็นการแปรผันสองทาง โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบง่ายและการวิเคราะห์การแปรผันหลายทาง โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุและการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุขั้นต้น

และส่วนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ลักษณะทั่วไปของข้อมูล

ผลการสำรวจลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นพ่อแม่มีอายุโดยเฉลี่ย 44 ปี มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนประมาณ 47,700 บาท

ส่วนปัจจัยด้านความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลาง มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในระดับน้อย และมีทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตในทางบวก

ปัจจัยทางด้านครอบครัว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความใกล้ชิดกับลูกปานกลาง มีเวลาให้แก่ลูกเฉลี่ยวันละ 5 ชั่วโมง และมีความตระหนักในบทบาทในระดับปานกลาง

ส่วนในเรื่องบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น พบว่า พ่อแม่เกือบครึ่งหนึ่งมีบทบาทในระดับสูง เมื่อพิจารณาบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นพบว่า บทบาทที่พ่อแม่เคยกระทำเป็นส่วนใหญ่ เป็นการตั้งข้อตกลงในการใช้อินเทอร์เน็ตและการชี้แจงการใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อให้เข้าใจพิษภัยเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ส่วนบทบาทที่พ่อแม่เคยทำน้อยที่สุดนั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับการดูแล การให้ความรู้และคำแนะนำการใช้อีเมลและการใช้โปรแกรมพูดคุยทางอินเทอร์เน็ต

5.1.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุขั้นตอน (ตารางที่ 13) มีรายละเอียดดังนี้

5.1.3.1 การวิเคราะห์การถดถอยแบบง่าย

ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบง่ายระหว่างบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นกับตัวแปรอิสระภายใต้ปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ ปัจจัยด้านความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ และปัจจัยด้านครอบครัว

ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นหรือมีทิศทางความสัมพันธ์เป็นไปตามสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ อายุของพ่อหรือแม่ ระดับการศึกษาของพ่อหรือแม่ อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจและพนักงานบริษัทเอกชน ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ ทักษะคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก และความตระหนักในบทบาทของพ่อหรือแม่

ส่วนตัวแปรที่มีทิศทางความสัมพันธ์ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ อาชีพค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว นอกจากนี้ยังมีตัวแปรอีกส่วนหนึ่งที่มีทิศทางความสัมพันธ์เป็นไปตามสมมติฐานแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ รายได้เฉลี่ยของครอบครัว และเวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน

5.1.3.2 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุ

ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุระหว่างบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นกับตัวแปรอิสระทั้ง 10 ตัว ซึ่งได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยของครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ ทักษะคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก เวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน และความตระหนักในบทบาท พบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวสามารถอธิบายการแปรผันของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้ร้อยละ 31.4 และเมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระตัวอื่นๆ แล้ว พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีเพียง 4 ตัว คือ อายุ พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก และความตระหนักในบทบาท

5.1.3.3 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุขั้นตอน

ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุขั้นตอน พบว่า ตัวแปรอิสระที่สามารถอธิบายการแปรผันการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยังคงเป็นตัวแปรเดิม 4 ตัว คือ ความตระหนักในบทบาท พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ อายุ และความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก ซึ่งตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว

สามารถอธิบายการแปรผันของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้ร้อยละ 30.2 โดยตัวแปรความตระหนักในบทบาทอธิบายการแปรผันของการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้ดีที่สุด คือ ร้อยละ 14.9 และเมื่อนำตัวแปรพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ ตัวแปรอายุ และตัวแปรความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก ร่วมพิจารณาในสมการถดถอยที่ละขั้นตอน พบว่า ตัวแปรที่มีความสำคัญในระดับรองลงมา คือ พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่ ซึ่งสามารถอธิบายการแปรผันได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.8 ถึงแม้ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก และอายุของพ่อหรือแม่จะมีบทบาทต่อการแปรผันในบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น แต่อิทธิพลของตัวแปรทั้ง 2 ก็อยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 สรุปผลการศึกษาบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น โดยวิธีการวิเคราะห์การถดถอย

ตัวแปร	การวิเคราะห์ การแปรผันสองทาง	การวิเคราะห์ การแปรผันหลายทาง	
	การวิเคราะห์ การถดถอยอย่างง่าย	การวิเคราะห์ การถดถอย พหุ	การวิเคราะห์ การถดถอย พหุแบบ ขั้นตอน
อายุ	/*	/	/
ระดับการศึกษา	/*		
อาชีพค้าขาย/ประกอบอาชีพ ส่วนตัว			
อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจและ พนักงานบริษัทเอกชน	/*		
รายได้เฉลี่ยของครอบครัว	*		
ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต	/*		
พฤติกรรมกรรการใช้อินเทอร์เน็ต	/*	/	/
ทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต	/*		
เวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่ลูกในแต่ละ วัน			
ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่ใน แต่ละวัน	/*	/	/
ความตระหนักในบทบาท	/*	/	/
R ² =	-	0.314	0.302

หมายเหตุ / = มีอิทธิพลต่อบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

* = มีทิศทางความสัมพันธ์เป็นไปตามสมมติฐาน

5.1.3 ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก พบว่า กลุ่มพ่อแม่มีบทบาทมากกว่ากลุ่มแม่ โดยกลุ่มพ่อสามารถแสดงบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้มากกว่าแม่ โดยพ่อจะมีบทบาทในการควบคุมดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต เช่น การจำกัดช่วงเวลาการใช้อินเทอร์เน็ต การตั้งกฎเกณฑ์การใช้อินเทอร์เน็ต ส่วนแม่ที่มีความใกล้ชิดกับลูกมากกว่าจะมีบทบาทในการให้คำแนะนำการใช้อินเทอร์เน็ต การดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด แต่โดยภาพรวมแล้ว การแสดงบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นเป็นบทบาทที่พ่อแม่ต้องแสดงร่วมกัน โดยแม่อาจจะเป็นคนคอยดูแลเอาใจใส่ คอยสังเกต ให้คำแนะนำเวลาลูกใช้อินเทอร์เน็ต ในขณะที่พ่ออาจจะควบคุมดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต เช่น การตั้งกฎเกณฑ์การใช้อินเทอร์เน็ต

พ่อแม่ที่มีบทบาทในระดับมาก จะเป็นกลุ่มพ่อแม่ที่มีความตระหนักในบทบาท จะมีความคิดเห็นว่า การดูแลเอาใจใส่ลูกเป็นสิ่งสำคัญ เพราะลูกอยู่ในช่วงวัยรุ่น มีการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างทั้งร่างกาย จิตใจและสังคม อีกทั้งอินเทอร์เน็ตเป็นโลกเสรี มีทั้งสิ่งที่ดีและไม่ดี ดังนั้น พ่อแม่จึงเข้ามามีบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกเป็นอย่างมาก

แม่ที่มีบทบาทในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นในระดับค่อนข้างน้อย เป็นกลุ่มแม่ที่มีความตระหนักในบทบาทในระดับน้อย เนื่องจากแม่เหล่านั้นมองว่า ลูกโตแล้วสามารถดูแลตัวเองได้ จึงไม่ต้องคอยสังเกตดูแลกำกับการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก โดยจะวางคอมพิวเตอร์ไว้ในห้องลูก ให้อิสระในการใช้อินเทอร์เน็ต ไม่จำกัดการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษาในครั้งนี้

1. ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นมากที่สุด คือ ความตระหนักในบทบาท ดังนั้น จึงควรให้ความสำคัญกับ ความตระหนักในบทบาทให้กับพ่อแม่ โดยหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน ควรเน้นการรณรงค์ เผยแพร่บทความ สิ่งพิมพ์ในนิตยสาร รายการวิทยุ โทรทัศน์ เอกสาร แผ่นพับหรือโปสเตอร์ ฯลฯ โดยมีเนื้อหาที่พูดถึงความสำคัญของการตระหนักในบทบาท และการตระหนักในบทบาท เพื่อให้พ่อแม่ได้ตระหนักว่า การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นเป็น หน้าที่หนึ่งซึ่งพ่อแม่ต้องปฏิบัติและรับผิดชอบ นอกเหนือจากการดูแลลูกในด้านอื่นๆ

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก วัยรุ่นรองลงมา คือ พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต และจากการศึกษาพบว่า หากพ่อแม่มีพฤติกรรมการ ใช้อินเทอร์เน็ตในระดับมากก็ยังมีบทบาทในระดับมากในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก วัยรุ่น ดังนั้น พ่อแม่อาจจะเริ่มเรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ตให้มากขึ้น เพื่อจะได้ให้คำแนะนำลูกในการใช้ อินเทอร์เน็ตอย่างถูกต้องและเหมาะสม พ่อแม่ควรหันมาทำความเข้าใจในเรื่องอินเทอร์เน็ตให้มากขึ้น

3. ปัจจัยต่อมาที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของ ลูกวัยรุ่น คือ อายุ ดังนั้น จึงควรให้ความสำคัญกับการปลูกฝังการแสดงบทบาทในการกำกับดูแลการ ใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นให้กับพ่อแม่ที่มีอายุมากกว่า เพื่อให้พ่อแม่ที่มีอายุมากมองเห็นความ จำเป็นของการแสดงบทบาทในเรื่องดังกล่าวมากขึ้น

4. ปัจจัยสุดท้ายที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต ของลูกวัยรุ่น คือ ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก และจากการศึกษาพบว่า หากพ่อแม่มีความ ใกล้ชิดกับลูกมากก็ยังมีบทบาทในระดับมากในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น ดังนั้น พ่อแม่จึงควรให้ความสำคัญกับลูกควบคู่ไปกับการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

5. จากการศึกษพบว่า แนวทางของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น มีดังนี้

5.1 พ่อแม่ควรติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัสได้มาก เว็บไซต์เกมส์ที่รุนแรงไว้ในเครื่อง คอมพิวเตอร์

5.2 พ่อแม่อาจจะหากิจกรรมที่ลูกสนใจ เพื่อให้ลูกแบ่งเวลาในการทำกิจกรรมที่ลูกสนใจ อาจจะทำให้ลูกใช้อินเทอร์เน็ตน้อยลง เพราะลูกอาจจะใช้เวลาในการทำกิจกรรมที่ลูกสนใจแทน

6. จากการศึกษาบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นนั้น จะเห็นได้ว่า บทบาทของพ่อแม่เป็นเพียงส่วนหนึ่งในหน้าที่ของสถาบันครอบครัวเท่านั้น แต่ในภาพรวมแล้ว การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นจะเป็นหน้าที่ของสถาบันครอบครัวเพียงอย่างเดียวไม่ได้ ทั้งนี้สถาบันการศึกษา ตลอดจนสังคมทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน น่าจะเข้ามามีส่วนร่วมในการเข้าหาทางแก้ไขร่วมกัน เช่น การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้พ่อแม่มีความตระหนักในบทบาทของตนเองให้มากขึ้น โดยการรณรงค์ผ่านทางสื่อหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ ฯลฯ

5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้ไม่ได้แยกศึกษาบทบาทของพ่อกับบทบาทของแม่ จึงควรมีการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของพ่อกับบทบาทของแม่ เพื่อจะได้นำผลการศึกษามาพิจารณาหาแนวทางในการเพิ่มบทบาทของพ่อและแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

2. เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้ ศึกษาในศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งถือเป็นการศึกษาในขอบเขตจำกัดเฉพาะประชากรที่เป็นสมาชิกศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น จึงควรมีการศึกษาในภาพรวมของกรุงเทพมหานครและเขตต่างจังหวัด เพื่อจะได้นำผลการศึกษามาพัฒนาบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นได้เหมาะสมกับสภาพของแต่ละสังคมมากขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กันยา สุวรรณแสง. **จิตวิทยาทั่วไป**. บำรุงสาส์น: กรุงเทพมหานคร, 2532.

กุลชลี ภูมรินทร์. **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพกับ**

พฤติกรรมการดูแลตนเองในเด็กวัยเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต วิชา
พยาบาลศาสตร์ คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535.

เกษมสุข เฉลียวศักดิ์. **ความเชื่อของบิดามารดาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูและความกลัว
ของเด็กก่อนวัยเรียนใน 4 จังหวัดภาคใต้**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.

จรรยา เศรษฐบุตตร. **ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลภายในครอบครัวและอิทธิพลภายนอก
ครอบครัวต่อค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นหญิงใน อ.นางรอง จ.บุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์
การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน
มิตร, 2526.

จิราภรณ์ เมนะพันธ์. **การศึกษาสาเหตุ กระบวนการ และผลกระทบการเป็นมารดาวัยรุ่น:
กรณีศึกษามารดานอกสมรสในสถานสงเคราะห์เอกชน**. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาประชากรศึกษา คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.

ฉวีวรรณ แก้วพรหม. **ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างเครือข่ายทางสังคมและการสนับสนุน
ทางสังคมที่รับรู้กับสุขภาพจิตของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร**.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศึกษา คณะบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ชัยยุทธ ดาผา. **ปัจจัยของขัดเกลาทางสังคมของพ่อแม่ที่กระทบต่อพฤติกรรมการดื่มอัล
กอฮอล์ของวัยรุ่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2517.

ไชยรัตน์ บุตรพรหม. **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นในเขต
กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา คณะ
รัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

- นุชรา บุญกนก. **บทบาทของบิดาในการเสริมมาตาในการเลี้ยงดูทารก**. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการระบาด คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล,
2531.
- บ้งอร ศุภวิจิตพัฒนา. **ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้พัฒนาภิจของบิดา การสนับสนุนจากคู่
สมรสกับพฤติกรรมกรรมการเลี้ยงดูบุตรของบิดา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะ
สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521.
- ปิยวรรณ วิรัชชัย. **ความเชื่อเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กและสุขภาพอนามัยของเด็กก่อนวัย
เรียน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2521.
- พงษ์สุดา รัตนมาศมงคล. **ทัศนคติของบิดาต่อบทบาทการเป็นบิดาและความสัมพันธ์กับ
บุคลิกภาพด้านการปรับตัวของบุตรวัยรุ่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต วิชา
จิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. **ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- เพ็ญทิพย์ จิรพินธุสรณ์. **พฤติกรรมกรรมการแสวงหาข่าวสารผ่านทางสื่อมวลชนและอินเทอร์เน็ต
ของนักศึกษาและบุคลากรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ**.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- พิชัย สิริรัตนพลกุล. **อินเทอร์เน็ตการพัฒนารฐาน**. ข้อมูลปีที่ 28 ฉบับที่ 160 (ธันวาคม 2544 -
มกราคม 2545).
- ไพรัช รัชพงษ์. **ชฎา มาศ ฐะเศรษฐกุล. เทคโนโลยีสารสนเทศกับการเผยแพร่งานด้าน
วัฒนธรรมศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ**. กรุงเทพมหานคร,
2540.
- ไพโรจน์ เบาใจ. **บทบาทของอินเทอร์เน็ตต่อเทคโนโลยีการศึกษา : เทคโนโลยีสื่อสาร
การศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ
แห่งชาติ, 2543.

มณฑนา สีสวรรณ. **การกระทำของมนุษย์บนอินเทอร์เน็ตที่เป็นภัยต่อมนุษย์ในสังคมไทย:**

แนวคิดในการจัดการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.

ภัสสร ลิมานนท์ และคนอื่นๆ. **สรุปผลวิจัยเบื้องต้นโครงการศึกษาครอบครัวไทย.**

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

วันทีย์ วาสิกะสิน และคนอื่นๆ. **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเพศศึกษา.** กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.

วิลาวัลย์ ศรีสุวัฒน์. **ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพของกลุ่มสมรส เจตคติของบิดาต่อ**

บุตรกับบทบาทในการเลี้ยงดูบุตรของบิดาที่มีบุตรคนแรก. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต สาขาพยาบาลศาสตร์ คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.

วิศรุต ดันติพงศ์อนันต์. **การเกิดภัยอินเทอร์เน็ตต่อวัยรุ่น.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

สาขาสังคมวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

วิเศษศักดิ์ โคตรอาษา. **เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้.** กรุงเทพมหานคร: เวิร์ดเวฟ เอ็ด

ดูเคชั่น, 2542.

ศิริพร สิ้นธนนิง. **บทบาทของพ่อในการดูแลและป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของลูก**

ชายวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยาประยุกต์ บัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.

ศุภาศิริ การิกาญจน์. **บทบาทของพ่อแม่ในการสอนเพศศึกษาแก่ลูกสาววัยรุ่น ในเขต**

กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาศิลปศาสตร์ (ประชากร

ศึกษา) คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.

สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ และนิภา มนูญปัจจุ. **ประชากรกับคุณภาพชีวิต.** กรุงเทพมหานคร:

ภาควิชาสุขศึกษา คณะสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล, 2525.

สำเนียง แยมสะอาด. **บทบาทของบิดาต่อการเลี้ยงดูทารกตามการรับรู้ของตนเอง.**

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์. **ความรู้ในการเลี้ยงดูบุตรวัยเด็กเล็ก: ศึกษาเฉพาะมารดาที่คลอดบุตร**

คนแรกที่โรงพยาบาลราชวิถี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิจัยประชากรและ

สังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2530.

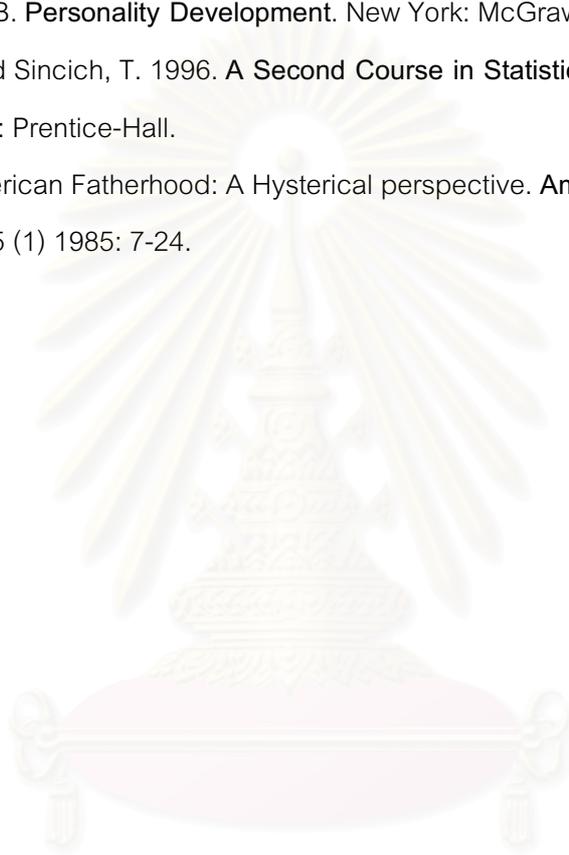
- สุธีรา น้อยจันทร์. การศึกษาบทบาทของครอบครัวในการดูแลผู้สูงอายุ : ศึกษาเฉพาะกรณี
ครอบครัวผู้ใช้บริการศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุ ดินแดง และครอบครัวสมาชิก
ชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลสงฆ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.
- สุพัตรา สุภาพ. สังคมและวัฒนธรรมไทย: ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี. พิมพ์ครั้งที่
19. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2534.
- สุพัตรา สุภาพ. ปัญหาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 19. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2546.
- สุวรรณณี ศรีจันทร์อาภา. ความพร้อมในการเป็นบิดามารดาของบิดามารดาในภาคเหนือ
ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2526.
- โสพิณ สุวรรณกุล. ศึกษาบทบาทของบิดาในการเลี้ยงดูบุตรวัยขวบปีแรก. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต วิชาพยาบาลศาสตร์ คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535.
- โสภา ขี้ดมันน์. บุคลิกภาพและพัฒนาการ: แนวโน้มสู่พฤติกรรมปกติและการมี
พฤติกรรมเบี่ยงเบน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส. พรินติ้ง เฮาส์, 2536.
- อัจฉรา เรืองรัตน์. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษา
ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะ
ศาสตร์อุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2544.
- อานันท์ กาญจนพันธ์. โลกาภิวัตน์กับวัฒนธรรมไทย: ท้องถิ่นพัฒนากับโลกาภิวัตน์ วิกฤต
โลกวิกฤตไทยอะไรคือทางรอด. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2544.

ภาษาอังกฤษ

Adeyemo M.O. and Brieger W.R.. Dissemination of Family Life Education to Adolescents
by Their Parents in Suburban Ibadan, Nigeria. International Quarterly of
Community Health Education, 15(3) 1995: 241-252.

Allport, G.W.. Attitude. Reading in Attitude Theory and Measurement. Edited by Martin
Fishbein. New York: John Wiley and sons, 1976.

- Day, R. D., et.al., Edited. **Research and Theory in Family Science**. California: Books/ Cole Publishing Company, 1995.
- Hunt, Todd and Brent D. Ruden. **Mass Communication**. New York: Harper Collins College Publishers, 1993.
- Hurlock, Elizabeth B. **Personality Development**. New York: McGraw Hill, 1974.
- Mendenhall, W. and Sincich, T. 1996. **A Second Course in Statistic: Regression Analysis**. New Jersey: Prentice-Hall.
- Rotundo, E.A.. American Fatherhood: A Hysterical perspective. **American Behavioral Scientist**, 25 (1) 1985: 7-24.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

เฉพาะเจ้าหน้าที่

หมายเลขแบบสอบถาม

[ ] [ ] [ ]

วันที่ ...../...../.....

แบบสอบถาม

เรื่อง บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น
: กรณีศึกษา ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจงการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้ใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่องบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น: กรณีศึกษา ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นตอนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาพัฒนามนุษย์และสังคม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. แบบสอบถามสำหรับพ่อหรือแม่ (คนใดคนหนึ่ง) ประกอบด้วยข้อความ 7 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของพ่อหรือแม่

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่

ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่

ตอนที่ 5 ข้อมูลด้านการตระหนักในบทบาท

ตอนที่ 6 ข้อมูลด้านความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก

ตอนที่ 7 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

3. ข้อมูลที่ได้จากท่านทั้งหมดจะเป็นความลับและนำเสนอผลการศึกษาโดยรวมเท่านั้น

(นางสาวรดา ธรรมวิจิตร)

นิสิตสาขาพัฒนามนุษย์และสังคม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม
เรื่อง บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น:
กรณีศึกษา ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของพ่อหรือแม่ (คนใดคนหนึ่ง)

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย O ล้อมรอบตัวเลขที่กำหนดให้

A1. ท่านอายุเท่าใด (โปรดระบุอายุเต็ม) .....ปี

A2. ท่านจบการศึกษาสูงสุดชั้นใด

1. ไม่ได้เรียน

5. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า / ปวส.

2. ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า

6. ปริญญาตรี

3. มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า

7. สูงกว่าปริญญาตรี

4. มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า/ ปวช.

A3. อาชีพ (อาชีพหลัก)

1. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

3. ค้าขาย / ประกอบอาชีพส่วนตัว

2. พนักงานบริษัทเอกชน

4. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

A4. ครอบครัวของท่านมีรายได้จากการประกอบอาชีพโดยเฉลี่ยเดือนละเท่าใด(ระบุจำนวน).....บาท

A5. เวลาที่ท่านให้แก่ลูกในแต่ละวัน (ในแต่ละวันท่านมีเวลาในการร่วมกิจกรรมกับลูก เช่น พูดคุย รับประทานอาหาร) (ระบุโดยเฉลี่ย).....ชั่วโมงต่อวัน

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย O ล้อมรอบตัวเลขที่ตรงกับความคิดของท่าน

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
B1.	อินเทอร์เน็ต คือ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก เกิดขึ้นจากระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เล็ก ๆ รวมกันเป็นระบบเครือข่ายใหญ่เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลกันทั่วโลก	1	2	3
B2.	การส่งจดหมายบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรียกว่า Website	1	2	3
B3.	www.google.com เป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการดาวน์โหลดข้อมูล	1	2	3
B4.	www.sanook.com คือ ชื่อ E-mail	1	2	3
B5.	การติดตั้งโปรแกรมกั้นกรองเนื้อหาไม่เหมาะสมในคอมพิวเตอร์เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยป้องกันภัยอินเทอร์เน็ตแก่ลูกได้	1	2	3
B6.	ถ้าพบเห็นการกระทำความผิดบนอินเทอร์เน็ต แจ้งได้ที่ โทร.1111	1	2	3

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย O ล้อมรอบตัวเลขที่ตรงกับความคิดของท่าน

พฤติกรรมของพ่อหรือแม่ ในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา

ประจำ	หมายถึง	ทุกวัน
บ่อยครั้ง	หมายถึง	3 – 5 วันต่อสัปดาห์
บางครั้ง	หมายถึง	1 – 2 วันต่อสัปดาห์
นานๆครั้ง	หมายถึง	1 – 3 วันต่อเดือน
ไม่เคย	หมายถึง	น้อยกว่า 1 วันต่อเดือนหรือไม่เคยเลย

ข้อ	ข้อความ	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคย
C1.	ท่านใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นคว้าหาความรู้	1	2	3	4	5
C2.	ท่านใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) บนอินเทอร์เน็ต	1	2	3	4	5
C3.	ท่านใช้โปรแกรมสนทนาผ่านทางอินเทอร์เน็ต	1	2	3	4	5
C4.	ท่านใช้บริการดาวน์โหลดข้อมูลผ่านทางอินเทอร์เน็ต	1	2	3	4	5
C5.	ท่านใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง เช่น ฟังเพลง ชมรายการโทรทัศน์ ชมภาพยนตร์	1	2	3	4	5

ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย O ล้อมรอบตัวเลขที่ตรงกับความคิดของท่าน

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
D1.	พ่อแม่ควรหมั่นเลือกเกมที่ดีร่วมกับเด็ก	1	2	3	4	5
D2.	ข้อสังเกตของภัยอินเทอร์เน็ต คือ พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของลูก เช่นนั่งหน้าคอมพิวเตอร์ตลอด	1	2	3	4	5
D3.	อินเทอร์เน็ตมีแต่ประโยชน์ เพราะทำให้ลูกค้นหาข้อมูลข่าวสารที่สนใจได้ทุกอย่าง	1	2	3	4	5
D4.	อินเทอร์เน็ตเป็นโลกส่วนตัวของวัยรุ่น พ่อแม่ไม่ควรเข้าไปก้าวก่าย	1	2	3	4	5
D5.	การพูดคุยผ่านโปรแกรมสนทนาเป็นสาเหตุหนึ่งของ การนัดหมายล่อลวงไปกระทำในสิ่งที่ไม่ดี	1	2	3	4	5
D6.	ควรมีการออกกฎหมายที่ควบคุมสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ต	1	2	3	4	5

ตอนที่ 5 ข้อมูลด้านการตระหนักในบทบาทของพ่อแม่

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย O ล้อมรอบตัวเลขที่ตรงกับความคิดของท่าน

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
E1.	ลูกสามารถเรียนรู้เรื่องอินเทอร์เน็ตได้ด้วยตนเอง	1	2	3	4	5
E2.	พ่อแม่ควรมีเวลาอยู่ดูแลลูกในช่วงที่ลูกเล่นอินเทอร์เน็ต	1	2	3	4	5
E3.	พ่อแม่ต้องเข้ามามีบทบาทสอนวิธีการใช้อินเทอร์เน็ตที่ถูกต้องปลอดภัยให้กับลูกๆ	1	2	3	4	5
E4.	การป้องกันภัยจากอินเทอร์เน็ต ต้องเริ่มต้นที่พ่อแม่ ต้องรู้เท่าทันอินเทอร์เน็ตไม่น้อยไปกว่าลูก	1	2	3	4	5
E5.	พ่อแม่ต้องมีหน้าที่คอยสังเกต ดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก	1	2	3	4	5
E6.	พ่อแม่ควรให้ความรู้เรื่องอินเทอร์เน็ตแก่ลูก	1	2	3	4	5

ตอนที่ 6 ข้อมูลด้านความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย O ล้อมรอบตัวเลขที่ตรงกับความคิดของท่าน

ข้อ	ข้อความ	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย
F1.	สมาชิกในครอบครัวรับประทานอาหารร่วมกันเสมอ	1	2	3	4	5
F2.	ท่านมีเรื่องขัดแย้งกับลูก	1	2	3	4	5
F3.	สมาชิกในครอบครัวให้ความสำคัญในโอกาสต่างๆ เช่น วันแม่ วันพ่อ	1	2	3	4	5
F4.	เมื่อสมาชิกในครอบครัวมีปัญหาจะนำมาปรึกษากัน	1	2	3	4	5
F5.	ท่านแสดงอาการหงุดหงิด อารมณ์เสียเมื่อลูกทำให้ท่านไม่พอใจ	1	2	3	4	5
F6.	ลูกไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของท่าน	1	2	3	4	5

ตอนที่ 7 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น
คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย O ล้อมรอบตัวเลขที่ตรงกับความคิดของท่าน

ข้อ	ข้อความ	ประจำ	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่ เคย
G1.	ท่านซื้อคอมพิวเตอร์เพื่อให้ลูกได้ใช้ประโยชน์จากการค้นคว้าหาความรู้บนอินเทอร์เน็ต	1	2	3	4	5
G2.	ท่านคอยสังเกตและซักถามลูก ขณะลูกใช้อินเทอร์เน็ต	1	2	3	4	5
G3.	ท่านแนะนำ Website ที่มีประโยชน์ให้ลูก	1	2	3	4	5
G4.	ท่านคอยชี้แจงให้ลูกเข้าใจถึงพิษภัยต่างๆของอินเทอร์เน็ต	1	2	3	4	5
G5.	ท่านมีข้อตกลงในการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก เช่น ทำการบ้านหรืองานบ้านให้เสร็จก่อนใช้อินเทอร์เน็ต	1	2	3	4	5
G6.	ท่านจำกัดช่วงเวลาการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก	1	2	3	4	5
G7.	ท่านกระตุ้นให้ลูกเล่าเรื่องเกี่ยวกับสิ่งที่พบเห็นในอินเทอร์เน็ตให้กับท่านได้รับทราบและให้ร้องขอความช่วยเหลือหรือขอคำปรึกษาเมื่อพบกับปัญหา	1	2	3	4	5
G8.	ท่านทำความเข้าใจกับลูกเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อป้องกันลูกจาก Website ที่ไม่เหมาะสม	1	2	3	4	5
G9.	ท่านแนะนำลูกในการใช้อีเมล	1	2	3	4	5
G10.	ท่านตรวจสอบหรือสอบถามการส่งอีเมลที่ส่งมาให้ลูก	1	2	3	4	5
G11.	ท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้แชทรูม หรือห้องสนทนา เกี่ยวกับข้อมูลที่เด็กควรปกปิดไว้ ไม่ควรบอกให้ผู้อื่นทราบ เช่น นามสกุล ที่อยู่ หรือรหัสผ่านที่เป็นความลับกับผู้ที่ไม่ เคยรู้จัก หรือเริ่มรู้จักกันทางอินเทอร์เน็ต	1	2	3	4	5
G12.	ท่านวางคอมพิวเตอร์ที่ลูกใช้ไว้ในที่เปิดเผย เช่น ห้องนั่งเล่นมากกว่าที่จะวางไว้ในห้องนอนหรือห้องส่วนตัวเพื่อคอยสังเกตการใช้คอมพิวเตอร์ของลูก	1	2	3	4	5

***** ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ*****

ภาคผนวก ข การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

กรณีศึกษาที่ 1

- **ข้อมูลทั่วไป**

พ่อ อายุ 59 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เคยทำงานเป็นพนักงานบริษัทที่เมืองจีน ตอนนี้เกษียณแล้ว เพิ่งมาอยู่กับลูกได้ 2 ปีแล้ว รายได้ของครอบครัว 30,000 บาท ภรรยาพิการ มีลูก 2 คน ลูกสาวอายุ 15 ปีและลูกชาย 9 ปี คนโตกำลังเรียนอยู่ ม.3 เป็นเด็กเรียนเก่ง ได้ 4.00 ตลอด มีเวลาให้ลูกมากถึงวันละ 7 ชั่วโมง และพ่อใกล้ชิดลูกมากกว่าแม่ เนื่องจากแม่ชอบบ่น จู้จี้ ลูกจึงไม่ยอมคุยด้วย และพ่อยังเป็นครูสอนภาษาอังกฤษและภาษาจีนให้ลูก วันละ 1 หน้า

- **ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต**

โลกปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปแล้ว อินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมาก การอ่านหนังสือน้อยลง เพราะส่วนใหญ่จะใช้การอ่านหนังสือพิมพ์ทางอินเทอร์เน็ตมากกว่า เห็นว่าอินเทอร์เน็ตเป็นไปในทางบวก เพราะมีประโยชน์ถ้าใช้ในทางที่ถูกต้อง

- **การใช้อินเทอร์เน็ตของลูก**

ตอนลูกสาวอายุ 13 ปี เคยเล่นเกมสตั๊ดมูมาก จนมีอาการเบลอ ซึ่ลิม ก้าวร้าว พุดจาไม่เพราะ เคยใช้โปรแกรมสนทนาทางอินเทอร์เน็ต ตั้งแต่ 8 โมงเช้า ถึงเที่ยงคืน แม่เคยห้ามแต่ไม่ฟัง เล่นจนปวดหัว ต้องกินพารา 10 เม็ด เคยเล่นอินเทอร์เน็ตแล้วให้เบอร์โทรศัพท์เพื่อนชายไป แล้วเพื่อนโทรมาที่บ้าน พ่อรับโทรศัพท์จึงพูดสอนไปว่า การเล่น Chat/MSN ห้ามให้เบอร์โทรใครเด็ดขาด ถ้าจะเล่นต้องเล่นกับคนรู้จักเท่านั้น

- **การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก**

ตอนช่วงกลับมาอยู่กับลูกพบว่า ลูกติดอินเทอร์เน็ต จึงเข้มงวดในการใช้อินเทอร์เน็ตมาก ให้ใช้เล่นเกมเฉพาะเสาร์-อาทิตย์ วันละ 1 ชั่วโมง วันธรรมดาให้ใช้เฉพาะค้นคว้าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนเท่านั้น นอกนั้นห้ามเด็ดขาด วางคอมพิวเตอร์ไว้ห้องกลางบ้าน เนื่องจากจะได้คอยสังเกตพฤติกรรมการใช้เน็ตของลูก พ่อแม่สามารถมองเห็นได้

ก่อนหน้านี้ไม่มีเวลาในการดูแลลูก ทำให้ลูกเล่นเกมและใช้โปรแกรมสนทนาทางอินเทอร์เน็ต แต่ตอนนี้ออกจากงานแล้ว มีเวลาดูแลลูกมากขึ้น นอกจากนี้พ่อยังมีความคิดว่า ลูกอายุอยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อต้องดูแลมากเป็นพิเศษในช่วงนี้ ทำให้เข้มงวดกับลูกมาก จะเริ่มปล่อยก็ต่อเมื่อลูกขึ้นมหาวิทยาลัย เพราะลูกโตแล้วมีความคิดเป็นของตนเอง

- **พ่อแม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับศูนย์ หรือไม่ อย่างไร**

ลูกเพิ่งมาสมัครได้ 2 วัน วันนี้เลยมาคุยศูนย์กับลูก ให้มารู้ว่าศูนย์ว่าเป็นยังไง เพราะได้ยื่นชื่อโครงการมานานแล้ว ตอนนี้องเห็นว่ามีข้อดีเพราะเป็นสถานที่ที่ทำให้ลูกใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

กรณีศึกษาที่ 2

- **ข้อมูลทั่วไป**

พ่อ อายุ 44 ปี จบการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พ่อกับแม่ทำงานบริษัทเอกชน คนละแห่ง รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 30,000 บาท มีลูก 2 คน ลูกชายคนโตอายุ 15 ปี และลูกสาวคนเล็กอายุ 10 ปี พ่อจะเวลาที่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน ประมาณ 2 ชั่วโมง ลูกไม่ค่อยยกล้ำคุยกับพ่อ เพราะพ่อไม่ค่อยมีเวลาดูแล แต่จะสนิทกับแม่มากกว่า เพราะแม่ตามใจลูกและมีเวลาอยู่กับลูกมากกว่าพ่อ

- **ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต**

อินเทอร์เน็ตมีประโยชน์มากกว่าโทษ เพราะสามารถหาความรู้ได้ พ่อใช้อินเทอร์เน็ตบ้าง ถ้ามีเวลาว่าง ส่วนใหญ่ใช้หาข้อมูลข่าวสาร เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ อ่านข่าว

- **การใช้อินเทอร์เน็ตของลูก**

ส่วนใหญ่ลูกใช้ทำงาน ทำรายงานเรื่องเรียน เมื่อก่อนเคยเล่นเกมสตั๊ด มีผลต่อพฤติกรรม ทำให้ต้องการเอาชนะ กับน้องก็ไม่ค่อยยอม ก้าวร้าว

- **การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต**

เมื่อก่อนชอบเล่นเกมสตั๊ด ทำให้ต้องวางกฎเกณฑ์การใช้อินเทอร์เน็ต คือ ให้เล่นเกมสตั๊ดวันละ 1 ชั่วโมง ถ้ามีเวลาก็เล่นเกมสตั๊ดกับลูก แต่ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีเวลาดูแลการใช้เน็ตของลูก เนื่องจากต้องทำงาน ระยะเวลาเริ่มพาลูกไปทำกิจกรรมที่ลูกสนใจ เช่น เล่นปิงปอง คาไปเอร่า เพื่อดึงความสนใจจากอินเทอร์เน็ตไปอยู่ที่กีฬา ทำให้ตอนนี้ลูกเล่นอินเทอร์เน็ตน้อยลงและมาสนใจกีฬาแทน

- **พ่อแม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับศูนย์ หรือไม่ อย่างไร**

ไม่ค่อยได้ติดต่อศูนย์ จะมารับ-ส่งลูกทำกิจกรรม ถ้ามีเวลาว่างจะมาดูบ้าง

- **พ่อแม่เรียนรู้อะไรจากศูนย์**

ลูกได้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆ ได้รู้จักการเข้าสังคม ทำกิจกรรมต่างๆที่มีประโยชน์

- **ศูนย์มีจุดอ่อน จุดแข็งอย่างไร**

จุดอ่อน พื้นที่ทำกิจกรรมเป็นพื้นที่เปิด ทำให้ไม่ค่อยสะดวกในการทำกิจกรรมและมีเสียงรบกวน

จุดแข็ง มีกิจกรรมให้เด็กทำหลากหลาย ทั้งสันทนาการและนันทนาการ ทำให้ลูกได้ห่างไกลจากสิ่งไม่ดี

กรณีศึกษาที่ 3

- **ข้อมูลทั่วไป**

พ่อ อายุ 62 ปี จบการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 6 เคยรับราชการ รพ.พระมงกุฎ แต่ตอนนี้ปลดเกษียณแล้ว รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 30,000 บาท พ่อมีเวลาที่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน 5 ชั่วโมง ภรรยาเป็นแม่บ้าน มีลูกสาวอายุ 15 ปี ลูกสนิทกับพ่อมากกว่าแม่ เนื่องจากใกล้ชิดกันมากกว่า ส่วนใหญ่จะพาลูกไปทำกิจกรรม เช่น ซ้อมกีฬา เรียนพิเศษ

- **ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต**

อินเทอร์เน็ตมีทั้งประโยชน์และโทษ ถ้ารู้จักการใช้ก็จะเกิดประโยชน์ ถ้าไม่รู้จักควบคุมก็จะเกิดโทษ ถ้าพ่อแม่ไม่ดูแลก็อาจเกิดปัญหาได้

- **การใช้อินเทอร์เน็ตของลูก**

ส่วนใหญ่ลูกจะใช้อินเทอร์เน็ตในเรื่องการเรียน ใช้ทำรายงาน ค้นคว้าหาข้อมูล เล่นเกมส์บ้างเป็นบางครั้ง ลูกจะไม่ค่อยใช้อินเทอร์เน็ตมากนัก เนื่องจากสนใจทำกิจกรรมมากกว่า เช่น กีฬา

- **การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต**

พ่อไม่มีความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตและไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ต

โดยให้วางคอมพิวเตอร์ไว้ในห้องรับแขก เนื่องจากจะได้ดูแลได้สะดวก คอยสังเกตได้ว่า ลูกใช้ทำอะไรบ้าง วางกฎในการใช้อินเทอร์เน็ตไว้ว่า ใช้เล่นเกมได้เฉพาะวันเสาร์ - วันอาทิตย์ วันละ 1 ชั่วโมง ห้ามใช้เกิน 2 ทุ่ม ส่วนวันธรรมดาให้ใช้เฉพาะค้นคว้าข้อมูลเรื่องการเรียน ห้ามใช้เกิน 3 ทุ่ม

- **พ่อแม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับศูนย์ หรือไม่ อย่างไร พ่อแม่เรียนรู้อะไรจากศูนย์ ศูนย์มีจุดอ่อน จุดแข็งอย่างไร**

เพิ่งพาลูกมาเป็นครั้งแรก ยังไม่ค่อยรู้จักศูนย์ เท่าที่เห็นคิดว่า เป็นหน่วยงานที่ดีมาก เพราะทำให้เด็กได้มีสถานที่ในการทำกิจกรรมช่วงปิดภาคเรียน

กรณีศึกษาที่ 4

- **ข้อมูลทั่วไป**

แม่ อายุ 40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นแม่บ้าน (เคยทำงานตกแต่งภายใน) แยกทางกับสามี มีลูกสาว 2 คน คนโตอายุ 15 ปี คนเล็กอายุ 9 ปี รายได้ของครอบครัว 35,000 บาท แม่มีเวลาให้แก่อลูในแต่ละวัน 5 ชั่วโมง แม่ใกล้ชิดกับลูกมาก เนื่องจากเป็นแม่บ้าน ทำให้อยู่กับลูกตลอดเวลา ไปรับส่งลูกไปโรงเรียน ทำกิจกรรมต่างๆ เช่น เรียนร้องเพลง เรียนเต้น เรียนการแสดง เพราะลูกชอบทำกิจกรรมมาก

- **ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต**

อินเทอร์เน็ตมีทั้งประโยชน์และโทษขึ้นอยู่กับการใช้งาน จริงๆแล้วมีประโยชน์มาก เพราะสะดวก รวดเร็วมาก เป็นสิ่งที่มีประโยชน์กับลูกมาก ถ้าใช้ในทางที่ถูกต้องเหมาะสม

- **การใช้อินเทอร์เน็ตของลูก**

ลูกเคยตามน้ำเชยซึ่งเปิดร้านคอมพิวเตอร์ไปเล่นเกมสแรกนารือคอยู่ระยะหนึ่ง ทำให้ขอไปเล่นอินเทอร์เน็ตทุกวัน และเพื่อนเคยชวนไปเล่น Chat แล้วให้เบอร์โทรศัพท์คนที่เล่น Chat ด้วยกัน จนมีผู้ชายโทรศัพท์มาที่บ้าน แล้วแม่เป็นคนรับโทรศัพท์ ทำให้รู้ความจริง จึงได้สอนเรื่องการใช้อินเทอร์เน็ต เมื่อเห็นว่า ลูกเริ่มจะใช้อินเทอร์เน็ตในทางที่ไม่เหมาะสม แม่จึงพยายามพาดึงลูกไปทำกิจกรรมที่ลูกชอบ เช่น เรียนเต้น การแสดง ร้องเพลง จนลูกสนใจกิจกรรมเหล่านั้นมากกว่าอินเทอร์เน็ต

- **การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต**

แม่เล่นอินเทอร์เน็ตไม่เป็น ตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ในห้องทำงานซึ่งสามารถสังเกตเห็นได้ตลอด เมื่อก่อนไม่ค่อยมีเวลาดูแลลูก พอเกิดปัญหาลูกเล่นเกมและเล่น Chat มากเกินไป จึงเข้ามาดูแลลูกมากขึ้น โดยตั้งกฎว่า จะใช้อินเทอร์เน็ตต้องขออนุญาตก่อนทุกครั้ง และพยายามดึงลูกไปทำกิจกรรมที่ลูกสนใจแทน

- **พ่อแม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับศูนย์ หรือไม่ อย่างไร**

มาศูนย์กับลูกทุกครั้ง เพราะมารับ-ส่ง และมาดูแลลูกทำกิจกรรม

- **ศูนย์มีจุดอ่อน จุดแข็งอย่างไร**

จุดอ่อน สถานที่คับแคบไป ทำกิจกรรมได้ไม่สะดวก การประชาสัมพันธ์น้อยเกินไป

จุดแข็ง เป็นสถานที่ที่ดีมาก ทำให้เด็กได้ทำกิจกรรมมากมาย ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

กรณีศึกษาที่ 5

● ข้อมูลทั่วไป

แม่ อายุ 45 ปี จบการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แม่เป็นแม่บ้าน ส่วนพ่อทำงานขับแท็กซี่ รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 30,000 บาท เวลาที่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน 1 ชั่วโมง มีลูกชาย 2 คน คนโตอายุ 19 ปี (เรียนออกแบบนิเทศ ปี2 ราชวมงคลธัญบุรี) คนเล็กอายุ 15 ปี ลูกคนโตจะมีกิจกรรมของตนเอง ชอบเต้น b-boy ลูกทั้ง 2 คนใกล้ชิดแม่มากกว่าพ่อ เพราะแม่เป็นแม่บ้าน มีเวลาเจอกันมากกว่าพ่อ แต่ลูกจะติดเพื่อนและแฟน ชอบทำกิจกรรม มักตื่นนอนสาย และกลับบ้านดึกเป็นประจำ ลูกชอบเที่ยวและไม่ค่อยเชื่อฟังแม่

● ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตมีประโยชน์ เนื่องจากลูกจะได้ค้นคว้าข้อมูลข่าวสาร เป็นประโยชน์ในเรื่องการเรียน และเป็นโทษถ้าใช้ในทางที่ผิด เช่น เกมส์ Chat

● การใช้อินเทอร์เน็ตของลูก

ลูกชายคนโตติดเล่น Chat, MSN มาก เคยเล่นอินเทอร์เน็ตจนค่าโทรศัพท์ที่บ้านแพงมาก ประมาณ 4,000 บาทต่อเดือน และพูดก็ไม่ฟัง ไม่ค่อยเชื่อฟัง ชอบแอบเล่นตอนกลางคืน

● การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต

แม่ไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ตและไม่มีความรู้เรื่องอินเทอร์เน็ต ค่อนข้างให้อิสระในการใช้อินเทอร์เน็ตแก่ลูก เพราะเห็นว่าลูกโตแล้ว วางเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ในห้องลูกจนเมื่อลูกใช้อินเทอร์เน็ตแล้วเสียค่าใช้จ่ายมากเกินไปคิดว่ากล่าวตักเตือน แต่ลูกก็ยังแอบเล่น จนปัจจุบันไม่ต่อโทรศัพท์บ้าน ทำให้ใช้อินเทอร์เน็ตไม่ได้

● พ่อแม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับศูนย์ หรือไม่ อย่างไร

แม่เคยเข้ามาที่ศูนย์ครั้งเดียว ลูกมาบอกว่ามาที่ศูนย์เป็นประจำก็ไว้ใจ เพราะเคยได้ยินชื่อเสียงของศูนย์มานานแล้ว และเห็นว่าลูกได้มาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

● ศูนย์มีจุดอ่อน จุดแข็งอย่างไร

กลัวว่าเด็กวัยรุ่นจะจับกลุ่มมั่วสุมทำสิ่งไม่ดี

กรณีศึกษาที่ 6

- ข้อมูลทั่วไป

แม่อายุ 36 ปี จบการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เป็นแม่บ้านที่กำลังศึกษาอยู่ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง สามีใหม่ทำงานบริษัทเอกชน รายได้เฉลี่ยของครอบครัว ประมาณ 30,000 บาท มีลูกชาย 2 คน อายุ 15 และ 9 ปี (ลูกคนเล็กอยู่ต่างจังหวัด) หย่ากับพ่อของลูกแล้ว ตอนนี้มีสามีใหม่ ลูกเข้ากันได้กับสามีใหม่ แม่สนิทกับลูกเพราะอยู่ดูแลลูกชายตลอด มีอะไรก็จะพูดคุยกัน ลูกชอบดูมวยปล้ำมาก ชอบพูดคุยกับแม่เรื่องมวยปล้ำ มีเวลาให้ลูกวันละ 5 ชั่วโมง

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

เป็นสิ่งที่ดีมีประโยชน์ หาข้อมูลข่าวสารที่สนใจได้ทุกเรื่อง แต่คนชอบไปใช้ในทางไม่ดี เช่น เด็กเล่นเกมส์

- การใช้อินเทอร์เน็ตของลูก

ช่วงลูกเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนชอบชวนไปเล่นเกมส์ ทำให้ติดเกมส์มาก พวกเขาเล่นเกมส์ ต่อสู้ แรกนารีอาก ชอบไปเล่นตามร้าน เคยขโมยเงินไปเล่นเกมส์ ช่วงนั้นมีพฤติกรรมชอบโกหก ก้าวร้าว มักหายไปทั้งวัน ไปเล่นเกมส์กับกลุ่มเพื่อนแถวบ้าน ต่อมาจึงติดตั้งอินเทอร์เน็ตที่บ้าน เพื่อจะได้ดูแลทั่วถึง และจำกัดการเล่นอินเทอร์เน็ต แต่ปัจจุบันลูกไม่ค่อยใช้อินเทอร์เน็ต เพราะกำลังสนใจการดูมวยปล้ำมาก เคยบอกแม่ว่าไม่ออกไปหาเพื่อนแถวบ้าน เนื่องจากเพื่อนชอบชวนไปเล่นเกมส์

- การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก

แม่ใช้อินเทอร์เน็ตไม่เป็นและไม่ค่อยมีความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ตั้งแต่คอมพิวเตอร์มีติดตั้งอินเทอร์เน็ตจะจำกัดการใช้วันละ 2 ชั่วโมง บ้านมีคอมพิวเตอร์ 2 เครื่อง ให้ใช้เล่นคอมพิวเตอร์ชั้นแรกที่บ้าน เพราะจะได้สังเกตเห็นได้ว่าลูกใช้เล่นอะไรบ้าง ค่อนข้างให้อิสระในการเล่นอินเทอร์เน็ต ไม่ได้บังคับว่าห้ามเล่นอะไร แต่จะคอยสอนว่าใช้อะไรที่เกิดผลเสีย เช่น ถ้าเล่นเกมส์มากเกินไป สายตาจะสั้น หรือเพื่อนแถวบ้านที่เล่นเกมส์จนเลิกเรียนหนังสือไปเลย คือพยายามยกตัวอย่างที่ลูกเคยเห็นมาสอนลูก

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น

เพิ่งพาลูกมาเรียนได้ซักระยะแล้ว เห็นว่าเป็นโครงการที่ดีมาก เคยมาหาที่ห่าง แต่หาไม่เจอ ดีใจมากที่ลูกได้มาเข้าร่วมกิจกรรมที่นี่ เพราะลูกจะได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

กรณีศึกษาที่ 7

● ข้อมูลทั่วไป

แม่ อายุ 40 ปี จบการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 แม่กับพ่อทำงานบริษัทเอกชนด้วยกันทั้งคู่ รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 25,000 บาท เวลาที่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน 2 ชั่วโมง มีลูกชายคนเดียว อายุ 20 ปี เรียนมหาวิทยาลัยเอกชน ปี2 แม่จะสนิทกับลูกมากกว่าพ่อ เนื่องจากแม่ใกล้ชิดกับลูกมากกว่า คอยดูแลลูกทุกอย่าง และตามใจลูกมากกว่าพ่อ เช่น ถ้าลูกต้องการอะไร ถ้ามีประโยชน์ ก็จะหามาให้ เช่น โทรศัพท์ กีตาร์ ลูกชอบดนตรีมาก แม่ก็คอยสนับสนุนตลอด ส่วนพ่อไม่ค่อยเวลาอยู่กับลูก

● ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ทั้งประโยชน์และโทษ ถ้าลูกใช้ในการเรียนถือว่าเป็นประโยชน์มาก เช่น ใช้ค้นคว้าหาความรู้ หาข้อมูลทำรายงาน แต่ถ้าลูกใช้ในด้นบันเทิงมากเกินไปก็อาจเป็นโทษได้ เช่น การเข้าไปดูเว็บไซต์ลามก การ Chat การเล่นเกมส์

● การใช้อินเทอร์เน็ตของลูก

ส่วนใหญ่ลูกจะใช้ในเรื่องการเรียน หาข้อมูลทำรายงาน แต่ก็มีบ้างที่ลูกใช้เล่นเกมส์ ส่วนใหญ่จะชอบเล่น Chat มากกว่า บางครั้งเล่นจนดึก ไม่ยอมเข้านอน

● การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต

เมื่อก่อนแม่ไม่มีความรู้เรื่องอินเทอร์เน็ตและอินเทอร์เน็ตไม่เป็นเลย แต่พยายามหาความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต เช่น การอ่านหนังสือ การพูดคุยกับเพื่อนที่ทำงาน และการซักถามจากลูก เพราะอยากรู้ว่าลูกใช้อินเทอร์เน็ตทำอะไรบ้าง และลูกใช้ในทางที่เป็นประโยชน์หรือไม่ อย่างไร

คอมพิวเตอร์วางไว้ในห้องลูก แม่ไม่ได้วางกฎเกณฑ์การใช้อินเทอร์เน็ตให้แก่ลูก แต่จะคอยสังเกตการใช้อินเทอร์เน็ตของลูก จะพยายามเข้ามาดูลูกใช้อินเทอร์เน็ต คอยซักถามว่าลูกทำอะไร และตักเตือนถ้าลูกเล่น Chat มากเกินไป เพราะแม่คิดว่า ลูกโตแล้วใช้วิธีการพูดให้เข้าใจเหตุผลดีกว่าห้ามไม่ให้ทำ

● พ่อแม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับศูนย์ หรือไม่ อย่างไร

แม่เพิ่งเข้ามาที่ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่นเป็นครั้งแรก แต่รู้ว่าลูกมาเรียนร้องเพลงและเต้น B-boy ที่ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น ดีใจที่ลูกเข้ามาทำกิจกรรมที่นี่ ลูกจะได้ทำสิ่งที่สนใจ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

กรณีศึกษาที่ 8

● ข้อมูลทั่วไป

พ่อ อายุ 42 ปี จบการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) อาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 30,000 บาท มีเวลาที่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน 4 ชั่วโมง มีลูกชาย 2 คน อายุ 15 และ 13 ปี ลูกทั้งสองคนสนิทกับแม่มากกว่าพ่อ เพราะพ่อเป็นคนเงี้ยบๆ และดู ส่วนแม่จะมีเวลาอยู่กับลูกมากกว่าพ่อ ลูกมีเรื่องอะไรก็มักจะมาคุยกับแม่ ลูกคนโตเป็นเด็กเรียนดี

● ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตเป็นเทคโนโลยีที่มีประโยชน์สำหรับลูกมาก โดยเฉพาะในเรื่องการเรียน แต่อาจเกิดผลเสียได้ ถ้าลูกใช้ในด้านบันเทิงมากกว่า เช่น เล่นเกมส์ เข้าเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม

● การใช้อินเทอร์เน็ตของลูกชายคนโต

เมื่อก่อนลูกจะใช้ค้นคว้าหาข้อมูล ทำรายงานเกี่ยวกับเรื่องเรียน แต่มีช่วงหนึ่งชอบเล่นเกมส์มาก กลับมาจากโรงเรียนก็นั่งเล่นเกมส์ จนต้องว่ากล่าวตักเตือน ทำให้ลูกออกไปเล่นเกมส์ตามร้านนอกบ้าน ช่วงที่ลูกติดเกมส์ทำให้ผลการเรียนลดลง

● การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต

ตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ในห้องรวมของบ้าน จะได้สังเกตได้ว่าลูกใช้ทำอะไรบ้าง พ่อไม่มีความรู้เรื่องอินเทอร์เน็ตและใช้อินเทอร์เน็ตไม่เป็น ไม่ได้ตั้งกฎเกณฑ์ในการใช้อินเทอร์เน็ต แต่ใช้วิธีการพูดคุย แนะนำว่าอินเทอร์เน็ตมีประโยชน์และโทษอย่างไร ตอนนี้อยากหากิจกรรมอื่นให้ลูกทำ เช่น เรียนพิเศษ

● พ่อแม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับศูนย์ หรือไม่ อย่างไร

มาส่งลูกมาสมัครเป็นสมาชิกศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น เพราะอยากให้ลูกมาทำกิจกรรมที่นี่ เพราะลูกจะได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จะได้พัฒนาตัวเองทั้งทางการเรียนและสังคมมากขึ้น

กรณีศึกษาที่ 9

● ข้อมูลทั่วไป

พ่อ อายุ 45 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพ พนักงานรัฐวิสาหกิจของการเคหะแห่งชาติรายได้เฉลี่ยของครอบครัว 80,000 บาท พ่อมีเวลาที่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน 2 ชั่วโมง ส่วนแม่เปิดร้านเสริมสวย และมีธุรกิจของครอบครัว เปิดร้านผ้ามาและปล่อยเงินกู้ มีลูก 2 คน ลูกสาวอายุ 16 ปี ลูกชายอายุ 11 ปี ลูกๆสนิทกับพ่อมากกว่าแม่ เพราะพ่อพูดคุยสนุก คุยอะไรได้ง่ายกว่า แต่เวลาทำผิดพ่อจะลงโทษบ้าง แต่ตอนนี้ลูกโตแล้ว ไม่ได้ทำโทษ ใช้วิธีการว่ากล่าวตักเตือน

● ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตมีทั้งผลดีและผลเสีย ขึ้นอยู่กับวิธีการใช้

● การใช้อินเทอร์เน็ตของลูก

ลูกสาวชอบเล่น MSN มาก โดยจะเปิดออนไลน์ไว้ทั้งวัน มีพฤติกรรมชอบคุยโทรศัพท์ทั้งวัน พูดไม่ค่อยเชื่อฟัง ช่วงที่ผ่านมาผลการเรียนก็ลดลง

ส่วนลูกชายจะชอบเล่นเกมสมาก วันธรรมดาจะเล่นหลังจากกลับจากโรงเรียน ส่วนวันหยุดจะเล่นทั้งวัน

● การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต

พ่อใช้อินเทอร์เน็ตไม่เป็น วางคอมพิวเตอร์ไว้หน้าบ้าน เพื่อจะได้รู้ว่าลูกใช้ทำอะไรบ้าง ตั้งกฎไว้ว่าจะเล่นตอนไหนก็ได้ แต่ห้ามเกินเที่ยงคืน และช่วง 1 ทุ่มถึง 2 ทุ่มครึ่ง จะต้องทำการบ้าน หรือไม่ก็อ่านหนังสือเรียน ค่อนข้างจะให้อิสระในการใช้อินเทอร์เน็ต แต่จะสอนให้รู้ว่า หน้าที่ของลูกตอนนี้คือ การเรียน อินเทอร์เน็ตจะใช้เรื่องอะไรก็ได้ แต่ต้องมีขีดจำกัด

● พ่อแม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับศูนย์ หรือไม่ อย่างไร

ช่วงแรกจะมารับมาส่งลูกมาทำกิจกรรมที่ศูนย์ มาดูลูกมาทำกิจกรรมบ้าง ถ้าลูกผลการเรียนไม่ตกก็มาทำกิจกรรมได้

กรณีศึกษาที่ 10

● ข้อมูลทั่วไป

พ่อ อายุ 43 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน แม่เป็นแม่บ้าน รายได้ของครอบครัว 80,000 บาท เวลาที่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน 4 ชั่วโมง มีลูกชายคนเดียวอายุ 15 ปี เลี้ยงลูกแบบตามใจมาก เพราะมีลูกคนเดียว จึงอยากให้ลูกสบาย ลูกจะสนิทกับพ่อมากกว่า เพราะเข้าใจกันมากกว่าเป็นลูกผู้ชายเหมือนกัน

● ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ดีมีประโยชน์มาก เพราะตนเองก็ทำงานเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตอยู่แล้ว อยากให้ลูกใช้ในด้านการศึกษาหาสิ่งที่เป็นประโยชน์ แต่ลูกมักใช้ในด้านที่เป็นโทษ เช่น เล่นเกมส์

● การใช้อินเทอร์เน็ตของลูก

ส่วนใหญ่ลูกจะใช้อินเทอร์เน็ตในการเล่นเกมส์ โดยวันธรรมดาจะเล่นเกมหลังเลิกเรียน ส่วนวันเสาร์ – อาทิตย์จะเล่นทั้งวัน ลูกจะติดเกมส์มาก จนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัดเจน เช่น ก้าวร้าว โมโหง่ายถ้าใครทำให้ไม่พอใจ พูดไม่ค่อยเชื่อฟัง

● การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต

พ่อมีความรู้เรื่องอินเทอร์เน็ตเป็นอย่างดี และใช้อินเทอร์เน็ตเป็นประจำ เพราะทำงานเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต เมื่อก่อนให้ใช้อย่างอิสระเนื่องจากไม่ค่อยมีเวลาดูแลเวลาลูกใช้ แต่พอลูกเริ่มติดอินเทอร์เน็ตมากๆ ก็เริ่มควบคุมการใช้มากขึ้น เช่น ให้ใช้วันละ 2 ชั่วโมง และจะพยายามไปสังเกต พูดคุยเวลาลูกใช้เล่นเกม จนช่วงนี้ลูกเริ่มเล่นน้อยลง

● พ่อแม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับศูนย์ หรือไม่ อย่างไร

พาลูกมาสมัครเป็นครั้งแรก อยากให้ลูกมีกิจกรรมอย่างอื่นนอกจากการเล่นเกมส์บ้าง ตั้งใจว่าอยากพาลูกมาทำกิจกรรมที่ลูกชอบ

กรณีศึกษาที่ 11

- **ข้อมูลทั่วไป**

พ่อ อายุ 45 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพส่วนตัว รายได้ของครอบครัว 50,000 บาท เวลาที่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน 5 ชั่วโมง แม่เป็นแม่บ้าน มีลูก 3 คน ลูกชายคนโต 19 ปี ลูกชายคนกลาง 14 ปี ลูกสาวคนเล็ก 9 ปี ลูกทั้ง 3 จะสนิทกับแม่มากกว่า เพราะแม่อยู่ดูแลลูกตลอด ส่วนพ่อต้องทำงาน จึงไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับลูก

- **ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต**

อินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ดีมีประโยชน์ เพราะลูกจะได้ใช้ค้นคว้าหาข้อมูล ทำรายงาน

- **การใช้อินเทอร์เน็ตของลูก**

ลูกคนเล็กชอบเล่นเกมออนไลน์ และชอบใช้คำพูดที่ไม่สุภาพ เช่น กู มึง ส่วนลูกคนกลางและคนโต จะใช้อินเทอร์เน็ตเรื่องการเรียน เช่น ค้นคว้าหาข้อมูล ทำรายงาน บางครั้งก็ใช้เล่น Chat และ MSN บ้าง

- **การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต**

พ่อมีความรู้เรื่องอินเทอร์เน็ตและใช้อินเทอร์เน็ตในการทำงาน วางคอมพิวเตอร์ไว้ห้องกลางบ้าน เพื่อจะได้สังเกตเห็นว่าลูกใช้อินเทอร์เน็ตทำอะไรบ้าง พ่อจะตั้งกฎไว้ว่า ให้เล่นอินเทอร์เน็ตคนละ 3 ชั่วโมง สลับกัน

- **พ่อแม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับศูนย์ หรือไม่ อย่างไร**

ไม่เคยติดต่อศูนย์และไม่เคยสนใจ แต่ลูกๆสนใจเลยพามาสมัคร

- **พ่อแม่เรียนรู้อะไรจากศูนย์**

เป็นสิ่งที่ดี เพราะเด็กจะได้มีกิจกรรมทำและพ่อแม่จะได้รู้ว่าลูกอยู่ที่ไหนและมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้คอยดูแล

- **ศูนย์มีจุดอ่อน จุดแข็งอย่างไร**

จุดอ่อน คือ สถานที่คับแคบ ควรจัดเป็นห้องๆ ข้อดี คือ พ่อแม่สามารถวางใจได้ว่าลูกอยู่กับเจ้าหน้าที่และรู้ว่าลูกอยู่ที่ไหน

กรณีศึกษาที่ 12

● ข้อมูลทั่วไป

แม่ อายุ 39 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพ มัคคุเทศก์นำเที่ยว พ่อเป็นพนักงานบริษัทเอกชน รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 30,000 บาท เวลาที่ให้แก่อลูในแต่ละวัน 5 ชั่วโมง มีลูกชายคนเดียวอายุ 16 ปี ลูกจะสนิทสนมกับพ่อมากกว่าแม่ เพราะเป็นลูกผู้ชาย คู่กันลูกคอกันมากกว่า

● ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ดี ถ้ารู้จักใช้ให้เกิดประโยชน์

● การใช้อินเทอร์เน็ตของลูก

ลูกจะใช้อินเทอร์เน็ตเรื่องเรียน เช่น หาข้อมูล ทำรายงาน นอกนั้นจะใช้เล่นเกม

● การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต

แม่ใช้อินเทอร์เน็ตบ้าง วางคอมพิวเตอร์ไว้กลางบ้าน ตั้งกฎการใช้อินเทอร์เน็ตไว้ว่า วันจันทร์ถึงวันพฤหัสบดีจะไม่ให้เล่น เพราะลูกจะได้ใช้เวลาอย่างเต็มที่ในการเรียน เช่น อ่านหนังสือ ทบทวนบทเรียน ทำรายงาน ส่วนวันศุกร์ถึงวันอาทิตย์ให้เล่นอินเทอร์เน็ตวันละ 1 ชั่วโมง ถ้าเกิดเล่นเกม จะให้เล่นเฉพาะเกมที่เกี่ยวกับการวางแผนและเกมที่ไม่น่ารุนแรง ถ้าเป็นเกมที่เป็นการต่อสู้ที่รุนแรงจะไม่ให้เล่นเด็ดขาด แม่จะอยู่คอยดูแลเวลาลูกใช้อินเทอร์เน็ตตลอด

● พ่อแม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับศูนย์ หรือไม่ อย่างไร

ไม่เคย เพราะเดินผ่านเฉยๆ แต่สงสัยว่าทำไมมีเด็กจำนวนมากมาที่ศูนย์

● พ่อแม่เรียนรู้อะไรจากศูนย์

เป็นสิ่งที่ดี เพราะมีกิจกรรมหลายอย่าง อาจมีสิ่ง que เด็กได้เรียนตามความชอบได้

● ศูนย์มีจุดอ่อน จุดแข็งอย่างไร

จุดเด่น เป็นศูนย์รวมที่มีกิจกรรมที่มีประโยชน์แก่เด็ก

จุดด้อย เด็กอาจโกหกว่ามาศูนย์เป็นข้ออ้างได้

ศูนย์ส่งเสริมกิจการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรณีศึกษาที่ 13

- **ข้อมูลทั่วไป**

สัมภาษณ์วันที่ 15 มีนาคม 2550

แม่ อายุ 44 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพ ธุรกิจส่วนตัวกับภรรยา รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 50,000 บาท เวลาที่ให้แกลูกในแต่ละวัน 5 ชั่วโมง มีลูก 3 คน ลูกสาวคนโตอายุ 16 ลูกชายคนกลางและคนเล็กอายุ 13 และ 9 ปี ความสัมพันธ์ในครอบครัวดี ลูกจะสนิทกับแม่มากกว่า เพราะพ่อเป็นคนเงียบๆ พูดน้อย

- **ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต**

ถ้ารู้จักใช้ก็จะเป็นประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่อยู่ในวัยเรียนจะได้ใช้ค้นคว้าหาความรู้

- **การใช้อินเทอร์เน็ตของลูก**

ลูกๆ ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นประจำ ไม่ได้ติดอินเทอร์เน็ต แต่ก็ใช้อินเทอร์เน็ตในการเล่น Chat บ้าง แต่ส่วนใหญ่จะอยู่ในการดูแลของแม่ ซึ่งแม่มองว่าการเล่น Chat อาจจะช่วยเพิ่มทักษะการพิมพ์ การสังเกต ไหวพริบให้แก่ลูก

- **การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต**

แม่มีความรู้เรื่องอินเทอร์เน็ตบ้าง เพราะใช้อินเทอร์เน็ตในการทำงานบ้าง แม่จะคอยสังเกตดูแลเวลาลูกใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ห่างๆ แต่ถ้าลูกเล่นอินเทอร์เน็ตนานเกินไปจะตักเตือนบ้าง แต่ไม่ได้มีการตั้งกฎในการใช้อินเทอร์เน็ต เพราะอยากให้รู้เรียนรู้ด้วยตนเอง

- **พ่อแม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับศูนย์ หรือไม่ อย่างไร**

ไม่เคยติดต่อกับทางศูนย์ และไม่ได้สังเกตว่ามีกิจกรรมอะไรที่น่าสนใจ คิดว่ามีการเรียนที่เสียเงิน เลยไม่สนใจ แต่ลูกอยากเรียนเลยเข้ามาดู

- **พ่อแม่เรียนรู้อะไรจากศูนย์**

มีเจ้าหน้าที่ที่จะช่วยดูแลลูกๆ มีกิจกรรมที่เด็กสนใจ และรู้ว่าลูกมาทำกิจกรรมที่นี่

- **ศูนย์มีจุดอ่อน จุดแข็งอย่างไร**

อยากเห็นมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เป็นคอร์ส จุดแข็ง เป็นระบบในการทำงานที่ดี และมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เฉพาะด้าน

กรณีศึกษาที่ 14

● ข้อมูลทั่วไป

แม่ อายุ 49 ปี จบการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 อาชีพค้าขาย ส่วนพ่อเป็นลูกจ้างชั่วคราวของรัฐ มีลูก 2 คน ลูกสาวคนโตอายุ 23 ปี ทำงานแล้ว ส่วนลูกชายคนเล็กอายุ 16 ปี รายได้เฉลี่ยของครอบครัวประมาณ 25,000 บาท ลูกชายจะสนิทกับพี่สาวมากกว่าแม่และพ่อ เนื่องจากอยู่ในช่วงวัยรุ่น ไม่ค่อยพูด มักจะอยู่กับพี่สาวมากกว่า และแม่ไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับลูก เพราะต้องทำงานทุกวัน มีวันหยุดวันจันทร์วันเดียว

● ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

ไม่ค่อยอยากให้ลูกใช้อินเทอร์เน็ต เพราะได้รับความรู้ ข่าวสารผ่านทางสื่อหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และวิทยุมากกว่า มีภัยอินเทอร์เน็ตหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็น เกมส์ออนไลน์ เว็บไซต์ลามก

● การใช้อินเทอร์เน็ตของลูก

ส่วนใหญ่ใช้เล่นเกมออนไลน์ โดยมักจะเล่นเป็นเวลานาน บางครั้งก็ออกไปเล่นเกมที่ร้านกับเพื่อนๆ ทำให้ไม่ค่อยพูดคุยกับคนในบ้าน ไม่ค่อยมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นๆ ไม่รู้ว่า เป็นเพราะอยู่ในช่วงวัยรุ่นหรือเพราะว่าเป็นผลจากการเล่นเกมมากเกินไป

● การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต

แม่ใช้อินเทอร์เน็ตไม่เป็น ตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ห้องรวม ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีเวลาอยู่ดูแลลูก เนื่องจากต้องทำงานตลอด กับลูกมักจะพูดตักเตือนบ้าง แต่ไม่ได้ห้ามไม่ให้เล่นเกมส์ พยายามจะบอกให้รู้ว่าหน้าที่ของลูกคือการเรียนหนังสือ จะพูดให้คิดเองมากกว่า

● พ่อแม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับศูนย์ หรือไม่ อย่างไรพ่อแม่เรียนรู้อะไรจากศูนย์ ศูนย์มีจุดอ่อน จุดแข็งอย่างไร

อยากให้มาที่ศูนย์เพราะจะได้มีคนดูแล อยู่ในสายตาของเจ้าหน้าที่ตลอด แม่ไม่เคยมาคุยที่ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น เนื่องจากต้องทำงาน เลี้ยงแบบปล่อยๆ เพราะลูกโตแล้วให้คิดเอง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรณีศึกษาที่ 15

- **ข้อมูลทั่วไป**

แม่ อายุ 42 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพ แม่บ้าน ส่วนสามีประกอบอาชีพส่วนตัว รายได้ของครอบครัว 50,000 บาท เวลาที่ให้แก่อลูในแต่ละวัน 7 ชั่วโมง แม่อยู่ดูแลลูกตลอด โดยเฉพาะช่วงนี้ลูกรู้จักพฤติกรรมติดเกมส์มาก

- **ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต**

เป็นสิ่งที่ดี แต่ถ้านำมาใช้ในทางที่ไม่ดี ก็จะไม่เกิดประโยชน์ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อทางลบ เช่น นำมาเล่นเกมส์ จนไม่มีเวลาทำอย่างอื่น

- **การใช้อินเทอร์เน็ตของลูก**

ตอนนี้ลูกติดเกมส์มาก ไม่สนใจกิจกรรมอื่นๆเลย นอกจากเล่นเกมส์ไม่สนใจทำกิจกรรมร่วมกับคนอื่น ใจจดจ่ออยู่กับการเล่นเกมส์ และเลียนแบบพฤติกรรมตามเกมส์ เช่น ทำทาง บุคลิก ที่ก้าวร้าว และจะดื้อ พุดแล้วไม่เชื่อฟัง

- **การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต**

แม่ใช้อินเทอร์เน็ตไม่เป็น วางคอมพิวเตอร์ไว้ห้องนั่งเล่น แม่ไม่ได้ตั้งกฎในการใช้อินเทอร์เน็ต แต่จะคอยนั่งดูแลเวลาเล่นให้อยู่ในสายตาตลอด ถ้าเล่นมากเกินไปจะตักเตือน ตอนนี้พยายามจะหากิจกรรมให้ลูกทำนอกบ้าน

- **พ่อแม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับศูนย์ หรือไม่ อย่างไร**

แม่แนะนำให้ลูกมาสมัครที่นี่ เพื่อจะได้ทำกิจกรรมอื่นแทนการเล่นเกมส์บ้าง โดยทุกครั้งจะมาขอรับกลับ จะไม่ได้เข้ามาคุยอะไรกับเจ้าหน้าที่มากนัก

- **พ่อแม่เรียนรู้อะไรจากศูนย์**

ศูนย์มีกิจกรรมที่ทำให้เด็กใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรณีศึกษาที่ 16

● ข้อมูลทั่วไป

แม่ อายุ 42 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพ แม่บ้าน สามีเป็นพนักงานบริษัทเอกชน รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 40,000 บาท เวลาที่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน 7 ชั่วโมง มีลูกชายคนเดียว อายุ 16 ปี ลูกสมาธิสั้น ลูกค่อนข้างติดแม่ เพราะมีเวลาอยู่ด้วยกันตลอด แม่จะตามใจในสิ่งที่ควร และถูกต้อง ส่วนพ่อดูลูกไม่ค่อยชอบเข้าหา ส่วนใหญ่เวลาปิดเทอมจะพาลูกไปเรียนพิเศษ แต่ช่วงนี้มีเพื่อนแนะนำว่าน่าจะให้ลูกพักสมองบ้าง

● ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตมีส่วนดีถ้ารู้จักใช้ แต่ถ้าเราไม่ป้องกัน จะทำให้เด็กเสีย เช่น เข้าไปดูเว็บไซต์ลามก เล่นเกมส์

● การใช้อินเทอร์เน็ตของลูก

ลูกจะใช้หาข้อมูลเรื่องเรียนบ้าง ส่วนใหญ่เล่นเกมส์สร้างฐาน เกมส์ยิงกัน ตั้งแต่เล่นเกมส์ ลูกมีนิสัยเปลี่ยนแปลงไปมาก นิสัยแย่ง ก้าวร้าว พูดไม่ฟัง ชอบเอาชนะอย่างเดียว กลับมาบ้านก็หมกมุ่นกับการเล่นเกมส์

● การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต

แม่ใช้อินเทอร์เน็ตเป็น แต่ไม่ค่อยได้ใช้ ตอนซื้อคอมพิวเตอร์ได้ข้อมูลมาว่ามีโปรแกรมป้องกันเว็บไซต์ลามก ก็เลยบอกบริษัทให้ติดตั้งโปรแกรมป้องกันเว็บไซต์ลามกเพื่อป้องกันลูกเข้าไปดูเว็บไซต์ลามก ตั้งกฎในการใช้อินเทอร์เน็ตว่า ให้เล่นเกมส์วันละครึ่งชั่วโมง ถ้าไม่ทำตามจะไม่ให้เล่นอีก โดยแม่จะพยายามบอกว่า ให้เล่นเกมส์ที่ใช้สมอง

● พ่อแม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับศูนย์ หรือไม่ อย่างไร

เคยพามาเรียนพิเศษที่ห้างนี้ แล้วเดินผ่านมาเห็นศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น อยากให้ลูกลองมาดู

● พ่อแม่เรียนรู้อะไรจากศูนย์

เป็นสิ่งที่ดี ทำให้เด็กไม่มีหมกมุ่นกับสิ่งอื่นๆ ได้เพื่อน มีผู้ใหญ่ดูแล ถ้าลูกชอบก็อยากให้มาอีก จะไม่บังคับลูก

กรณีศึกษาที่ 17

● ข้อมูลทั่วไป

พ่อ อายุ 51 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี พ่อกับแม่ทำงานเป็นหัวหน้าภาคขายประกัน รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 50,000 บาท เวลาที่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน 2 ชั่วโมง ไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับลูกมาก เพราะพ่อกับแม่ต้องทำงานตลอดมีลูก 3 คน ลูกสาวคนโตอายุ 16 ปี ลูกสาวคนกลางอายุ 13 ปี และลูกชายคนเล็กอายุ 11 ปี คนโตเป็นเด็กเรียนเก่ง เคยสอบได้ทุนไปเรียนต่อต่างประเทศ แต่ไม่ได้ไป เพราะติดเรื่องค่าใช้จ่าย ลูกทั้ง 3 คนสนิทกับแม่มากกว่าพ่อ เพราะพ่อดูเนื่องจากพ่อเคยเป็นครูมาก่อน จะมีบุคลิกภาพเหมือนครู แต่ถ้าลูกทำผิด แม่จะลงโทษลูก เช่น ดุด่า ตี ลงโทษ

● ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

มีประโยชน์ แต่ไม่ยอมให้ลูกใช้มากนัก โดยเฉพาะลูกคนเล็ก เพราะอาจเกิดสิ่งที่ไม่ดีได้

● การใช้อินเทอร์เน็ตของลูก

ลูกคนโตส่วนใหญ่จะใช้อินเทอร์เน็ตในเรื่องการเรียน ลูกคนกลางจะใช้ MSNคุยกับเพื่อน ส่วนคนเล็กชอบเล่นเกมทุกอย่าง ติดเกมส์มาก มีนิสัยก้าวร้าว

● การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต

พ่อใช้อินเทอร์เน็ตบ้าง ส่วนแม่ใช้อินเทอร์เน็ตไม่เป็น วางคอมพิวเตอร์ไว้กลางบ้าน เพื่อจะได้สังเกตเห็นว่า ลูกๆ ใช้อินเทอร์เน็ตอะไรบ้าง วางกฎการใช้อินเทอร์เน็ตไว้ว่า ให้แบ่งกันเล่นคนละ 1 ชั่วโมง

● พ่อแม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับศูนย์ หรือไม่ อย่างไร

เคยมาดูครั้งหนึ่ง เห็นว่าเป็นสิ่งที่ดี อาจารย์ที่โรงเรียนก็เคยมาดู บอกว่า ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรณีศึกษาที่ 18

● ข้อมูลทั่วไป

แม่ อายุ 48 ปี จบการศึกษาปริญญาโท อาชีพ นายความ สามีเรียนจบปริญญาโท รับราชการอยู่ต่างจังหวัด รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 50,000 บาท มีเวลาให้ลูกวันละ 7 ชั่วโมง อยู่ดูแลลูกตลอด มีลูก 3 คน ลูกสาวคนโตอายุ 19 ปี ลูกสาวคนกลางอายุ 15 ปี และลูกชายคนเล็กอายุ 10 ปี ลูกคนโตเป็นเด็กเรียนเก่ง ตอนนี้อยู่ปี 3 ที่วิทยาลัยพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ลูกคนกลางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนคนเล็กเป็นเด็กเรียนเก่ง ติด 1 ใน 5 ของระดับชั้น แม่สนิทกับลูกมากกว่าพ่อ เพราะพ่อทำงานอยู่ต่างจังหวัด กลับบ้านมาหาลูกเดือนละครั้ง แม่จะเลี้ยงลูกด้วยการให้อิสระในทุกอย่าง ให้ลูกรับผิดชอบตัวเอง แม่จะคอยดูแลลูกอยู่ห่างๆ เพราะเคยมีประสบการณ์อย่างลูกคนแรก เลี้ยงแบบให้อิสระ ทำให้ลูกติดเพื่อนมาก แต่สุดท้ายเวลามีปัญหาก็กลับมาที่เดิม คือ กลับมาอยู่กับครอบครัว

● ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งความรู้ ประสบการณ์ให้แก่ลูกได้เป็นอย่างดี ทำให้ลูกได้เรียนรู้โลกกว้าง

● การใช้อินเทอร์เน็ตของลูก

ลูกจะใช้อินเทอร์เน็ตทุกอย่างไม่ว่าจะเป็น เล่นเกมส์ เล่น Chat เล่น MSN เข้าเว็บไซต์ทุกประเภท ลูกเคย Chat พูดคุยกับเพื่อน โทรคุยกัน แล้วนัดเจอกัน แต่ไม่ได้มีปัญหาอะไร ลูกๆจะใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีขีดจำกัด ที่บ้าน 2 ทุ่ม ทุกคนจะเข้านอน ลูกไม่ติดอินเทอร์เน็ต เพราะลูกมีกิจกรรมอื่นทำ ลูกชอบดนตรีมาก ทั้ง 3 คน เรียนดนตรีไทย ทั้งขลุ่ย ระนาด ซิม โดยแม่จะให้อิสระไม่ได้บังคับให้ลูกเรียน แต่พาไปก่อน ถ้าลูกชอบก็ให้เรียน

● การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต

แม่มีความรู้เรื่องอินเทอร์เน็ตและใช้อินเทอร์เน็ตเป็น วางคอมพิวเตอร์ไว้ในห้องนั่งเล่น เพราะทุกคนจะได้ใช้ร่วมกัน สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ตนั้น ไม่เคยตั้งกฎเกณฑ์ในการใช้เลย ให้อิสระในการใช้เต็มที่ เพราะแม่คิดว่า กฎมีไว้แหก การที่เราห้ามไม่ให้เขาเล่นเกมหรือเข้าเว็บไซต์ลามก เราห้ามเขาไม่ได้ ถ้าเขาจะใช้เขาก็สามารถไปใช้ที่โรงเรียนหรือร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ได้ เพราะฉะนั้นให้เขาได้เรียนรู้ที่บ้านดีกว่า เพราะเด็กวัยรุ่น เป็นแห่งการเรียนรู้เป็นวัยของเขา

● พ่อแม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับศูนย์ หรือไม่ อย่างไร

ลูกดูจากโทรทัศน์จึงให้แม่พามาสมัครที่นี่ แม่ตั้งใจว่าถ้าลูกมาเรียนก็จะมาด้วยทุกครั้ง

- **พ่อแม่เรียนรู้อะไรจากศูนย์**

ได้เรียนรู้ไปกับลูก ลูกได้เพื่อนใหม่ ได้ประสบการณ์ใหม่ที่ดี ได้พัฒนาตนเอง ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

- **ศูนย์มีจุดอ่อน จุดแข็งอย่างไร**

การประชาสัมพันธ์อาจเข้าไม่ถึงเด็กที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

กรณีศึกษาที่ 19

- **ข้อมูลทั่วไป**

แม่ อายุ 46 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาโท อาชีพ ครู ส่วนสามีเสียชีวิตตั้งแต่ลูกยังเล็ก รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 25,000 บาท แม่มีเวลาที่ให้แก่อลูกรในแต่ละวัน 5 ชั่วโมง มีลูกชายคนเดียวอายุ 17 ปี เป็นเด็กเรียนดี เชื่อฟังแม่ เพราะมีอะไรก็จะพูดคุยกัน

- **ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต**

อินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ดีมีประโยชน์ แต่การใช้อินเทอร์เน็ตของเด็กต้องอยู่ในการดูแลของพ่อแม่ มิเช่นนั้นอาจจะเกิดโทษได้

- **การใช้อินเทอร์เน็ตของลูก**

ตอนลูกอายุ 14 ปี เคยติดเกมส์มาก เมื่อก่อนไม่มีคอมพิวเตอร์ที่บ้าน ลูกมักจะไปเล่นเกมส์ที่บ้านเพื่อน พอกลับจากโรงเรียน วางกระเป๋าที่วิ่งไปเล่นเกมส์บ้านเพื่อน เป็นแบบนี้อยู่ประมาณ 1 เดือนจนผลการเรียนลด แม่จึงซื้อคอมพิวเตอร์มาไว้ที่บ้าน และกำหนดช่วงเวลาในการใช้ ทำให้ลูกเล่นอินเทอร์เน็ตเฉพาะในช่วงเวลาที่กำหนด

- **การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต**

แม่ใช้อินเทอร์เน็ตในการทำงานบ้าง วางคอมพิวเตอร์ไว้ในห้องรวม เพราะจะได้เห็นเวลาลูกใช้ กำหนดการใช้ไว้ว่า เล่นอินเทอร์เน็ตได้เฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ วันละ 2 ชั่วโมง และห้ามเกิน 2 ทุ่ม เพราะทุกวันต้องเข้านอนตอน 2 ทุ่ม เนื่องจากลูกอยู่ในวัยเรียนต้องพักผ่อนให้เต็มที่ จะได้ตื่นไปเรียนได้

- **พ่อแม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับศูนย์ หรือไม่ อย่างไร**

เพิ่งพามาสมัครเป็นวันแรก ทราบข่าวจากโทรทัศน์ อยากให้ลูกมาช่วงปิดเทอมจะได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

กรณีศึกษาที่ 20

- **ข้อมูลทั่วไป**

พ่อ อายุ 40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพส่วนตัวกับภรรยา (เปิดเต็นท์ขายรถ) รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 30,000 บาท เวลาที่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน 5 ชั่วโมง มีลูก 2 คน ลูกสาวคนโตอายุ 16 ปี ลูกชายคนเล็กอายุ 13 ปี สนุกกับลูกทั้ง 2 คน เพราะมักจะไปไหนมาไหนด้วยกันเป็นประจำ

- **ความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต**

อินเทอร์เน็ตมีประโยชน์มากโดยเฉพาะเกี่ยวกับการเรียนของลูก แต่ก็มีผลเสียถ้าลูกใช้ Chat หรือเล่นเกมส์มากเกินไป

- **การใช้อินเทอร์เน็ตของลูก**

เมื่อก่อนทำงานจนไม่ค่อยมีเวลาดูแลลูก ลูกคนเล็กเคยติดเกมส์มาก จนผลการเรียนตก แล้วครูโทรมาบอก พ่อเลยวางแผนการทำงานใหม่ และใช้เวลาส่วนใหญ่ดูแลลูกมากขึ้น

- **การกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ต**

พ่อกับแม่ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นทั้งสองคน วางคอมพิวเตอร์ไว้ในห้องนอนของพ่อแม่ เพราะว่าถ้าลูกมาใช้พ่อกับแม่จะให้เห็นตลอด และทุกครั้งที่ลูกใช้อินเทอร์เน็ตพ่อหรือแม่จะต้องผลัดกันมานั่งดูลูกเล่นอินเทอร์เน็ต เช่น ลูกสาวคนโตเล่น Chat จะเข้ามาดูแบบเพื่อน ถามโน่นถามนี่ว่าลูกคุยกับใคร ตั้งกฎในการเล่นอินเทอร์เน็ตว่า ใช้ได้วันละ 2 ชั่วโมง และห้ามเล่น เกิน 4 ทุ่ม เพราะทุกคนต้องเข้านอน

- **พ่อแม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับศูนย์ หรือไม่ อย่างไร**

เพิ่งมาสมัครวันแรก ชอบศูนย์มาก อยากให้ลูกมาทุกวัน จะได้ทำกิจกรรมดี ๆ กับเพื่อนกลุ่มใหม่ ลูกจะได้กล้าแสดงออกมากขึ้น ห่างไกลจากเกมส์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

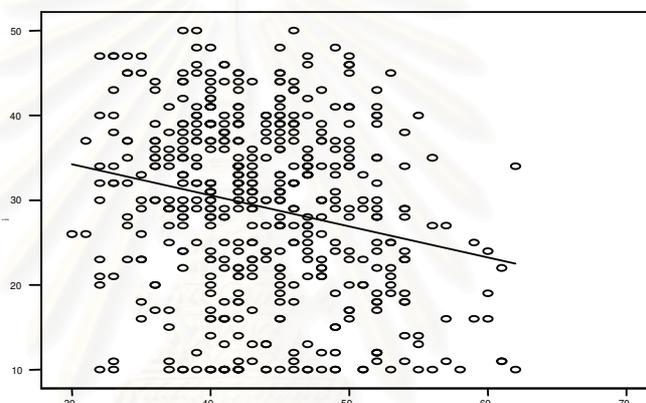
ภาคผนวก ค

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
การตรวจสอบเงื่อนไขการวิเคราะห์การถดถอย

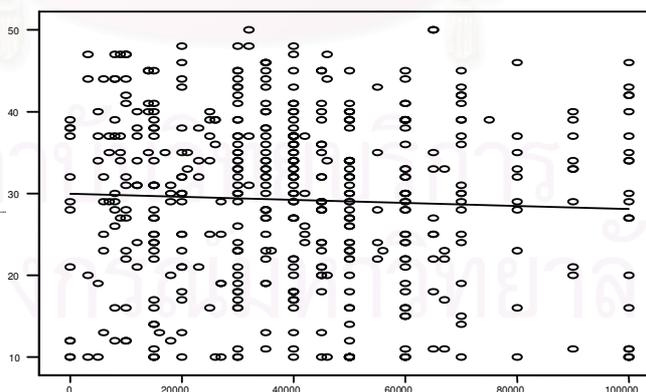
การตรวจสอบเงื่อนไขของการวิเคราะห์การถดถอย (Mendenhall and Sincich, 1996: 115-116) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรตามและตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

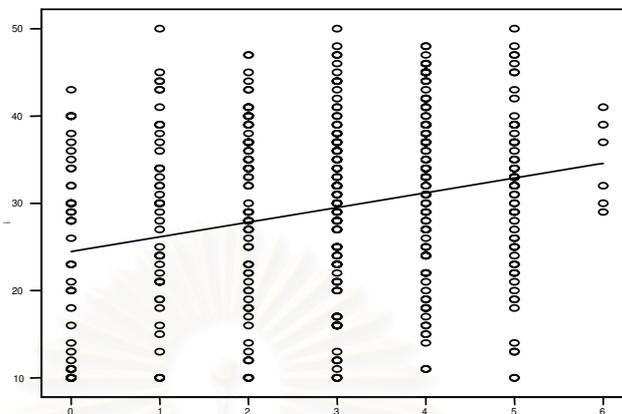
ผลการตรวจสอบพบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับตัวแปรตาม ดังแสดงในรูป 1.1 – 1.8

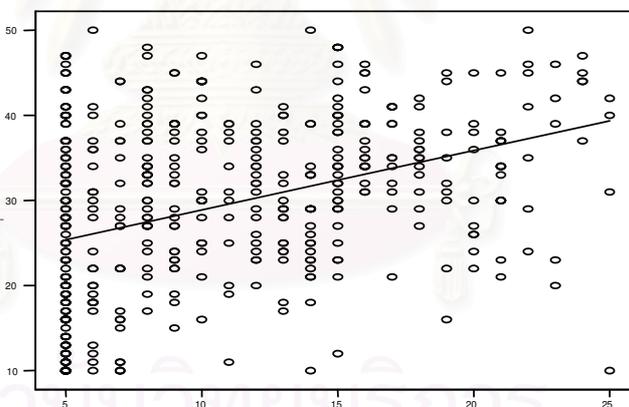
รูปที่ 1.1 แผนภาพการกระจายของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นและอายุ

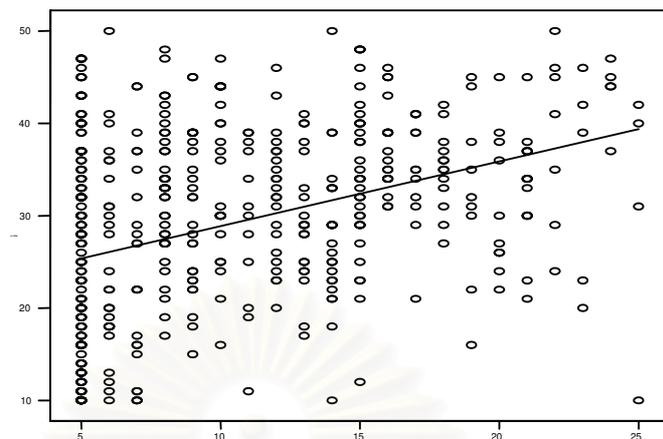
รูปที่ 1.2 แผนภาพการกระจายของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นและรายได้เฉลี่ยของครอบครัว

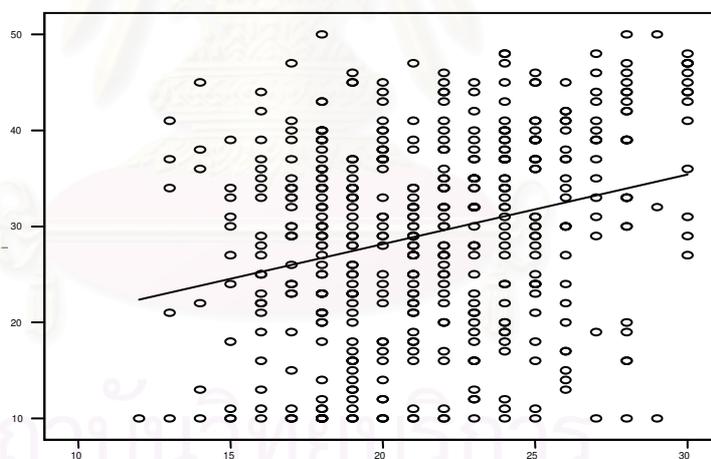
รูปที่ 1.3 แผนภาพการกระจายของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นและความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

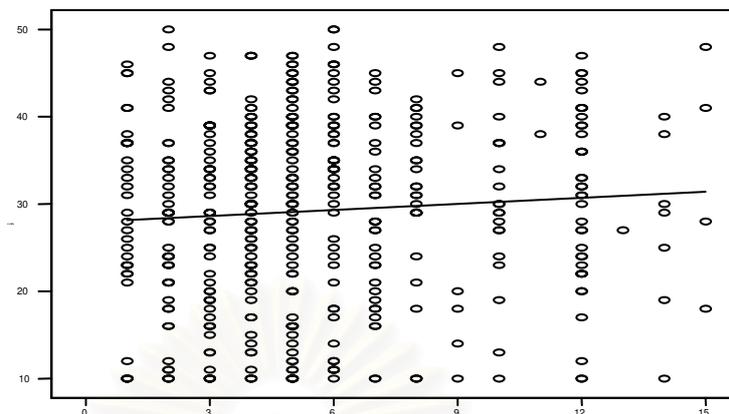
รูปที่ 1.4 แผนภาพการกระจายของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นและพฤติกรรมเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่

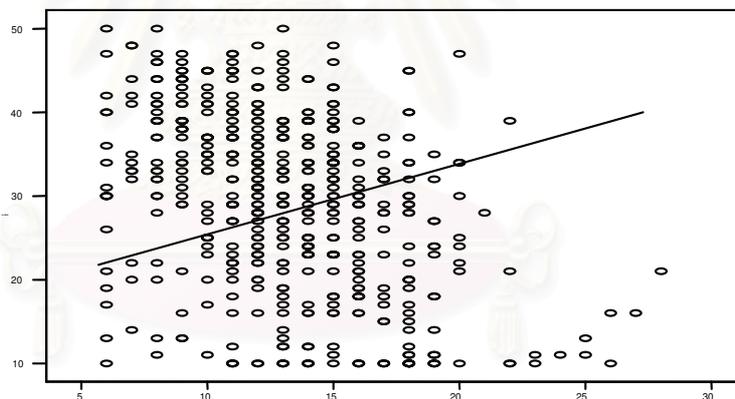
รูปที่ 1.5 แผนภาพการกระจายของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นและทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

รูปที่ 1.6 แผนภาพการกระจายของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นและความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก

รูปที่ 1.7 แผนภาพการกระจายของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นและเวลาที่พ่อหรือแม่ให้กับลูกในแต่ละวัน

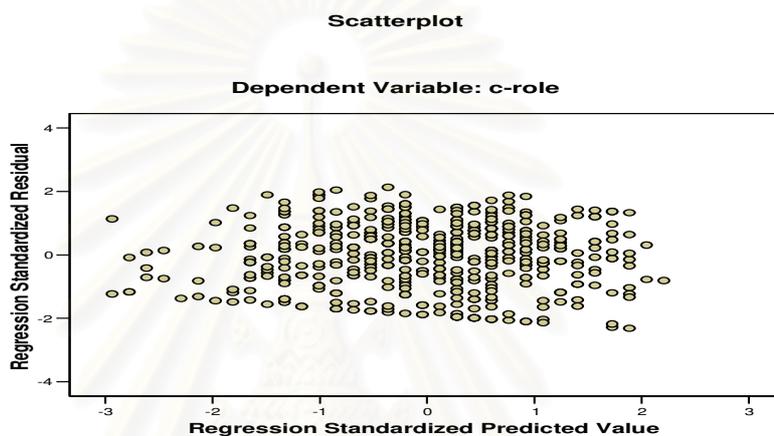
รูปที่ 1.8 แผนภาพการกระจายของบทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่นและการตระหนักในบทบาท

2. ค่าแปรปรวนของค่าคลื่อนคลาดเป็นค่าคงที่

ผลการตรวจสอบพบว่า ค่าแปรปรวนของค่าคลื่อนคลาดเป็นค่าคงที่ทุกค่าของตัวแปรอิสระ ดังแสดงในรูปที่ 2.1 – 2.10

ตัวแปรอิสระ : อายุ

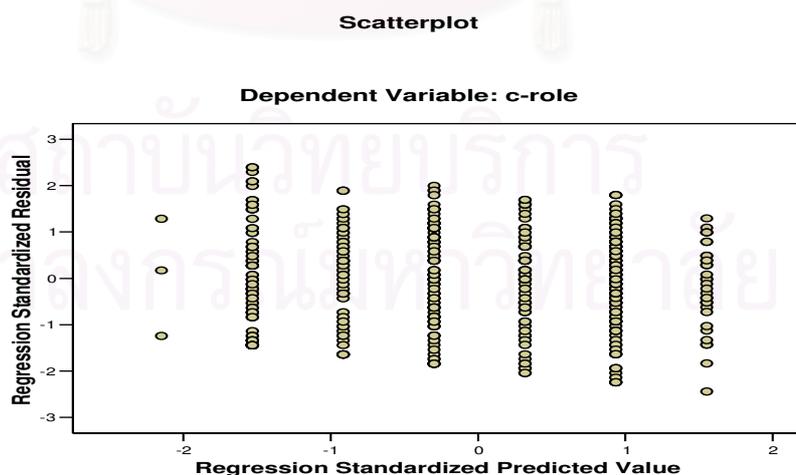
ตัวแปรตาม : บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

รูปที่ 2.1 แผนภาพการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนของอายุ

ตัวแปรอิสระ : ระดับการศึกษา

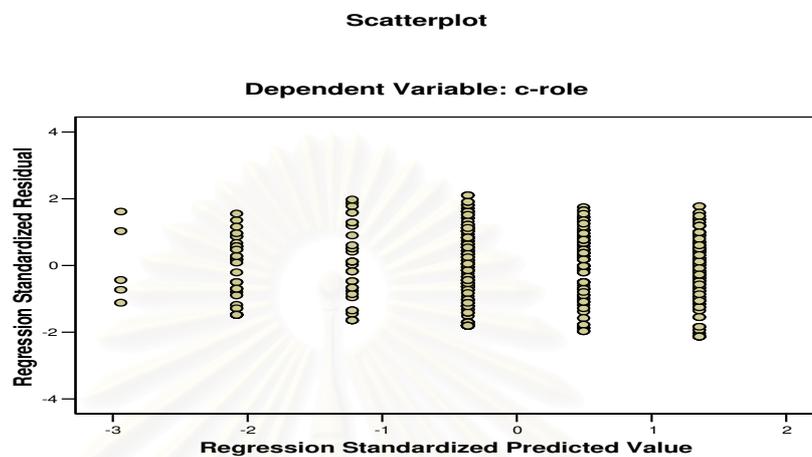
ตัวแปรตาม : บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

รูปที่ 2.2 แผนภาพการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนของระดับการศึกษา

ตัวแปรอิสระ : อาชีพ

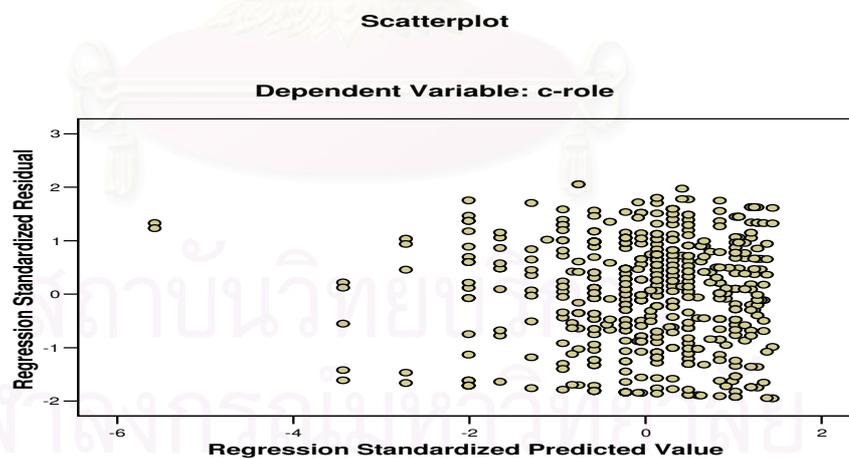
ตัวแปรตาม: บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

รูปที่ 2.3 แผนภาพการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนของอาชีพ

ตัวแปรอิสระ : รายได้เฉลี่ยของครอบครัว

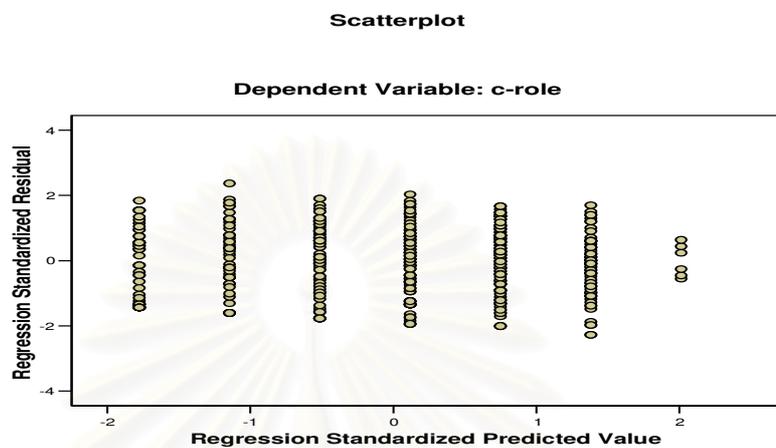
ตัวแปรตาม: บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

รูปที่ 2.4 แผนภาพการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนของรายได้เฉลี่ยของครอบครัว

ตัวแปรอิสระ : ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่

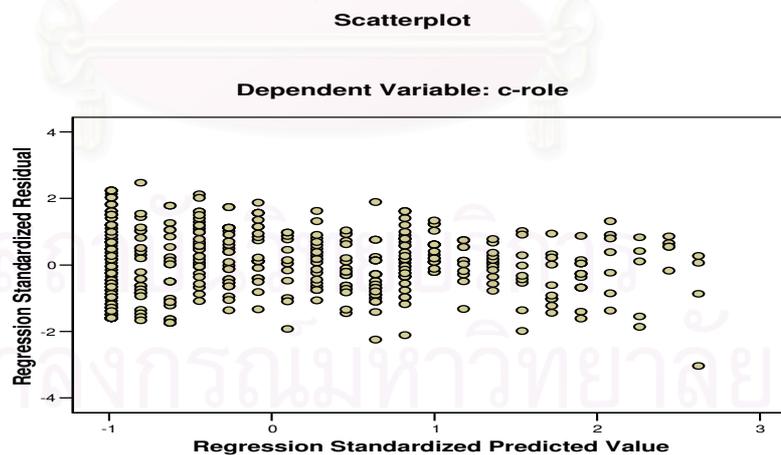
ตัวแปรตาม: บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

รูปที่ 2.5 แผนภาพการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนของความรู้อันเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่

ตัวแปรอิสระ : พฤติกรรมเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่

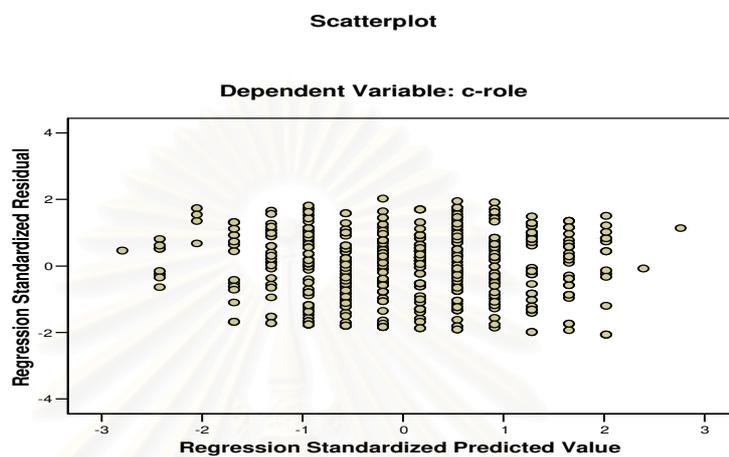
ตัวแปรตาม: บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

รูปที่ 2.6 แผนภาพการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนของพฤติกรรมเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่

ตัวแปรอิสระ : ทักษะคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่

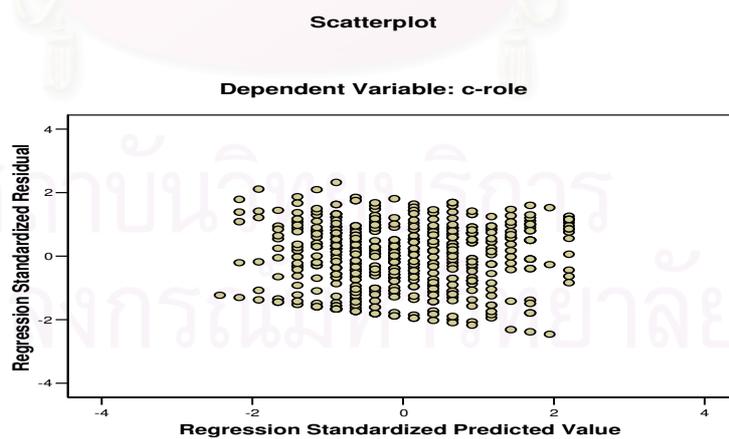
ตัวแปรตาม: บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

รูปที่ 2.7 แผนภาพการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนของทักษะคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่

ตัวแปรอิสระ : ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก

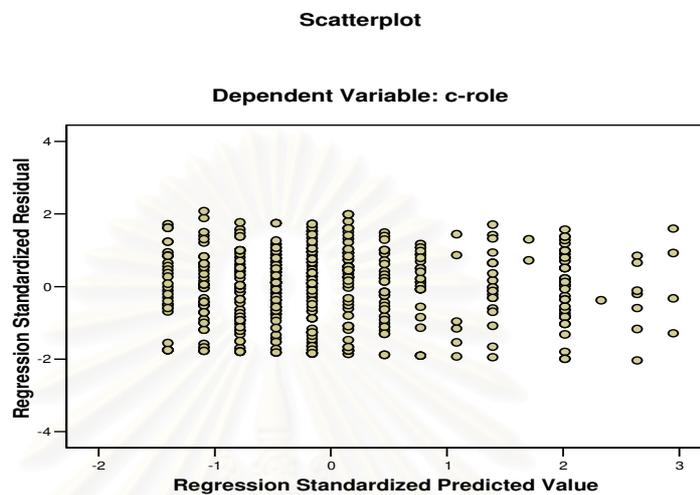
ตัวแปรตาม: บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

รูปที่ 2.8 แผนภาพการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนของความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก

ตัวแปรอิสระ : เวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน

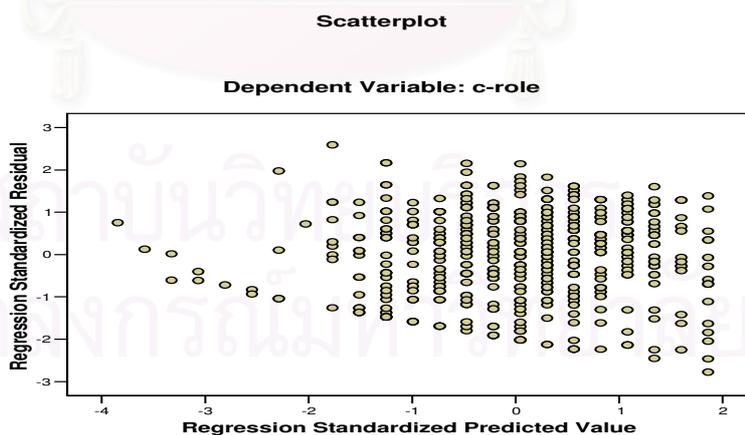
ตัวแปรตาม: บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

รูปที่ 2.9 แผนภาพการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนของเวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน

ตัวแปรอิสระ : การตระหนักในบทบาท

ตัวแปรตาม: บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

รูปที่ 2.10 แผนภาพการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนของการตระหนักในบทบาท

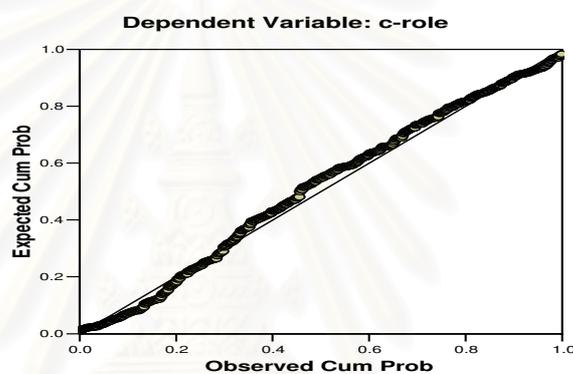
3. ค่าคลาดเคลื่อนมีการแจกแจงแบบปกติ

ผลการตรวจสอบพบว่า ค่าคลาดเคลื่อนของตัวแปรอิสระทุกตัวมีการแจกแจงแบบปกติ ดังแสดงในรูปที่ 3.1 – 3.10

ตัวแปรอิสระ : อายุ

ตัวแปรตาม : บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

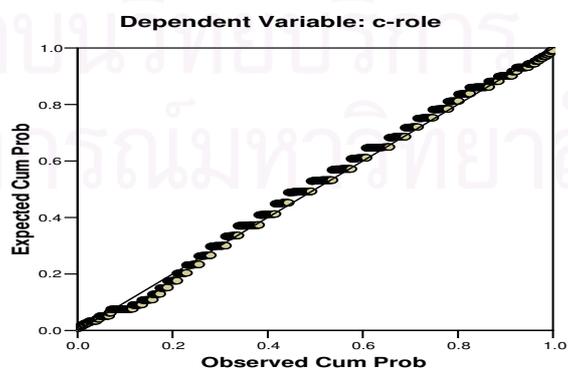

รูปที่ 3.1 การลงจุดความน่าจะเป็นปกติของค่าคลาดเคลื่อนของอายุ

ตัวแปรอิสระ : ระดับการศึกษา

ตัวแปรตาม : บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

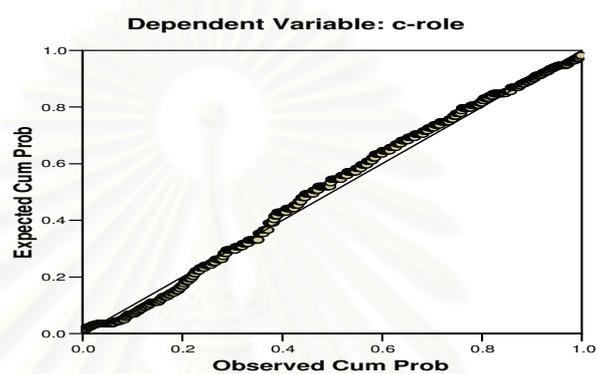

รูปที่ 3.2 การลงจุดความน่าจะเป็นปกติของค่าคลาดเคลื่อนของระดับการศึกษา

ตัวแปรอิสระ : อาชีพ

ตัวแปรตาม: บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

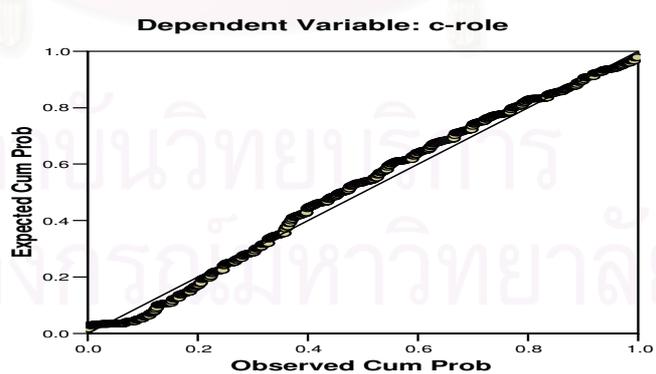

รูปที่ 3.3 การลงจุดความน่าจะเป็นปกติของค่าคลาดเคลื่อนของอาชีพ

ตัวแปรอิสระ : รายได้เฉลี่ยของครอบครัว

ตัวแปรตาม: บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

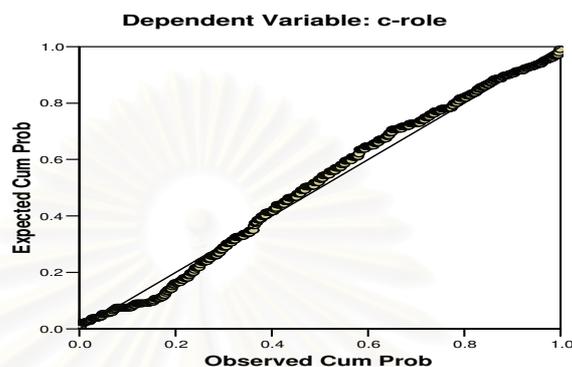

รูปที่ 3.4 การลงจุดความน่าจะเป็นปกติของค่าคลาดเคลื่อนของรายได้เฉลี่ยของครอบครัว

ตัวแปรอิสระ : ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่

ตัวแปรตาม: บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

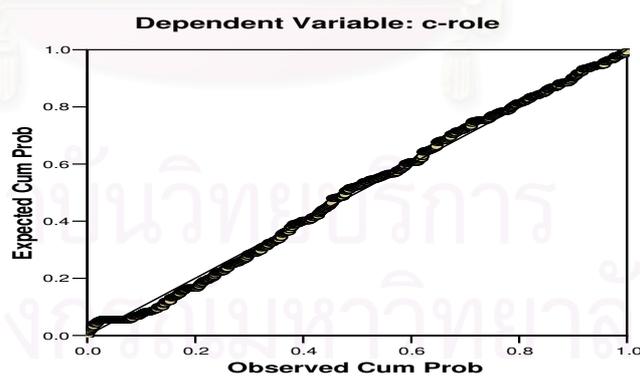

รูปที่ 3.5 การลงจุดความน่าจะเป็นปกติของค่าคลาดเคลื่อนของความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่

ตัวแปรอิสระ : พฤติกรรมเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่

ตัวแปรตาม: บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

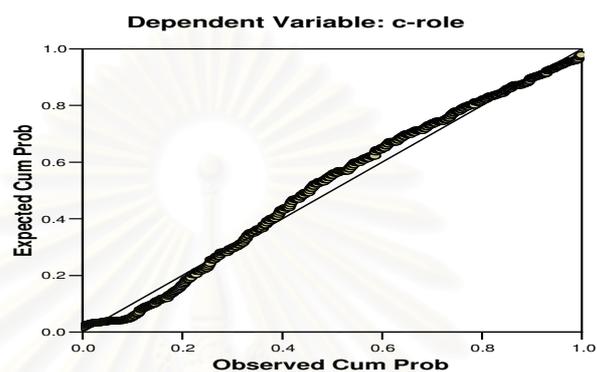

รูปที่ 3.6 การลงจุดความน่าจะเป็นปกติของค่าคลาดเคลื่อนของพฤติกรรมเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่

ตัวแปรอิสระ : ทักษะคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่

ตัวแปรตาม: บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

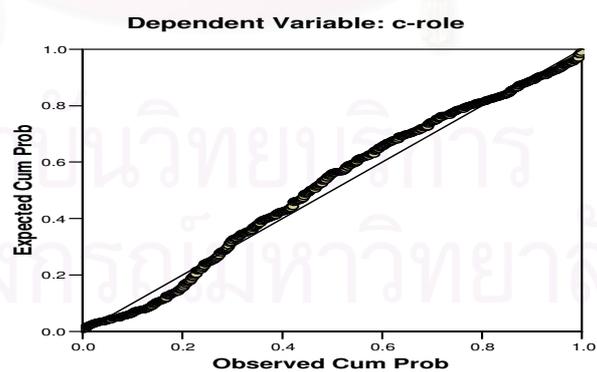

รูปที่ 3.7 การลงจุดความน่าจะเป็นปกติของค่าคลาดเคลื่อนของทักษะคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อแม่

ตัวแปรอิสระ : ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก

ตัวแปรตาม: บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

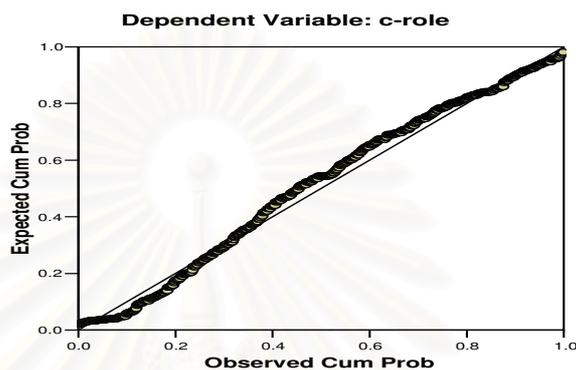

รูปที่ 3.8 การลงจุดความน่าจะเป็นปกติของค่าคลาดเคลื่อนของความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก

ตัวแปรอิสระ : เวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน

ตัวแปรตาม: บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

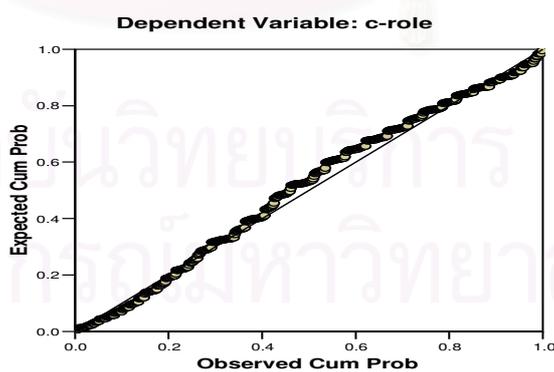

รูปที่ 3.9 การลงจุดความน่าจะเป็นปกติของค่าคลาดเคลื่อนของเวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน

ตัวแปรอิสระ : การตระหนักในบทบาท

ตัวแปรตาม: บทบาทของพ่อแม่ในการกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกวัยรุ่น

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

รูปที่ 3.10 การลงจุดความน่าจะเป็นปกติของค่าคลาดเคลื่อนของการตระหนักในบทบาท

4. ค่าคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกัน

ผลการตรวจสอบพบว่า ค่า Durbin-Watson ของตัวแปรอิสระทุกตัวมีค่าระหว่าง 1.5 ถึง 2.5 แสดงว่าค่าคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกัน ดังแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ค่า Durbin-Watson ของตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ	ค่า Durbin-Watson
อายุ	1.648
ระดับการศึกษา	1.696
อาชีพ	1.683
รายได้เฉลี่ยของครอบครัว	1.692
ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่	1.679
ทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่	1.715
พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของพ่อหรือแม่	1.719
ความใกล้ชิดระหว่างพ่อหรือแม่กับลูก	1.702
เวลาที่พ่อหรือแม่ให้แก่ลูกในแต่ละวัน	1.682
การตระหนักในบทบาท	1.720

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวรดา ธรรมวิจิตร เกิดเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ.2526 ที่จังหวัดลำพูน จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กบินทร์บุรี ในปีการศึกษา 2543 จากนั้นได้เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและได้รับพระราชทานปริญญาบัตร สังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต เกียรตินิยมอันดับสอง จากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปีการศึกษา 2547 เมื่อจบการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว ได้เข้าทำงานเป็นผู้จัดการศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น แพชั่นไอส์แลนด์ สังกัดสำนักสุขภาพจิตสังคม กรมสุขภาพจิต จนถึงปัจจุบันพร้อมกับการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและสำเร็จการศึกษาหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตในปีการศึกษา 2549 สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม (สหสาขาวิชา) จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย